

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	9
2. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	14
2.1. ПОТОЧНИЙ СТАН ДОВКІЛЛЯ.....	14
2.2. ПОТОЧНИЙ СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	32
3. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	36
4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, В ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	37
5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	39
6. ОПИС НАСЛІДКІВ НА ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ – 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ.....	59
7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	67
8. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАВСЯ РОЗДІЛ ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ).....	72
9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	73
10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ).....	79
11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ.....	79

Зам. інв. №	Підпис і дата					127/10-2021-С9.ПЗ.ОНПС				
	Зм.	Кіл.	Арк.	№док	Підпис	Дата	Стадія	Арк.	Аркушів	
Інв. № ор.	Виконав	Юрченко					П	1	73	
	ГАП	Сутова					ТОВ ПБ «Базис» кваліфікаційний сертифікат серія АА №002158			
	Н.контр.	Аксьонова								

Зміст
пояснювальної записки

ВСТУП

Розділ охорони навколишнього природного середовища виконаний у складі документу державного планування **Детальний план території земельної ділянки площею 6,2827 га, розташованої за межами населених пунктів на території Южноукраїнської міської територіальної громади Вознесенського району Миколаївської області (кадастровий номер земельної ділянки 4820355700:03:000:0093)**, що розроблений ТОВ «ПБ «Базис» у 2021 році, відповідно до вимог Настанови з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації.

Містобудівну документацію розроблено на підставі Рішення Южноукраїнської міської ради № 535 від 30 червня 2021 року «Про надання дозволу на розроблення детального плану території земельної ділянки площею 6,2827 га, розташованої за межами населених пунктів на території Южноукраїнської міської територіальної громади Вознесенського району Миколаївської області».

Розділ «Охорона навколишнього природного середовища» виконується з урахуванням вимог ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010.

Відповідно до ст.2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», містобудівна документація підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку». Розділ «Охорона навколишнього природного середовища», що розробляється у складі проекту містобудівної документації, **одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».**

З 12 жовтня 2018 року в Україні запрацювала стратегічна екологічна оцінка. Ця процедура виникла як логічне продовження оцінки впливу на довкілля и пов'язана вона з тим, що країни- підписанти Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (надалі–ЕСПО Конвенція) побачили, що встановлювати екологічні умови на етапі проектування конкретного об'єкта чи діяльності запізно, якщо ми хочемо максимально дотриматися питань охорони довкілля та сталого розвитку. Тому країни- учасники конвенції ЕСПО домовились, що оцінювати на екологічні ризики потрібно і документи державного планування. Така домовленість зафіксована у протоколі Про Стратегічну екологічну оцінку (надалі - Протокол) до ЕСПО Конвенції (прийнятий 23 травня 2003 року, ратифікований 1 липня 2015 року у м. Києві). Україні потрібно було 15 років, щоб прийняти відповідне законодавство у цій сфері.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) (Strategic Environmental Assessment (SEA) - це процес, у ході якого екологічні міркування повинні бути повністю інтегровані в підготовку планів і програм до їх остаточного прийняття. Завданням СЕО є забезпечення високого рівня захисту навколишнього середовища та сприяння сталому розвитку.

Інструмент СЕО був розроблений для досягнення сталого розвитку, оскільки він визначає впливи на елементи довкілля, які «зростатимуть» у процесі планування, реалізації планованої діяльності, включаючи вплив на біорізноманіття. Класичний приклад малоефективної пізньої оцінки, а саме на етапі реалізації, впливу об'єкта на довкілля - це проект спорудження корейського високошвидкісного залізничного сполучення вартістю 17,6 млрд доларів США. Будівництво цього проекту було затримано на п'ять років через неприйнятні наслідки для біорізноманіття та пов'язані з цим соціальні збурення та судові справи, що суттєво збільшило бюджет цього проекту. В Україні теж є приклади, коли незастосування процедури СЕО на ранніх стадіях проектування зумовило соціальні занепокоєння, судові процеси (наприклад, захист Свидовця та Боржави, захист Білого Черномоша від забудови малої ГЕС та інші.) Саме тому полегшення оцінки кумулятивних впливів, раннього з'ясування екологічних та соціальних обмежень у процесі планування тієї чи іншої діяльності й зростає попит на Стратегічну екологічну оцінку (СЕО). Загально визначено, що ефективне збереження довкілля можливе лише за

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №							127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
										2
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата					

умови виявлення екологічних обмежень та можливостей на ранній стадії циклу планування розвитку певної території, на ранніх етапах індивідуальних пропозицій щодо певного проекту.

Детальний план території розроблений на топографічній основі в масштабі 1:1000, що розроблена ФОП «Висоцька О. В.» у 2021 році.

Визначення понять:

Стратегічна екологічна оцінка – це стратегічна екологічна оцінка - процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби - транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування та здійснюється у порядку, визначеному цим Законом.

Документ державного планування - стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування;

Кладовище традиційного поховання — місце, відведене для поховання тіл та кремованих останків померлих людей, де здійснюють церемонію, ритуал поховання — похорон; поминання померлих. У різних культурах та релігіях церемонії або обряди поховання значно відрізняються.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
								3
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата			

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Документом державного планування в даному випадку є містобудівна документація на місцевому рівні «Детальний план території земельної ділянки площею 6,2827 га, розташованої за межами населених пунктів на території Южноукраїнської міської територіальної громади Вознесенського району Миколаївської області (кадастровий номер земельної ділянки 4820355700:03:000:0093)».

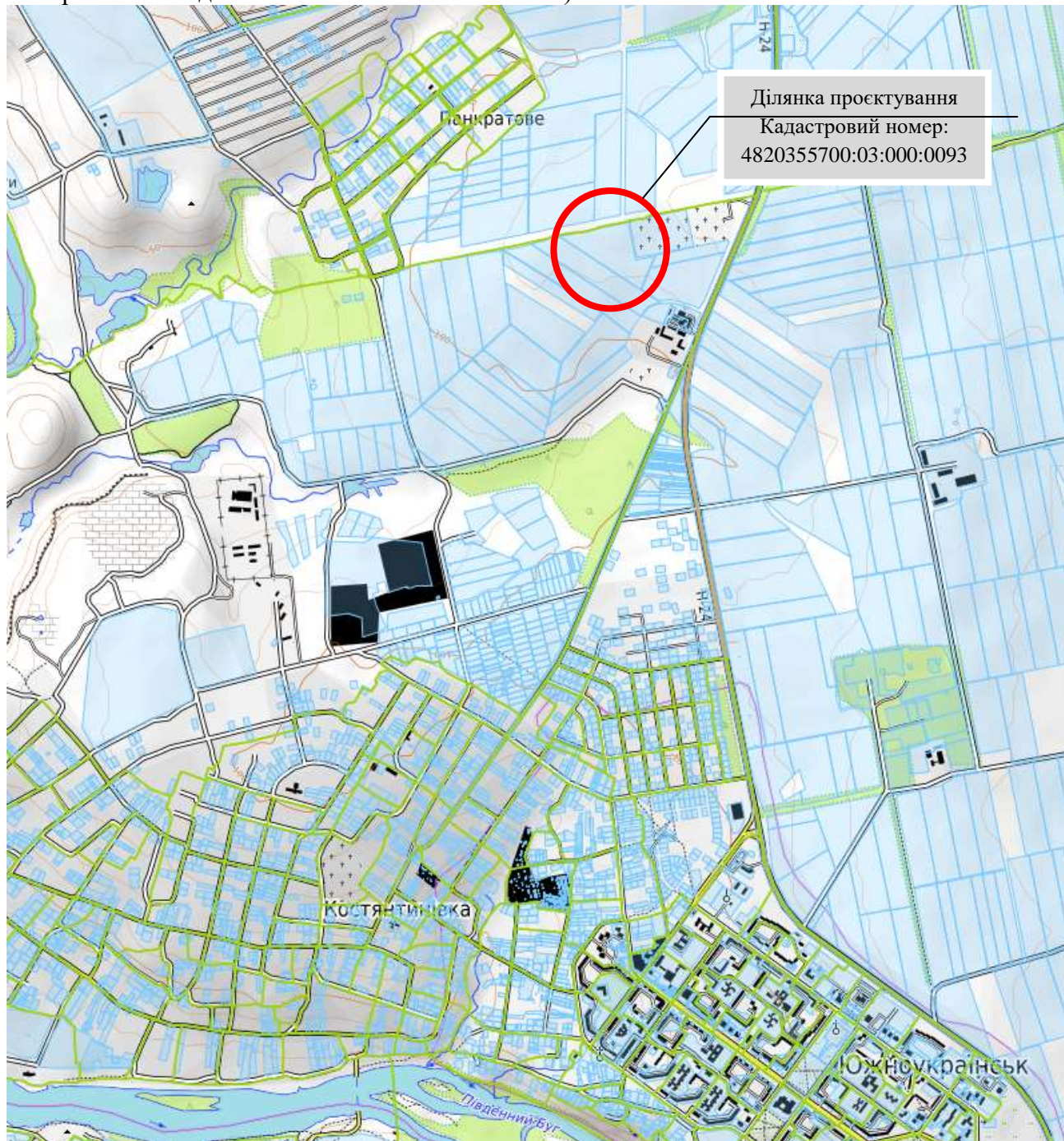

Рис.1. Викопіювання з Публічної кадастрової карти України (<https://map.land.gov.ua/>)

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

Об'єктом планованої діяльності є розміщення території кладовища традиційного поховання.

Об'єкт, що проєктується, розміщений на земельній ділянці, яка розташована в адміністративних межах Южноукраїнської міської територіальної громади Вознесенського району Миколаївської області, поряд з ділянкою існуючого міського кладовища. На даний час земельна ділянка не використовується за цільовим призначенням.

Згідно Витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності № 261743842 від 16.06.2021, земельна ділянка є об'єктом комунальної власності, з визначеною площею 6,2827 га та цільовим призначенням «для ведення товарного сільськогосподарського виробництва (01.01)» (кадастровий номер 4820355700:03:000:0093).

Містобудівну документацію розроблено на підставі Рішення Южноукраїнської міської ради № 535 від 30 червня 2021 року «Про надання дозволу на розроблення детального плану території земельної ділянки площею 6,2827 га, розташованої за межами населених пунктів на території Южноукраїнської міської територіальної громади Вознесенського району Миколаївської області».

Детальний план є містобудівною документацією місцевого рівня, яка визначає функціональне призначення, параметри забудови земельної ділянки з метою розміщення об'єкту будівництва, формування принципів планувальної організації забудови, визначення планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами, формування пропозицій щодо можливого розташування об'єкту в межах проєктної території із дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства з метою залучення інвестицій згідно інтересів територіальної громади, визначення та встановлення містобудівних умов та обмежень.

Детальний план території розробляється для уточнення планувальної структури і функціонального призначення території, параметрів забудови та ландшафтної організації частини території за межами населеного пункту; визначення її функціонального призначення та параметрів забудови з метою розширення **території існуючого міського кладовища, шляхом розпланування території сусідньої ділянки під розміщення проєктного кладовища традиційного поховання**; виявлення та уточнення територіальних ресурсів для всіх видів функціонального використання території; визначення всіх планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними нормами та санітарно - гігієнічними нормами; визначення параметрів забудови окремої земельної ділянки; визначення містобудівних умов та обмежень за відсутності плану зонування; обґрунтування потреб зміни цільового призначення земельної ділянки з ведення товарного сільськогосподарського виробництва на будівництво та обслуговування закладів комунального обслуговування; створення належних умов охорони і використання об'єктів культурної спадщини та об'єктів природно-заповідного фонду, інших об'єктів, що підлягають охороні відповідно до законодавства; визначення напрямів, черговості та обсягів подальшої діяльності щодо: попереднього проведення інженерної підготовки та інженерного забезпечення території, створення транспортної інфраструктури, організації транспортного і пішохідного руху, розміщення місць паркування транспортних засобів, охорони та поліпшення стану навколишнього середовища, забезпечення екологічної безпеки, комплексного благоустрою та озеленення, використання підземного простору тощо. Площа території, що підлягає детальному плануванню – 6,2827 га.

Згідно даних Публічної кадастрової карти, територія проєктного кладовища розташовується в межах земельної ділянки на відстані близько 300 від автомобільної дороги загального користування державного значення Р-06 (Н-24) /Миколаїв-Уль'янівка/.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

5

Під час розроблення детального плану території враховано містобудівну документацію регіонального рівня: Схема планування території Миколаївської області, затвердженої рішенням обласної ради від 21.11.2008 №21, містобудівної документації «Схема планування території Миколаївської області – внесення змін», затвердженої рішенням обласної ради від 16.05.2019 №29, розроблена ДП УДНДП «Діпромiсто»; місцевого рівня «Генерального плану м. Южноукраїнськ Миколаївської області», (розробник – ДП «Укрндпiцивiльбуд», 2014 р., затверджено 03.06.2016 р.).

Згідно «Генерального плану м. Южноукраїнськ Миколаївської області», (розробник – ДП «Укрндпiцивiльбуд», 2014 р., затверджено 03.06.2016 р.), територія проектування розташована за межами м. Южноукраїнськ з півночі.

Відповідно до п. 3 Постанови КМУ від 25.05.2011 р. №555 «Про затвердження Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні», Южноукраїнська міська рада оприлюднює **документ державного планування** «Детальний план території земельної ділянки площею 6,2827 га, розташованої за межами населених пунктів на території Южноукраїнської міської територіальної громади Вознесенського району Миколаївської області (кадастровий номер земельної ділянки 4820355700:03:000:0093)» та **розділ «Охорона навколишнього середовища»** до цього документу. Процедура громадського обговорення з питання розгляду ДДП буде здійснена з 09 грудня 2021 року по 22 січня 2022 року.

Матеріали проекту ДДП та **розділ «Охорона навколишнього середовища»** були опубліковані 09 грудня 2021 року на офіційному сайті Южноукраїнської міської ради: <http://yu.mk.ua/>.

Згідно пункту 2 статті 21 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», при вирішенні питань відчуження для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, **громадські слухання не проводяться.**

Запланована діяльність не відноситься до I або II категорії видів планованої діяльності, об'єктів та не підлягає оцінці впливу на довкілля, згідно Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Стратегічні документи на **міжнародному та державному рівні**, які враховані під час підготовки документа державного планування, що розглядається, наступні:

1. Біорізноманіття:

- **Концепція загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005-2025 роки від 22 вересня 2004 року № 675-р;**

2. Стале управління водними ресурсами:

- **Директива 2000/60/ЄС «Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики» від 23 жовтня 2000 року;**

3. Зміна клімату та озоновий шар:

- **Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 року № 932-р-у.;**

- **План заходів щодо виконання Концепції;**

- **Стратегія низьковуглецевого розкитку на період до 2050 року (проект) від 18.07.2018 року;**

- **Директива 2003 (87) ЄС від 13.10.2003 року «Про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства та про внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС. Зі змінами»;**

- **Директива прийняти Закон України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів» (реєстр. N 9253 від 01.11.2018 р.);**

Зам. інв. №	
Підписі дата	
Інв № ори..	

											127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
												6
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата							

- 4. Охорона земель:
  - Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням від 30 березня 2016 року № 271-р;
- 5. Наслідки катастрофи ЧАЕС та зона відчуження:
  - Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері розвитку діяльності в окремих зонах радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи від 18 липня 2012 року № 535-р;
- 6. Екологічний моніторинг:
  - Стратегія державної екологічної політики України на період до 2030 року від 28 лютого 2019 року №2697-VIII;
  - Концепція реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища від 31 травня 2017 року № 616-р;
  - Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля від 30 березня 1998 року №391, зі змінами: №1763 від 24.09.99 року, №528 від 16.05.2001 року, №717 від 15.05.2003 року, №792 від 21.06.2004 року, №754 від 25.05.2006 року, №911 від 31.08.2011 року, №657 від 18.07.2012 року, №930 від 10.10.2012 року, №991 від 17.10.2012 року, №380 від 29.05.2013 року, №748 від 07.08.2013 року, №379 від 27.05.2015 року, №797 від 18.10.2017 року, №758 від 19.09.2018 року, №827 від 14.08.2019 року, №916 від 06.11.2019 року, №1065 від 04.12.2019 року;
  - Концепція створення Загальнодержавної автоматизованої системи «Відкрите довкілля» від 7 листопада 2018 року №825-р;
- 7. Євроінтеграція:
  - Національна стратегія наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері довкілля від 18 березня 2004 року №1629-I;
- 8. Транспорт:
  - Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року від 30.05.2018 року №430-р;
- 9. Поводження з відходами:
  - Національний план управління відходами до 2030 року від 20 лютого 2019 року №117-р;
  - Національна стратегія поводження з відходами від 8 листопада 2017 року №820-р;
  - Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19.11.2008 року.

Для невідкладного вирішення екологічних проблем необхідна широкомасштабна система комплексних заходів економічного, соціально-політичного, технологічного та культурного характеру. Їх продуктивному вирішенню та піднесенню ефективності управління природоохоронною справою на державному та регіональному рівнях у найближчій перспективі сприятиме забезпечення виконання заходів, передбачених державними та регіональними цільовими програмами та проектами щодо охорони та відтворення довкілля.

Матеріали екологічно спрямованих регіональних та місцевих програм, що діють в Вознесенському районі на даний час та на території Миколаївської області. Реалізуються наступні природоохоронні програми:

- Стратегія розвитку Миколаївської області на період до 2027 року включно, затверджена рішенням Миколаївської обласної ради від 23 грудня 2020 року №2;
- Комплексна програма охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки, затверджена рішенням Миколаївської обласної ради від 23 грудня 2020 року №16;
- Програма моніторингу довкілля Миколаївської області, затверджена рішенням Миколаївської обласної ради від 23 грудня 1999 року №4;
- Програма розвитку водного господарства Миколаївської області на 2019-2021 роки, затверджена рішенням Миколаївської обласної ради від 21 грудня 2018 року №35;
- Програма поводження з твердими побутовими відходами на території ради на період до 2025 року.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

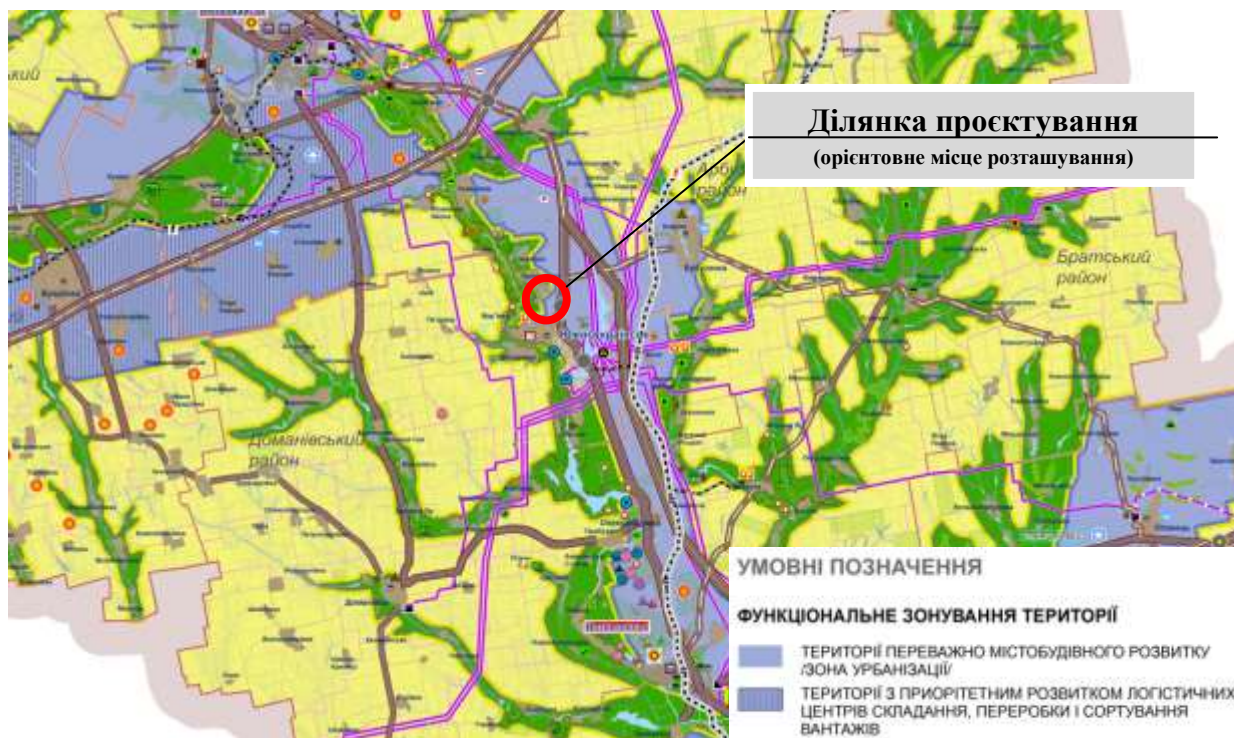
							127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата			7

Документ державного планування розроблений з врахуванням проєктних рішень містобудівної документації на регіональному рівні:

- «Схеми планування території Миколаївської області – внесення змін », розробленої проєктним інститутом ДП УДНДП «Діпромисто» та затвердженої рішенням Миколаївської обласної ради від 16 квітня 2019 року №29);

на місцевому рівні:

- «Генеральний план м. Южноукраїнськ Миколаївської області», (розробник розробник – ДП «Укрндпцівільбуд», 2014 р.) затверджений Рішенням Южноукраїнської міської ради Миколаївської області №218 від 03.06.2016 р.

Рис.2. Викопіювання з Проєктного плану «Схеми планування території Миколаївської області – внесення змін», затвердженої рішенням обласної ради від 16.05.2019 №29, розробленої ДП УДНДП «Діпромисто»

Будь-яке тиражування або копіювання розділу охорона навколишнього природного середовища без відома ТОВ ПБ «Базис» забороняється.

Використана література:

1. Геопортал водних ресурсів (<http://map.davr.gov.ua>);
2. Публічна кадастрова карта України (<https://map.land.gov.ua/>);
3. Геопортал «Відкрите довкілля» (<http://openenvironment.org.ua>);
4. Геопортал «Інтерактивна карта ґрунтів України» (<https://superagronom.com>);
5. Геопортал «Ліси України» (<https://forestry.org.ua/>);
6. «Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» розробник Департамент стратегії та європейської інтеграції (Трофименко Н.С.);
7. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Миколаївській області у 2018 році;
8. Інтерактивний картографічний веб-застосунок «Смарагдова мережа України: база даних – Species of Resolution 6. Database» (<http://emerald.net.ua/>);

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

8

9. «Екологічна паспортизація кладовищ, як ефективний важіль управління екологічною безпекою селітебних територій» розробник Г.О. Білявський, М.М. Тимошенко, Т.Б.Годовська (<http://ecoj.dea.kiev.ua/archives/2012/2/13.pdf>).

2. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

2.1 ПОТОЧНИЙ СТАН ДОВКІЛЛЯ

Територія проектування в фізико-географічному відношенні розташовані в адміністративних межах Южноукраїнської територіальної громади Вознесенського району Миколаївської області за межами населених пунктів.

Відстань від території проектування до м. Южноукраїнськ становить близько 1,84 км, до смт Констинівки – 2,11 км, до с. Панкратове – 800 м, до обласного центру м. Миколаїв - близько 116 км.

На відстані близько 300 м на сході від території проектування проходить автомобільна дорога загального користування державного значення Р-06 (Н-24) /Миколаїв-Уль'янівка/. На відстані 1,3 км на північ проходить автомобільна дорога загального користування державного значення Т-15-10 /Р-06 (Н-24)-Арбузинка - Сланець-Нова Одеса/. На відстані близько 500 м на південь проходить автомобільна дорога загального користування місцевого значення О-150108 /Миколаїв-Уль'янівка-Костянтинівка/.

З півдня, південного заходу та південного сходу ділянка межує із землями приватного підприємства «АГРО-АЛЬЯНС» (функціональне використання - землі сільськогосподарського призначення).

Зі сходу проєктована ділянка межує з існуючим міським кладовищем традиційного поховання.

Також з півдня на відстані близько 250 м в наявності ТОВ «Експрес-Сервіс» та філія "Южноукраїнська ДЕД" дочірнього підприємства "Миколаївська облавтодор".

В даний момент, на території проектування відсутні промислові, складські та комунальні об'єкти, які б могли мати негативний вплив на загальний екологічний стан навколишнього середовища.

В цілому стан навколишнього середовища можна охарактеризувати, як добрий.

Найближча територія лісового господарства - Арбузинське лісництво, ур. «Прибужжя-1» розташована на відстані близько 513 м на південь. З західної сторони від існуючих меж на відстані орієнтовно 1,45 км, розташована територія Смарагдової мережі « Bugzkyi Gard National Nature Park».

Геолого-геоморфологічна будова

За сучасним геоморфологічним районуванням території України ділянка планованої діяльності розташована у районі Придніпровсько-приазовська область пластово-денудаційних цокольних височин та низовин на Південнопридніпровській акумулятивно-денудаційна рівнині на неогенових відкладах і докембрійських породах

В геоморфологічному відношенні територія, що проєктується, розташована на південно-західному схилі Українського кристалічного масиву, та являє собою степову рівнину.

В геоструктурному відношенні територія проектування знаходиться в зоні Українського кристалічного щита.

Тектонічна основа Вознесенського району, в якому розташована територія планової діяльності становить крайовий прогин Східно-Європейської платформи –

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
			Зм.	Кіл.	Арк.	№		

Причорноморська западина, що характеризується поступальним зануренням кристалічних порід у бік Чорноморської глибоководної западини.

В геологічній будові приймають участь кристалічні породи докембрію та осадові відклади палеогенової та четвертинної систем.

На заході до Придніпровської височини прилягає Волинсько-Подільська, яка має слабохвилясту поверхню з найбільш розчленованими частинами на заході й південному заході. Докембрійські тверді породи тут покриті шаром пісчано-глинистих відкладів Балтської свити, значно поширені також червоно-бурі глини.

На третинних відкладах, а де їх немає, то безпосередньо на докембрійських породах, залягають четвертинні відкладення.

Четвертинні відклади представлені, в основному, чорноземами.

У північно-західній частині Придніпровської височини, яка охоплює значну частину Вознесенського та Єланецького районів, рельєф слабохвилястий. Густина ерозійного розчленування 0,5-0,6 км на 1 кв. км. Середня крутизна схилів – 3-9, а місцями – 15 і більше градусів.

У сейсмічному відношенні, згідно ДБН В.1.1 - 12/2014 «Будівництво в сейсмічних районах України», вся територія району відповідно карт відноситься до сейсмічної зони:

- карта «А» (5 балів) для проектування та будівництва об'єктів і будівель масового громадського, промислового призначення, різних житлових об'єктів в міській та сільській місцевості;

- карта «В» (6 балів) для проектування та будівництва об'єктів і будівель підвищеного рівня відповідальності, що мають коефіцієнт надійності не менш 1,1 у відповідності з ГОСТ 27751-88, пошкодження або руйнування яких під впливом землетрусу може призвести до надзвичайних ситуацій регіонального рівня;

- карта «С» (7 балів) для особливо відповідальних об'єктів і споруд, що мають коефіцієнт надійності за відповідальністю не менш ніж 1,2 у відповідності з ГОСТ 27751-88, пошкодження або руйнування яких під впливом землетрусу може призвести до надзвичайних ситуацій державного рівня.

Гідрологічні умови

Відповідно схеми «Гідрологічного районування України», Южноукраїнська міська територіальна громада розташована в межах Нижньобузько-Дніпровської області недостатньої водності.

Миколаївська область територіально належить до басейнів р. Південний Буг (59,5%), р. Дніпро (23,5%) і річок Причорномор'я (17%).

З західної сторони від території проектування на відстані близько 2,7 км протікає р. Південний Буг.

Район характеризується доволі розгалуженою гідромережею, що у силу природних умов має низьку водність. Територія належить до басейну р. Південний Буг. Басейн р. Південний Буг в межах області нараховує 47 річок довжиною більше 10 км. Довжина самої річки в межах області становить 257 км, ухил 40 м/км, площа басейну – 63700 км². Притоками річки Південний Буг є р. Синюха, р. Велика Корабельна, р. Бакшала, що знаходяться за межами території міста. Живиться річка за рахунок весняного сніготанення, літніх зливових дощів і підземних вод. Там, де річка прорізає кристалічні породи, долина річки вузька, з крутим схилами, висотою 60-70 м і більше. Швидкість течії річки 0,3-0,5 м/с, ширина русла досягає 150-200 м, глибина збільшується до 7-8 м, а швидкість течії зменшується до 0,1-0,2 м/с.

Клімат

Клімат помірно континентальний з жарким сухим літом, м'якою малосніжною нестійкою зимою. Серед основних факторів, що зумовлюють формування й особливості клімату області є сонячна радіація, атмосферна циркуляція та характер підстилаючої поверхні.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №							127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
										10
			Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата		

Характеристика кліматичних умов, основних окремих елементів метеорологічних показників, необхідних для обґрунтування й прийняття планувальних рішень наведена за даними багаторічних спостережень по метеостанціях «Вознесенськ» та «Миколаїв».

Табл.2.1. Основні метеорологічні показники

Температура повітря:	середня за рік	+ 9,0 +11,0 °С
	абсолютний мінімум	- 27,2 °С
	абсолютний максимум	+ 40,0 °С
Відносна вологість	середня за рік	70%
Розрахункова температура	самої холодної п'ятиденки	-19,0 °С
	зимова вентиляційна	- 0,3 °С
Опалювальний період:	період	172 доби
Атмосферні опади:	середня річна кількість	390-475 мм
Висота снігового покриву:	середня декадна	3-10 см
Переважаючий напрямок вітру	теплий період	Пн. Сх
	холодний період	Пн.Сх
Максимальна швидкість вітру:	річний	Пн. Сх
	річна	3,8-4,6 м/сек
	5-10 років	15 м/сек
	15-20 років	20 м/сек
Особливі атмосферні явища:	грози	26 днів
	град	2 днів
	пилові бурі	2 дні
Глибина промерзання ґрунту:	середня	5-10 см
	найбільша	45 см
Сума активних температур		до 3400°С
Тривалість без морозного періоду		160-205 діб

За сучасним кліматологічним районуванням території України ділянка планованої діяльності розташована у Північному кліматичному районі Степової зони Південної Атлантико-континентальної кліматичної області.

Ґрунтовий покрив

Згідно ґрунтово – географічного районування, Южноукраїнської міська територіальна громада відноситься до зони степу південно-центрального посушливого. Ґрунтоутворюючими та підстиляючими породами є глини та суглинки.

Згідно Публічної кадастрової карти України (шар ґрунти), на території проєктування перебувають чорноземи звичайні середньогумусні глибок (шифр 46). Територія проєктування, за сучасним агроґрунтовим районуванням території України, відноситься до Правобережної провінції зони степу (ССп). Помірно-континентальний клімат (слабопосушливий і посушливий). Підзона північного степу (СС). Чорноземи звичайні на лесових породах (ґрунту змиті і не змиті).

Згідно Наказу Державного комітету України по земельних ресурсах від 06.10.2003 №245 «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» ґрунти, що перебувають на території проєктування **не відносяться до особливо цінних груп ґрунтів.**

Інженерно-геологічні та інші вишукування території проєктування не проводилися.

Зам. інв. №

Підпис і дата

Інв № ори..

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

11

Рис.3. Викопіювання з Публічної кадастрової карти України. Схема ґрунтів (<https://map.land.gov.ua/>)

Гідрогеологічні умови

Згідно геоструктурних особливостей, територія проектування відноситься до Причорноморського артезіанського басейну. У районі проектування водоносні горизонти розвинуті у палеогеново-неогенових (сарматських) відкладах на глибинах 400 - 500 метрів, в неогенових відкладах на глибинах 30,0-170,0 метрів, а в межах річкових долин та балок, 5,0-70,0 метрів. Води мінералізовані, від 0,6 до 0,8 г/л, гідрокарбонатно-натрієвого типу.

В межах території проектування, схильних до затоплення чи підтоплення ділянок відсутні.

На даний час детальне гідрогеологічне вивчення з визначенням кадастрових запасів підземних питних вод по району проектування не проводились. Відповідно довідника "Водний фонд України", прогнозовані ресурси підземних вод по Вознесенському району складають 3,65 млн.м3/рік (10,0 тис.м3/добу).

Інженерно-будівельна оцінка

Відповідно до схеми інженерно-геологічного районування України, територія проектування відноситься до території підвищеної складності будівельних умов освоєння.

Підземні води по відношенню до бетону не мають агресивності.

В сейсмічному відношенні (ДБН В.1.1 - 12/2014 «Будівництво в сейсмічних районах України») відповідно карти «А» для проектування та будівництва об'єктів і будівель масового громадського, промислового призначення, різних житлових об'єктів в міській та сільській місцевості територія відноситься до сейсмічної зони (5 балів). Згідно карт «В» для проектування та будівництва об'єктів і будівель підвищеного рівня відповідальності, що мають коефіцієнт надійності не менш 1,1 у відповідності з ГОСТ 27751-88, пошкодження або руйнування яких під впливом землетрусу може призвести до надзвичайних ситуацій регіонального рівня, територія відноситься до сейсмічної зони (6 балів) та «С» для особливо відповідальних об'єктів і споруд, що мають коефіцієнт надійності за відповідальністю не менш ніж 1,2 у відповідності з ГОСТ 27751-88, пошкодження або руйнування яких під впливом землетрусу може призвести до надзвичайних ситуацій державного рівня, територія відноситься до сейсмічних зон (7 балів відповідно).

Ґрунти за просадністю відносяться до категорії I типу просідання.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
			Зм.	Кіл.	Арк.	№		Підпис

За умов складності інженерно-будівельного освоєння виділяються:

– території сприятливі для будівництва. Це ділянки зі спокійним рельєфом. Грунтові води залягають на глибині > 2,5м від поверхні. Ухили поверхні складають 0,5 - 8%. Літологія ґрунтів представлена суглинками, супісями.

– території малосприятливі для будівництва. Представлені локальними пониженнями. Грунтові води залягають на глибинах < 2,5 м від поверхні. Освоєння цих ділянок потребує додаткових капітальних затрат на інженерну підготовку території;

– території несприятливі для будівництва. Представлені ділянками деградованих земель. Дані ділянки потребують невідкладного інженерного захисту.

Охорона навколишнього середовища. Еколого-містобудівне обґрунтування

Розділ «Охорона навколишнього природного середовища» розроблений відповідно до вимог Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», ДБН Б.2.2-12:2019, ДБН Б. 1.1 – 15:2012, ДСН 173-96.

Документ державного планування розроблений з урахуванням принципів Енергетичної стратегії України на період до 2030 року, що схвалена КМУ від 24.07.2013 року № 1071.

На основі аналізу природної та техногенно-екологічної ситуації була складена Схема планувальних обмежень (М 1:1000), що є складовою Схеми охорони навколишнього природного середовища та є основою для розроблення функціонально-планувальної структури території (графічна частина до дійсного Розділу).

Планувальні обмеження

З метою дотримання вимог санітарного, екологічного та природоохоронного законодавства при урахуванні державних, громадських і приватних інтересів під час планування, забудови та іншого використання територій, в складі даного проєкту розроблені планувальні обмеження, які показані на «Схемі планувальних обмежень».

Схема планувальних обмежень представлена санітарно-захисною зоною від об'єктів, які відносяться до III класу шкідливості, для яких нормативні параметри становлять 300 м.

Таким чином, система планувальних обмежень, що регламентує проєктне рішення представлена СЗЗ III класу шкідливості, та системою зелених насаджень спецпризначення. Проєктне рішення дані вимоги враховує.

При прийнятті проєктних рішень щодо функціонального використання території також враховуються охоронні зони комунікаційних об'єктів, інженерних мереж та споруд (як існуючих, так і проєктних).

Розміщення території кладовища традиційного поховання и планується на вільній від забудови території, що являє собою ділянку, яка належить до комунальної власності, має свій кадастровий номер, та на даний час не використовується за цільовим та функціональним призначенням, загальною орієнтовною площею 6,2827 га.

Характеристика інженерного обладнання

Вздовж північної межі території проєктування проходить повітряна лінія електропередач напругою 35 кВ з охоронною зоною 15 м.

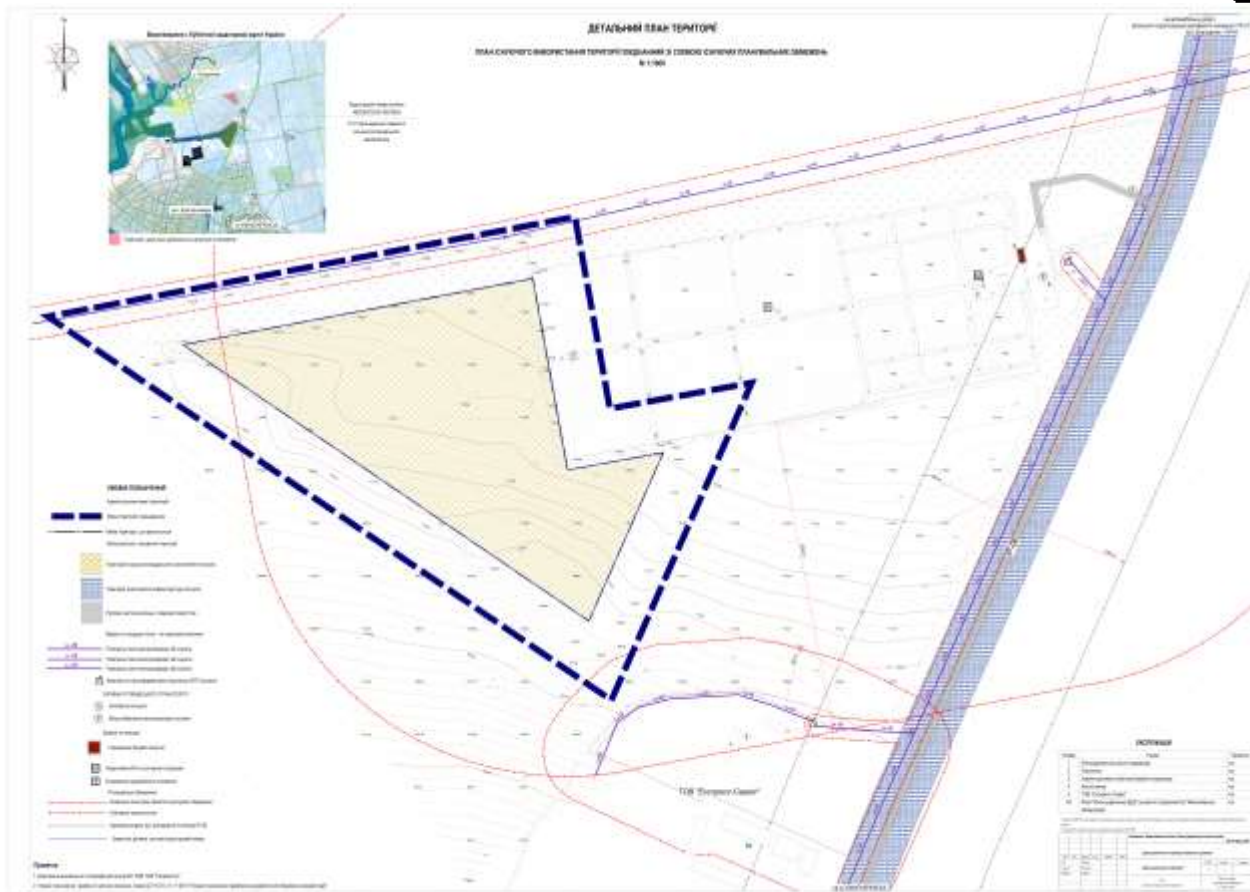
Згідно листа від КП «Теплопостачання та водо-каналізаційне господарство» №08/1364 від 01.11.2021 р. на проєктованій ділянці інженерні мережі КП ТВКГ відсутні. А також відсутні мережі водопостачання та водовідведення.

Характеристика планувальних обмежень

На території проєктування, виявлені наступні планувальні обмеження:

- межа території проєктування;
- межі суміжних земельних ділянок;
- охоронна зона від повітряної лінії електропередач напругою 35 кВ – 15 м;
- санітарно-захисна зона від існуючого міського кладовища – 300 м;
- санітарно-захисна зона від ТОВ «Експрес-сервіс» - 50 м.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №							Лист
			127/10-2021-ПЗ.ОНПС						
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата				

Рис. 4. Схема існуючого використання поєднана зі схемою існуючих планувальних обмежень

Повітряний басейн

Джерелами необхідної інформації є: дані аналітичних досліджень та мережі спостережень Центральної геофізичної обсерваторії ім. Бориса Срезневського за 2020 рік, дані карти забруднення атмосферного повітря за 2017-2018 роки, дані Регіональної доповіді «Про стан навколишнього природного середовища в Миколаївській області у 2018 році» та Геопорталу «Відкрите довкілля».

За метеорологічними умовами територія проектування відноситься до територій з помірним потенціалом забруднення атмосферного повітря та умовно сприятливими умовами розсіювання промислових викидів (районування України за потенціалом забруднення).

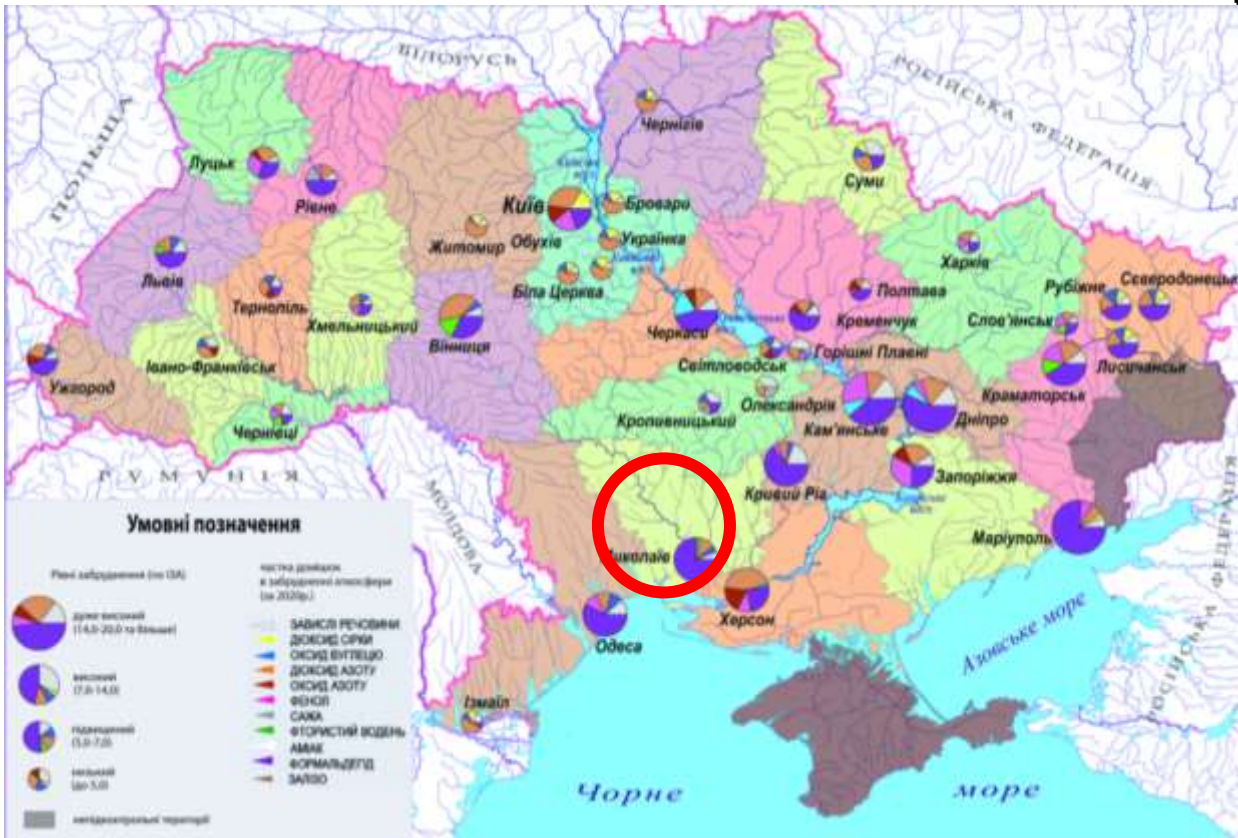
Згідно даним аналітичних досліджень, що були виконані спеціалістами Центральної географічної обсерваторії ім. Бориса Срезневського за 2020 рік, в атмосферному повітрі Миколаївського регіону визначався вміст 22-х забруднюючих речовин, включаючи 8 важких металів.

За індексом забруднення атмосфери, який враховує ступінь забруднення атмосферного повітря по п'яти пріоритетних забруднювальних домішках, високий рівень забруднення атмосферного повітря зафіксовано в регіоні, для якого розробляється ДДП. За значенням індексу забруднення атмосфери, Миколаївський регіон відноситься до регіонів, де значення індексу забруднення атмосферного повітря як високий.

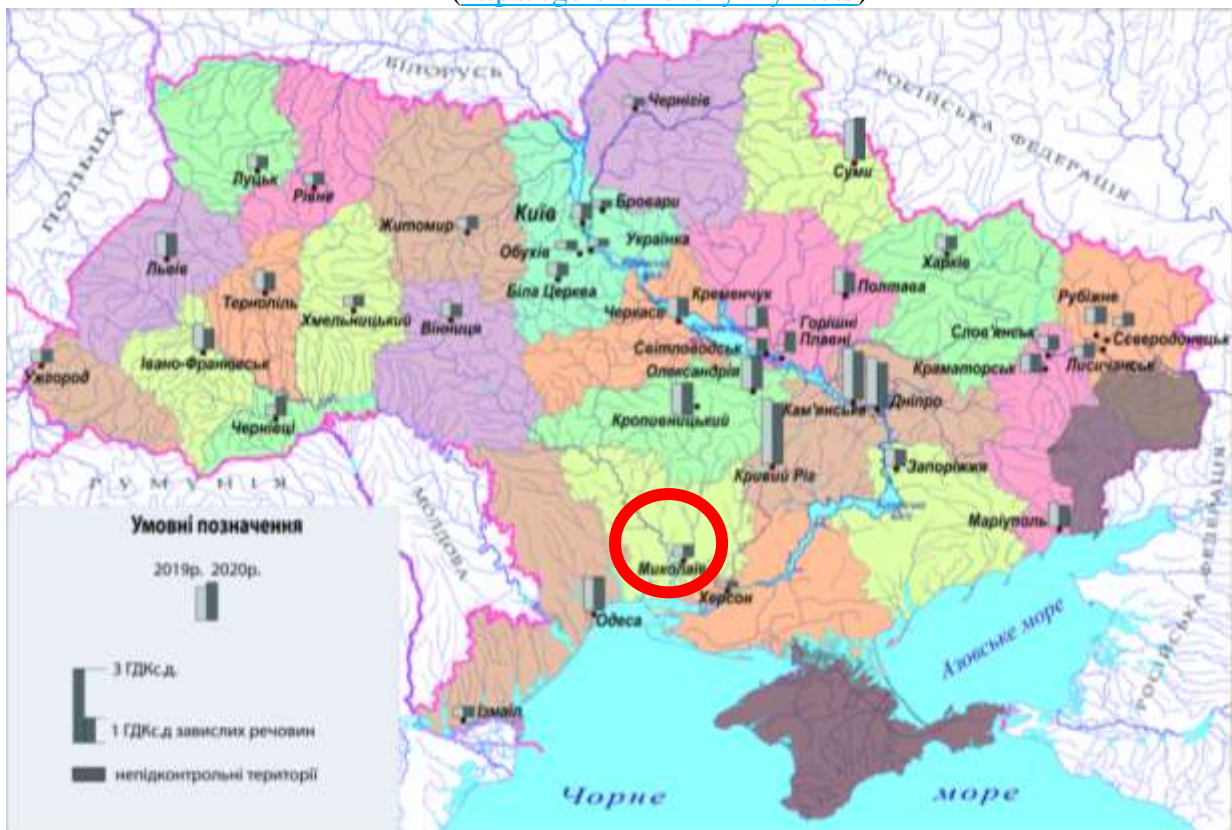
Високий рівень забруднення атмосферного повітря вказаних міст був обумовлений здебільшого підвищеним вмістом специфічних шкідливих речовин – формальдегіду, фенолу, фтористого водню, аміаку, з основних домішок – діоксиду азоту, завислих речовин, оксиду вуглецю.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

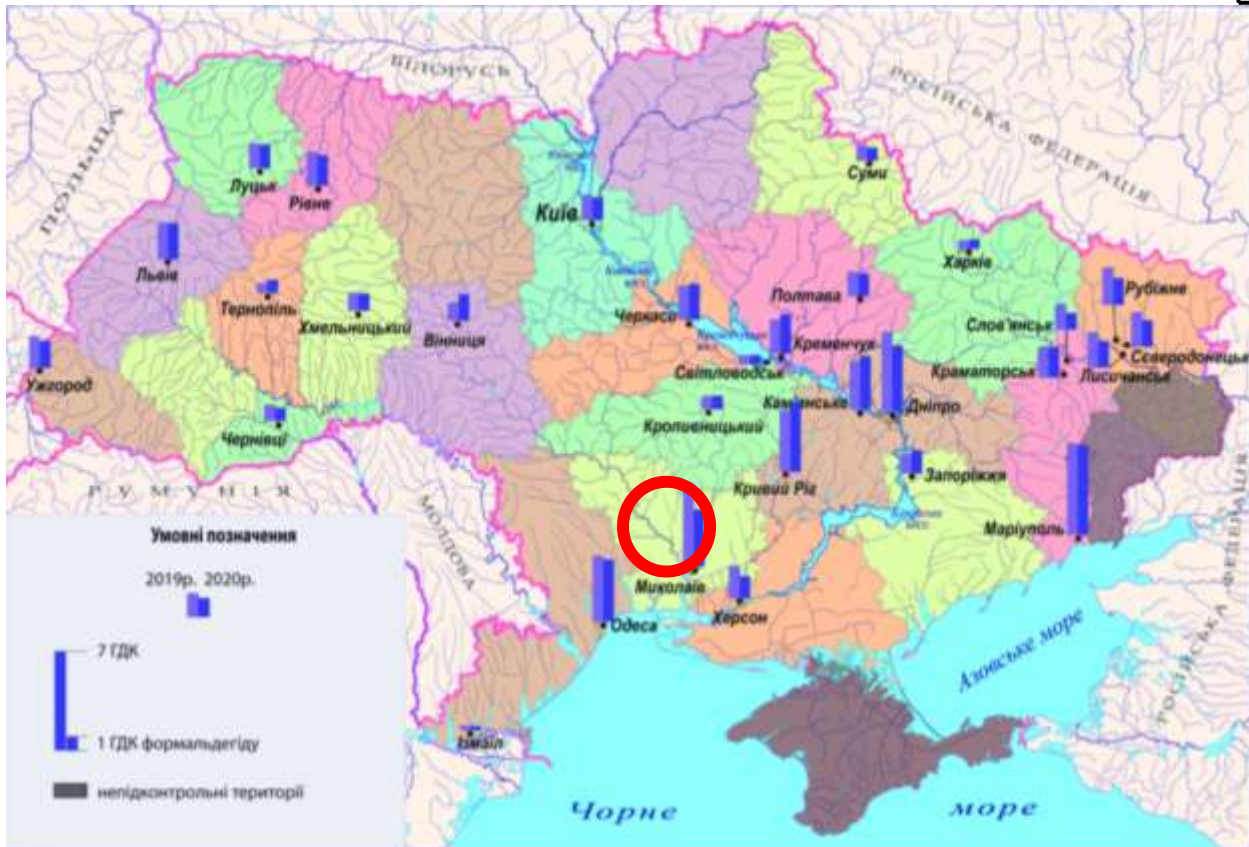
Рис. 5. Карта забруднення атмосферного повітря в містах України за індексом забруднення атмосфери у 2020р. ха даними гідрометеорологічних організацій (<http://cgo-sreznevskiy.kyiv.ua/>)

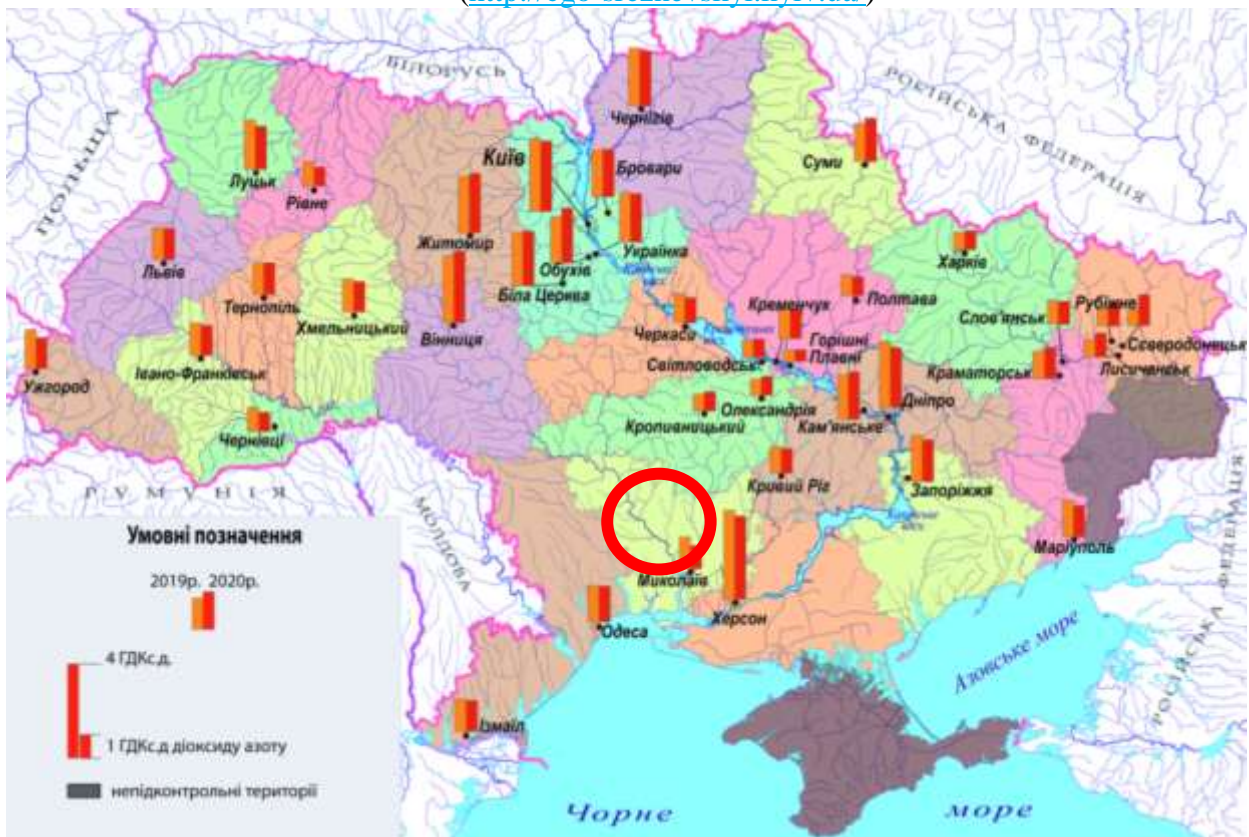
Рис. 6. Карта забруднення атмосферного завислими речовинами (середньорічні концентрації в ГДК с.д. у 2019-2020 рр.) (<http://cgo-sreznevskiy.kyiv.ua/>)

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

Рис. 7. Карта забруднення атмосферного повітря формальдегідом (середньорічні концентрації в ГДК с.д. у 2019-2020 рр.)
[\(http://cgo-sreznevskiy.kyiv.ua/\)](http://cgo-sreznevskiy.kyiv.ua/)

Рис.8. Карта забруднення атмосферного повітря діоксидом азоту (середньорічні концентрації в ГДК с.д. у 2019-2020 рр.)
[\(http://cgo-sreznevskiy.kyiv.ua/\)](http://cgo-sreznevskiy.kyiv.ua/)

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

Згідно даним спостережень середні концентрації забруднювальних речовин в кратності ГДК для Миколаївського регіону наступні:

Табл.2.3. Характеристика забруднення повітря. Середні концентрації забруднювальних речовин в кратності ГДК. Місто Миколаїв, координатний номер 4703200. Місяць липень 2021 року

Число	Домішки					
	Завислі речовини	Діоксид сірки	Оксид вуглецю	Діоксид азоту	Оксид азоту	Формальдегід
19	0.5	0.1	0.3	1.6	0.7	2.4
20	0.5	0.2	0.3	2.0	0.9	2.4
21	0.2	0.2	0.2	1.1	0.5	1.8
22	0.3	0.3	0.2	0.2	0.4	0.9
23	0.5	0.3	0.2	0.4	0.1	2.1
24	0.3	0.3	0.2	0.7	0.4	0.8

Стан атмосферного повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення. Станом на 01.01.2021 р. на обліку Южноукраїнської міської ради відсутні об'єкти, які сприяють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря на території м. Южноукраїнськ.

Інформації щодо незадовільного стану атмосферного повітря територій населеного пункту м. Южноукраїнськ Вознесенського району Миколаївської області не надходило. Заходи по оздоровленню повітряного басейну необхідно передбачити відповідно до вимог статей 10-22 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Інформація щодо незадовільного стану атмосферного повітря території м. Южноукраїнськ Миколаївської області наведена у матеріалах Регіональної доповіді «Про стан навколишнього природного середовища в Миколаївській області у 2018 році»: викиди шкідливих речовин в атмосферу у 2018 році становили 0,097 тис. т, що на 0,051 тис. т менше, ніж у 2017 році.

Табл.2.4. Обсяги викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами в атмосферне повітря по районам та містам Миколаївської області у 2018 р. (т)

Район	Обсяги викидів, тис. т		Збільшення/зменшення (-) викидів у 2018 р. проти 2017 р., тис. т	Обсяги викидів у 2018 р. до 2017 р., %	Викинуто в середньому одним підприємством, т
	у 2018 р.	у 2017 р.			
м. Южноукраїнськ	0,097	0,148	-0,051	65,6	24,3

Джерелом забруднювання повітряного басейну населеного пункту є промислові підприємства та автотранспорт. Серед промислових підприємств, що викидають забруднюючі речовини в атмосферне повітря - Южноукраїнська АЕС ДП НАЕК Енергоатом», автостанція, п'ять АЗС та одна АГЗС, Прирельсовий склад рідкого палива ТОВ «Миколаївська технічна компанія», ВАТ «Теплоенергомонтаж» Костянтинівське монтажне управління. Основні викиди автотранспорту здійснюються в межах автодороги державного значення Р-06 /Миколаїв – Ульянівка/ зі значною інтенсивністю руху, спричиняючи шум, погіршуючи екологічний стан та навантажує вуличну мережу. За останні роки дана проблема навіть погіршилась, що визначається також технічним зносом рухомого складу техніки та сумнівною якістю пального.

Серед забруднюючих речовин, за якими проводились заміри: пилу – 0,012 тис. т, діоксину азоту – 0,004, діоксину сірки по 0,005 тис. т, оксиду вуглецю – 0,011 тис. т. Крім

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

17

того, за період з 2015 по 2018 роки спостерігалось значне зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря – майже в 6,5 разів. Таким чином, ступінь забруднення повітря в м. Южноукраїнськ - слабкий та потребує лише окремих природоохоронних заходів локального характеру.

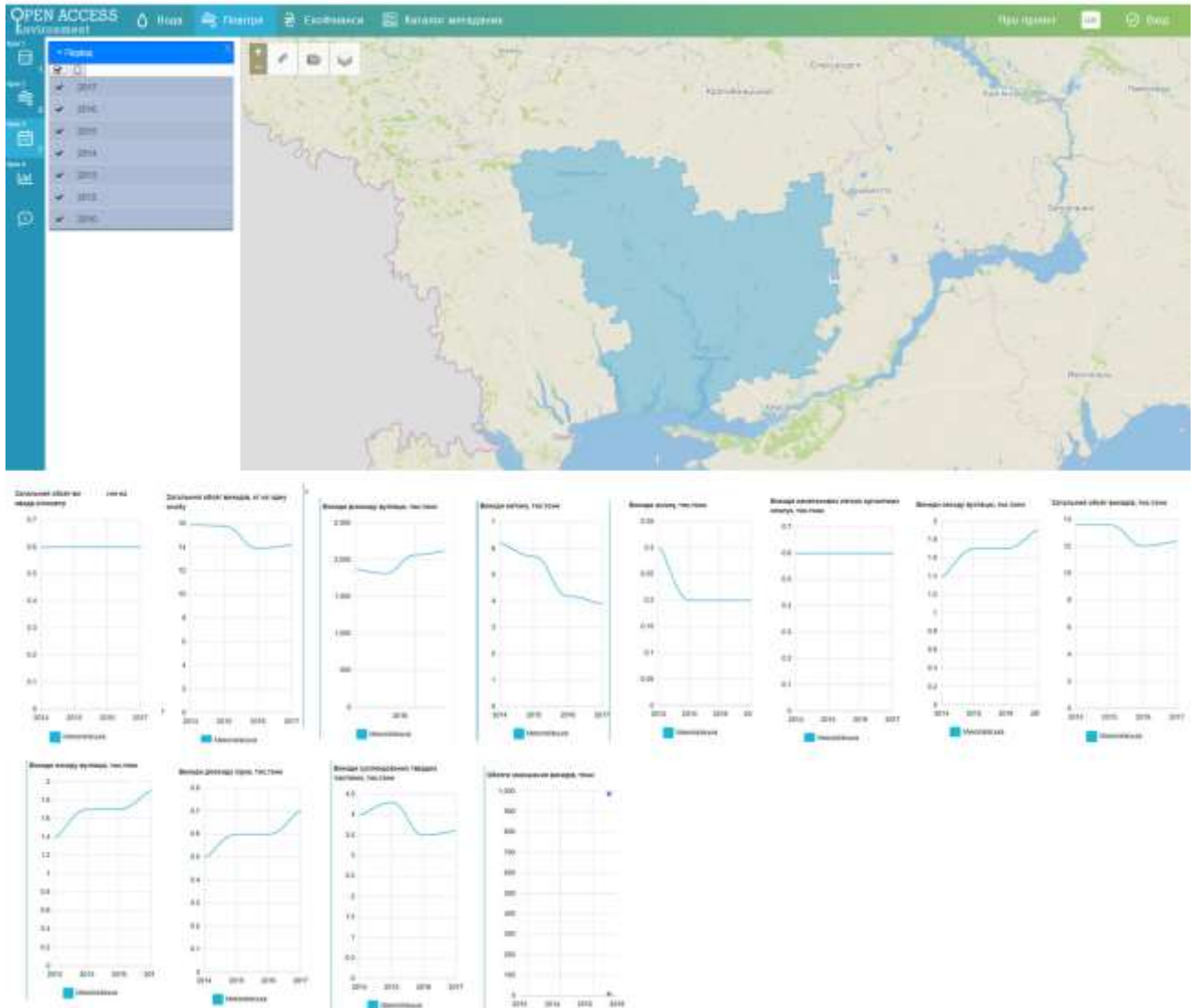

Рис. 9. Викопіювання з Геопорталу «Відкрите довкілля» (<http://openenvironment.org.ua>)

Водний басейн

Джерелами необхідної інформації є: дані аналітичних досліджень та мережі спостережень Центральної геофізичної обсерваторії ім. Бориса Срезневського за 2020 рік, дані Регіональної доповіді «Про стан навколишнього природного середовища в Миколаївській області у 2018 році».

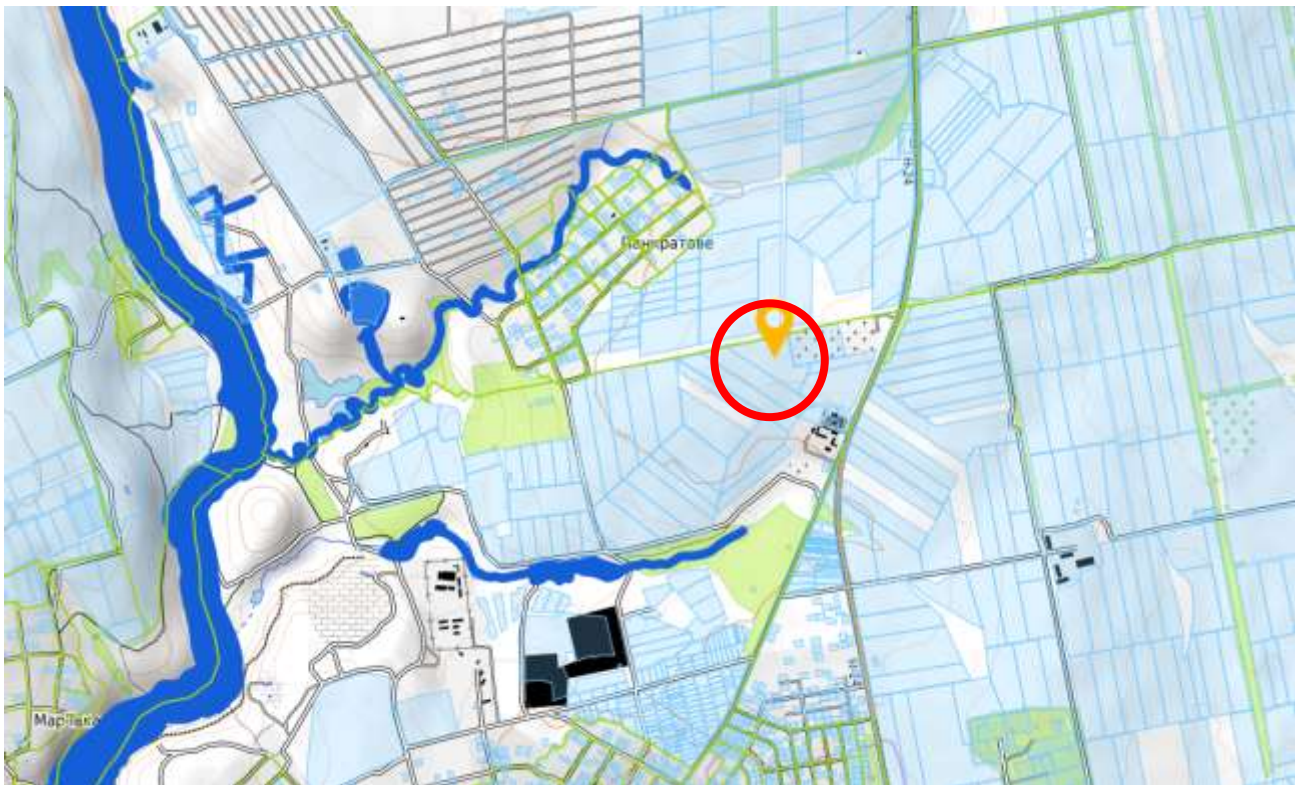
За даними гідрохімічних спостережень, як і у попередні роки, водні об'єкти України були забруднені переважно сполуками важких металів, сполуками азоту, фенолами, сульфатами.

У 2019 р. у водних об'єктах України було виявлено шість випадків екстремально високого забруднення (ЕВЗ) поверхневих вод на трьох водних об'єктах (у 2018 р. спостерігалось сім випадків ЕВЗ на одному водному об'єкті).

Високе забруднення (ВЗ) виявлено у 599 випадках на 71 водному об'єкті (58% від загальної кількості об'єктів, де здійснювалися спостереження).

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

Рис. 10. Викопіювання з публічної кадастрової карти України.
 Схема умовної прибережної захисної смуги
 (<https://map.land.gov.ua>)

За інгредієнтами кількість випадків високого забруднення становила: сполуками хрому шестивалентного – 138 випадків, азотом нітритним – 132, сполуками мангану – 105, азотом амонійним – 101, сульфатами – 72, сполуками цинку – 10, заліза загального – 8, міді – 1; за вмістом розчиненого у воді кисню кількість випадку досягла 15, БСК- 17 випадків.

Випадки високого забруднення поверхневих вод були зареєстровані в усіх областях України. Значний внесок в забруднення поверхневих вод належить сполукам азоту нітритного та азоту амонійного, сульфатам, сполукам важких металів: мангану, хрому шестивалентного, міді, цинку, заліза загального.

Загалом у 2019 р. у переважній більшості річкових басейнів продовжується зберігатися тенденція до зменшення, або повної відсутності у воді фенолів та нафтопродуктів.

Відповідно схеми «Гідрологічного районування України», Вознесенський район розташований в межах Нижньобузько-Дніпровської області недостатньої водності.

Станом на 2019 рік, за інформацією Укргідрометцентру, у зв'язку з нетиповим для України осінньо-зимовим періодом, у басейнах всіх річок України склалися вкрай несприятливі гідрометеорологічні умови для формуванн довікля. Високі для сезону температури та мала кількість опадів мають наслідком низьких рівнів води у річках та озерах.

Згідно листа від Регіонального офісу водних ресурсів у Миколаївській області від 03.11.2021 р. №1382/07 та Публічної кадастрової карти України, з західної сторони від території проектування на відстані близько 2,7 км протікає р. Південий Буг та тимчасові водотоки без назви №1 та №2.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Стан ґрунтів

Джерелами необхідної інформації є: дані аналітичних досліджень та мережі спостережень Центральної геофізичної обсерваторії ім. Бориса Срезневського за 2020 рік, дані Регіональної доповіді «Про стан навколишнього природного середовища в Миколаївській області у 2018 році».

Ґрунтовий покрив характеризується відносною різноманітністю, що обумовлене розмірами території міста та її геоморфологічними особливостями і представлений чорноземами південними і темно-каштановими солонцюватими ґрунтами, характерними для південно-степової зони. Товщина гумусового горизонту повнопрофільних ґрунтів становить (ля чорноземів і темно-каштанових) до 50 см. На крутосхилах ґрунти зазнають ерозії, тому вони малогумусні або мають змитий гумусовий горизонт.

В заплавах річок на піщаних та піщано-глинистих відкладах сформувались гідроморфні типи ґрунтів: дернові, лучні, лучно-болотні та болотні. Нормально зволожені відмінності характеризуються більшою від зональних ґрунтів родючістю завдяки товщому (до 90 см) гумусовому горизонту та наявності в ньому природного зволоження.

На піщаних терасах рік сформувались дернові слаборозвинуті ґрунти, місцями чорноземи на пісках.

Місцеві ґрунти мають різний рівень гідролітичної кислотності. Найнижчий відзначений у ґрунтах насаджень, розміщених поблизу проїзної частини вулиць, причому з віддаленням від цих місць її питома вага зростає. Висока кислотність ґрунтів впливають на загальну доступність поживних речовин, а отже, і на розвиток деревної рослинності. Наприклад, рН практично у всіх ґрунтах насаджень, які прилягають до міських автомагістралей, перебуває в межах 7.0-8,0 і належить до сильно-лужної групи. Кислі ґрунти зустрічаються тільки у парках з природними ґрунтами. Висока кислотність ґрунтів, як і їх алкалізація, впливають на загальну доступність поживних речовин, а отже, і на розвиток деревної рослинності.

Окрім того, повсюдно спостерігається переуцільнення ґрунтів у міських насадженнях, що насамперед веде до зменшення шпаруватості і погіршення водного режиму. На вищитаних ділянках водопроникність верхнього шару в 3 -4 рази нижча, ніж у природних непорушених ґрунтах.

За даними інтерактивної Картограми розповсюдження агропромислових ґрунтів в межах території проектування: чорноземи переважно щепенюваті на елювії твердих некарбонатних порід.

Інженерно-геологічні та інші вишукування території проектування не проводилися.

При виконанні планувальних та інших земельних робіт ґрунтовий шар, придатний для використання, повинен попередньо зрізатися і складуватися в спеціально відведених місцях для подальшого відновлення.

При розробці проектних рішень по охороні навколишнього середовища необхідно керуватися Законом України: «Про охорону навколишнього середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Земельним Кодексом України», «Про забезпечення санітарного і епідеміологічного благополуччя населення», «Водним Кодексом України» та іншою нормативно-технічною документацією по охороні атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод та ґрунтів від забруднення.

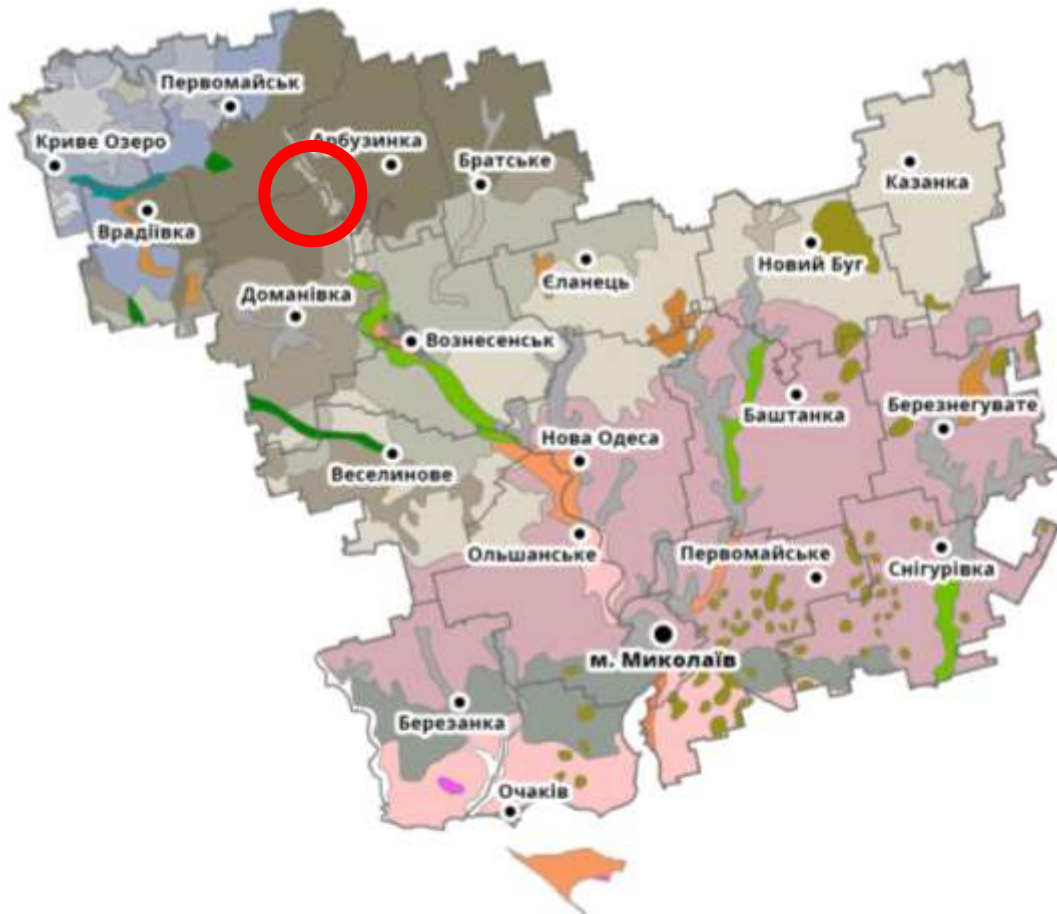
Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

20

Чорноземи переважно щебенюваті на елювії твердих некарбонатних порід

■ Чорноземи переважно щебенюваті на елювії твердих некарбонатних порід

Рис.11. Викопіювання з Геопорталу «Інтерактивна карта ґрунтів України» (<https://superagronom.com>)

Радіаційний стан

Джерелами необхідної інформації є: дані аналітичних досліджень та мережі спостережень Центральної геофізичної обсерваторії ім. Бориса Срезневського за 2020 рік, дані карти забруднення атмосферного повітря за 2017-2018 роки, дані Регіональної доповіді «Про стан навколишнього природного середовища в Миколаївській області у 2018 році» та Геопорталу «Відкрите довкілля».

Протягом 2020 р. на території України не зареєстровано перевищень допустимих рівнів концентрацій радіонуклідів у атмосферному повітрі, встановлених НРБУ-97 для населення (категорія В).

Концентрація радіоактивних елементів як природного, так і штучного походження у приземному шарі атмосфери знаходиться у стабільному стані. Поступове подальше зниження концентрації штучних радіонуклідів відбуватиметься як за рахунок їх природного розпаду, так і внаслідок зменшення їх надходження до приземного шару атмосфери за рахунок вторинного вітрового підйому, що обумовлено міграцією цих радіонуклідів у нижні шари ґрунту. Проте, на фоні цієї загальної тенденції не включена ймовірність підвищення радіоактивності приземної атмосфери у випадках техногенних аварій на радіаційно-небезпечних об'єктах як на території України, так і за межами, а також внаслідок небезпечних та стихійних метеорологічних явищ.

Відповідно Постанови КМУ № 106 від 23.07.1991 року і № 600 від 29.01.1994 року, територія, що проєктується, не входить в перелік територій, забруднених в результаті

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

аварії на ЧАЕС Рівні гама-фону становлять у середньому 12 мкР/год, щільність забруднення ґрунтів цезієм 137 складає менше 1 ки/км².

Дозиметричний паспорт населеного пункту не розроблявся. Природна радіоактивність не перевищує допустимі норми згідно БДУ – 91.

Відповідно до листа від Управління з питань надзвичайних ситуацій та взаємодії з правоохоронними органами №619/01-07 від 03.11.2021 р. ділянка проектування знаходиться в 30 км зоні можливого радіаційного забруднення.

Спостереження за радіаційним фоном в Миколаївській області проводились обласним центром з гідрометеорології в 5 пунктах спостереження: АМСЦ Миколаїв, м. Первомайськ, м.Вознесенськ, м.Баштанка та м.Очаків.

Радіаційний фон протягом 2018 року не перевищував природного рівня (рівень природного фону < 25 мкР/год).

Виходу радону не зареєстровано. Система планувальних обмежень відсутня.

Щільність випадів техногенних радіонуклідів знаходилась на рівні попередніх років.

Концентрація радіоактивних елементів як природного, так і штучного походження в приземному шарі атмосфери утримується на сталому рівні. Можна очікувати подальше зменшення концентрації штучних радіонуклідів в повітрі, як за рахунок їх природного розпаду, так і їх подальшого заглиблення у ґрунт.

Електромагнітний фон

Джерелами необхідної інформації є: дані аналітичних досліджень та мережі спостережень Центральної геофізичної обсерваторії ім. Бориса Срезневського за 2020 рік, дані карти забруднення атмосферного повітря за 2017-2018 роки, дані Регіональної доповіді «Про стан навколишнього природного середовища в Миколаївській області у 2018 році» та Геопорталу «Відкрите довкілля».

Електропостачання проекрованої забудови передбачається від існуючої лінії електропередач 35 кВт, згідно технічних умов експлуатаційних служб. Існуюча лінія електропередач проходить вздовж північної межі території проектування.

Всі інші конкретні питання по електропостачанню території детального плану території вирішуватимуться на наступних стадіях проектування.

Негативних впливів не передбачається.

Акустичний режим

Джерела шуму на території кладовища традиційного поховання відсутні. До можливих джерел шуму можна віднести автомобільну дорогу загального користування державного значення Р-06 /Миколаїв-Уль'янівка/, що проходить на відстані близько 300 м на схід від території проектування.

Для забезпечення допустимих рівнів звукового тиску на території кладовища традиційного поховання, визначених будівельними та санітарними нормами і правилами, передбачаються заходи по зниженню можливих шумів і вібрацій, які можуть виникати близ території проектування:

- використання сучасних ефективних термозвукоізоляційних матеріалів в якості будівельних конструкцій;
- озеленення території;
- раціональне використання планувальних рішень.

При виконанні сукупності об'ємно-планувальних, технологічних і конструкторських рішень, що будуть передбачені проектом, нормативних вимог при монтажі і експлуатації обладнання, рівень звукового тиску в відповідності з вимогами ДБН В.1.1-31:2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму» і ГОСТ 12.01.003-83 «Шум. Загальні вимоги безпеки» не перевищить допустимих норм та не спричинить негативного впливу на життєдіяльність місцевого населення.

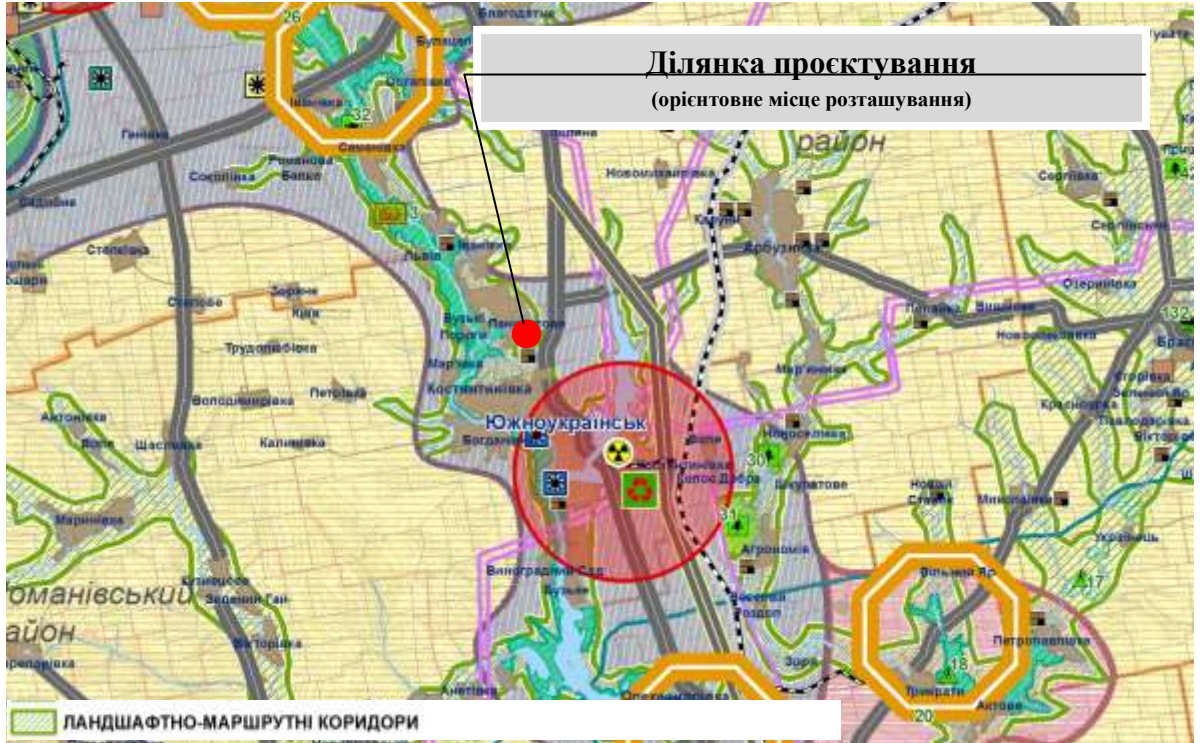
Природоохоронні території та об'єкти

На території проектування відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду, а також території, зарезервовані до подальшого заповідання.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					Лист
			127/10-2021-ПЗ.ОНПС				
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата		

Згідно інформації регіональної містобудівної документації (Схеми планування території Миколаївської області) та даних публічної кадастрової карти, в межах території, що підлягає детальному плануванню та в безпосередній близькості відсутні території природно-заповідного фонду.

Відповідно до Схеми планування території-внесення змін Миколаївської області (Схема прогнозованого стану навколишнього природного середовища) затвердженої ДП УДНДП «Діпромiсто» у 2019 році, територія проєктування частково потрапляє в межі проєктованої сполучної території екологічної мережі – Інгулецького коридору.

Рис.12. Викопювання зі схеми прогнозованого стану навколишнього природного середовища. Охорона довкілля «Схеми планування території Миколаївської області – внесення змін», затвердженої рішенням обласної ради від 16.05.2019 №29, розробленої ДП УДНДП «Діпромiсто»

Території лісгосподарського призначення

Згідно даних Публічної кадастрової карти та листа від ДП «Вознесенське лісове господарство» №731 від 29.10.2021 року територія проєктування не відноситься до земель лісгосподарського призначення. А також ділянка не межує з об'єктами державного лісового фонду, насадження до цінних не відносяться, відсутні території, зарезервовані до подальшого заповідання.

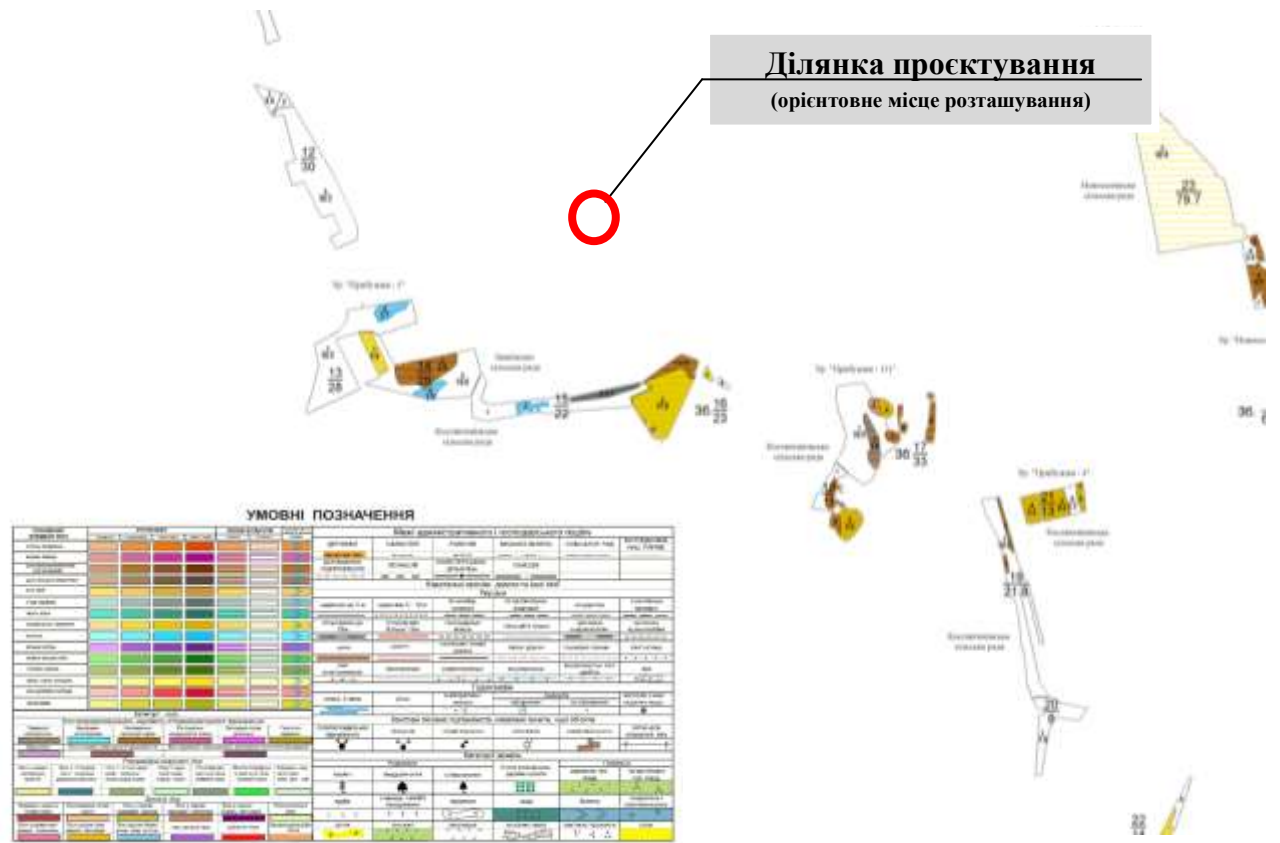
З півдня на відстані орієнтовно 513 м від меж проєктованої території розташоване Арбузинське лісництво, ур. «Прибужжя-1».

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

										Лист
										23
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата	127/10-2021-ПЗ.ОНПС				

Рис.13. Викопіювання з публічної кадастрової карти України. Лісовий кадастр (<https://map.land.gov.ua/>)

Рис.14. Викопіювання з плану лісонасаджень ДП «Вознеенський лісгосп» Арбузинське лісництво (<http://www.lisproekt.gov.ua>)

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Біорізноманіття

В Україні напрямок охорони біорізноманіття широко представлений у законодавстві ще з перших років незалежності, коли були розроблені закони про природно-заповідний фонд, рослинний і тваринний світ та започатковано ведення Червоної книги України і Зеленої книги України. Україна підписала Рамкову конвенцію ООН про охорону біорізноманіття (1992) та одинадцять інших міжнародних угод у сфері біорізноманіття. Близько 7 % площі держави включено до складу територій природно-заповідного фонду. Україна також розпочала формування Смарагдової мережі (Emerald Network) як частини адаптації України до законодавства Європейського Союзу. Охорона біорізноманіття є важливою частиною Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», Цілей сталого розвитку та інших програмних документів. При цьому охорона біорізноманіття в Україні має багату історію. Саме на території нашої держави були створені перші заповідники колишнього СРСР («Асканія-Нова» та «Конча-Заспа»), тут було вперше розроблено наукові засади роботи заповідників та концепцію їх репрезентативності, сформульовано завдання для професійних ботаніків і зоологів у сфері охорони природи. На території України, вперше у Європі, ще в 1927 році були створені природоохоронні території для збереження міграційних шляхів птахів.

Рослинність. Відповідно «Геоботанічного районування України» територія відноситься до Чорноморсько-Азовської степової провінції, Бузько-Дніпровський (Криворізький) округ різнотравно-злакових степів, байрачних лісів та рослинності гранітних відслонень.

В межах лісостепу природний рослинний покрив утворює ковилово-лучний степ, по балках - байрачні діброви, по відслоненнях вапняку й граніту - кам'янисті степи.

Ліси району відносяться до I групи - захисні та виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та рекреаційні функції. До лісових насаджень відносяться: сосна звичайна, сосна кримська, ялинка європейська, акація біла, софора японська, шовковиця чорна, горіх грецький, берест, ясен, гледичія, тополя, береза, осина, тополя, верба, абрикос та інші.

На схилах у верхів'ях річкових долин і балках зростають байрачні ліси, в яких переважають дуб, клени татарський і гостролистий, в'яз, липа, груша, яблуня, в чагарниковому ярусі - бересклет, крушина, терен, глід, шипшина.

Степова зона в межах району включає різнотравно-кострицево-ковилові угруповання. У складі різнотрав'я переважають лучно-степові види (пирій повзучий, тонконіг вузьколистий, костриця валіська, костриця лучна, покісниця розставлена, ситник Жерара, скорзонера дрібноквіткова та багато інших). Цілинні степи містять варіації підзональних рослинних угруповань - типові степи, петрофільні угруповання на оголеннях скельних породах. Справжні степи представлені різнотравно-типчакковоковилівими, типчакково-ковиловими та їх кам'янистими різновидами.

Тваринний світ. За сучасним зоогеографічним районуванням території України, ділянка планованої діяльності розташована на Західній степовій (Північночорноморській) ділянці Азово-Чорноморського району Понтійського округу Середземно-Центральноазійської підобласті Палеоарктичної області.

Тваринний світ нараховує понад 100тис. видів тварин, серед яких - близько 500 видів складають хребетні, у тому числі ссавців - близько 100, птахів - близько 300, плазунів - близько 10, земноводних - близько 10, риби - близько 100 видів.

У водних об'єктах розташовані нерестовища, місця нагулу та зимівлі таких видів риби, як: лящ, тарань, рибець, пузанок, білізна, осетер, судак, сазан, білуга, севрюга, оселедець, тюлька, шпрот, глоса, чорноморська кефаль, пеленгас, карась, бичок, щука, сом, окунь та інші.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
								25
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата			

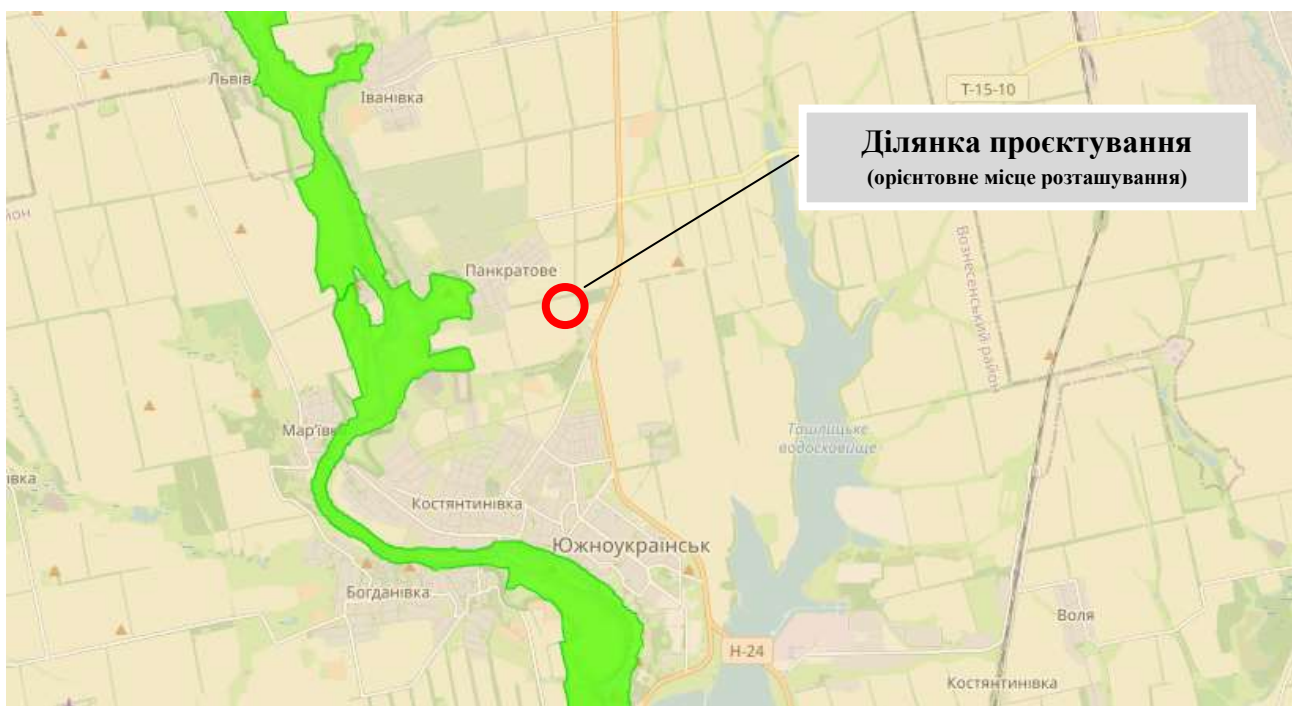
В період гніздування на територіях лісових масивів зафіксовано осоїда, орлакарлика, підорлика малого, балобана, канюків степового і звичайного, шуліку чорного, яструба великого.

Характерними видами мисливської фауни є: козуля, дикий кабан, заць-русак, лисиця, снотовидний собака, куниця кам'яна, сіра куріпка, фазан, крижень, перепел, баранець звичайний, горлиця звичайна, крижень, лиска.

Найбільше видове різноманіття фауни спостерігається в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Проектом передбачається максимально зберегти існуючі зелені насадження та деревну рослинність. Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проектування відсутні. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті будівництва та експлуатації об'єкта планової діяльності не прогнозується. Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на території не відмічено. В процесі будівництва об'єктів проектування вплив на рослинний покрив в основному буде виявлятися в пошкодженні та частковому знищенні рослинності транспортними засобами, загибелі і пригніченні рослинного покриву при виникненні аварійних ситуацій.

Територія, що підлягає детальному плануванню, не потрапляє в межі ландшафтно-маршрутних коридорів.

Ділянка проектування
(орієнтовне місце розташування)

Рис. 15. Викопіювання з Інтерактивного картографічного веб-застосунок «Смарагдова мережа України: база даних – Species of Resolution 6. Database» - на території проектування відсутні території, що входять до Смарагдової мережі (<https://carto-lab.maps.arcgis.com/>)

З західної сторони від меж проєктованої території на орієнтовній відстані близько 1,45 км, розташована територія Смарагдової мережі «Bugzkyi Gard National Nature Park» площею 6148 га, яка налічує 36 видів птахів, 17 типів природних оселищ, 15 інших видів біорізноманіття та відноситься до Степового біогеографічного регіону.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

26

Рис.16. Викопіювання з публічної кадастрової карти України Смарагдова мережа (<https://map.land.gov.ua/>)

2.2 ПОТОЧНИЙ СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

В межах детального плану території відсутня зона проживання населення.

Матеріали та методи досліджень захворюваності населення. Оцінка демографічних процесів та стану здоров'я населення Миколаївської області здійснювалася за даними звітів обласного Центру здоров'я управління охорони здоров'я облдержадміністрації. Розробка отриманих даних проведена за соціальним станом та статеві-віковим складом населення.

Результати досліджень. Чисельність наявного населення Миколаївської області з 1991 р. по 2018 р. скоротилася на 8,2%. Якщо у 1991 р. в області проживало 13-42,4 тис. осіб, то станом на 2019 рік - 1172,8 тис. За цей період різко скоротилась чисельність дитячого населення. У 1991 р. діти віком 0-14 років склали 308,4 тис. чоловік, станом на 2005 рік їх уже налічувалось 197,7 тис. осіб, а у 2010 р.-170,0 тис. осіб.

Розподіл постійного населення за віком свідчить про його регресивну структуру, де частина населення у віці 50 років і старші переважає над молодшою частиною віку до 14 років. Питома вага дитячого населення 1991 р. становила 22%, до 2000 р. вона скоротилась до 19,9 %, у 2010 р. - до 11,8%. До 2013 р. питома вага дитячого населення збільшилася до 17,7% (*джерело - Адміністративний, територіальний устрій: чисельність та склад населення Миколаївської області//Статистичний збірник. - Миколаїв, 2018 рік*).

Зазнав суттєвих змін природний рух населення. Середній показник народжуваності у 1991 р. склав 13,7 на 1000 наявного населення, у 2001 р. - 7,7 %, у 2007 р. - 10,3 і 2013 р. - 10,7. Показники смертності населення протягом 1991-2000 рр. коливались в межах 11,0-14,0, у 2007 році – 15,6, у 2010 р.-17,5. Це призвело до прогресуючого падіння природного приросту населення області, від'ємне значення якого (в межах – 7,5) триває протягом 22 років. Протягом тридцяти років відбувався перехід смертності від груп екзогенних причин до ендогенних (злоякісні пухлини) і квазіендогенних (хвороби системи кровообігу). Саме вони протягом останніх двадцяти років посідають перші місця у загальній структурі смертності населення області. Очікування змін природного руху в режимі відтворення населення області є безнадійним. Відбувся демографічний перехід вікової структури до постаріння населення області, зупинити який можна лише комплексом соціально-

Інв № ори..	Зам. інв. №
	Підпис і дата

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

економічних умов життєдіяльності людей (джерело – Показники діяльності лікувально-профілактичних закладів Миколаївської області за 1990-2018 роки//Центр здоров'я обласного управління охорони здоров'я. - Миколаїв, 2018 рік).

Поширеність захворювань серед населення області з показників 1046,2 на 1000 наявного населення в 1991 р. зросла до 1432,5 у 2005 р., до 1661,2 у 2010 р. і 1737,7 у 2013 р. Поширеність захворювань мала хвилеподібний характер, що було спричинено наявністю спалахів різних гострих захворювань. Відбулися і різкі зміни в структурі поширеності захворювань.

Динаміка поширеності захворювань характеризувалась зростанням показників в класах новоутворень, хвороб ендокринної системи, розладів харчування та обміну речовин, розладів психіки та поведінки, хвороб системи кровообігу, органів травлення, хвороб сечостатевої системи, кістково-м'язової системи. Значно зросли показники ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду, вроджені аномалії та пороки розвитку новонароджених.

За 22 роки відбулося зменшення захворювань в класах номенклатури хвороб інфекційних та паразитарних захворювань, хвороб крові та кровотворних органів, захворювань нервової системи, органів дихання, хвороб шкіри та підшкірної клітковини. Скоротилася чисельність травм, отруєнь та інших причин захворювань.

Аналіз демографічного розвитку в області та поширеності хвороб серед населення свідчить про негативну динаміку більшості показників, причинами якої були різкі зміни соціально-економічного стану області, безробіття, зміни психологічного стану, непристосованість до умов ринкових форм економічних відносин, зростання наркоманії, алкоголізму, ВІЛ/СНІДу, негативного впливу факторів зовнішнього середовища, особливо після аварії на Чорнобильській АЕС.

Соціально-економічні умови життя населення області незалежної суверенної демократичної країни з ринковою формою економічних відносин ще й досі знаходяться в стані економічної кризи, рівень середньодушового доходу нижчий за межу малозабезпеченості. Умови життя сім'ї з двома і більше дітьми залишаються незадовільними. В сім'ях особливо кваліфікованих працівників, розмір заробітної плати був і є недостатнім для покриття витрат на утримання і виховання навіть однієї дитини. В результаті більшість сімей області обирає одnodітність, а часто і бездітність. Тип населення став регресивним. Значний вплив на рівень життя населення області має безробіття, рівень якого складає 7% і більше економічно активного населення. Незадовільні і житлово-побутові умови життя, особливо у сім'ях з двома і більшою кількістю дітей. За нормою житлової площі 13,6 м² 63% населення області має лише 7 м², ізольоване житло зі зручностями мають лише 51% жителів області.

Відбувається зниження кількісних і якісних показників харчування, що пов'язано з виробництвом, зберіганням і реалізацією продовольчих товарів, причому, з постійним зростанням їх вартості. Понад 60% доходу сім'ї витрачають на харчування, а при наявній заробітній платі значна кількість дітей не отримують м'ясо, молоко, яйця, вкрай необхідні дітям вітаміни продуктів рослинності.

Погіршилися також умови навчання і виховання дітей. Припинили свою діяльність більшість дошкільних дитячих закладів. Не охоплені навчально-виховною роботою 6,4% дітей дошкільного віку, серед яких 6% діти міст і 6,5% діти сільської місцевості.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
								28
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата			

Епідемічна ситуація щодо COVID-19 у регіонах України. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 р. № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» рівень епідемічної небезпеки визначають за результатом оцінювання епідемічних показників і затверджують рішенням Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій раз на сім днів.

Рішення про послаблення червоного, помаранчевого та жовтого рівня епідемічної небезпеки не може бути переглянуто раніше ніж через 14 днів з дня визначення такого рівня епідемічної небезпеки.

Жовтий, помаранчевий або червоний рівень епідемічної небезпеки визначають для регіону зі значним поширенням COVID-19, де є хоча б одна з ознак, наведених нижче.

1. Завантаженість ліжок у закладах охорони здоров'я, визначених для госпіталізації пацієнтів з підтвердженим випадком COVID-19, становить більш як 50% протягом п'яти днів поспіль:

- помаранчевий — завантажено від 50% до 75% ліжок;
- червоний — завантажено 75% і більше ліжок.

2. Середня кількість тестувань методом полімеразної ланцюгової реакції та імуноферментного аналізу менша 24 на 100 000 населення протягом останніх семи днів:

- помаранчевий — п'ять днів поспіль здійснюють менше 24 тестувань на 100 000 населення щоденно.

3. Показник захворюваності на COVID-19 за 14 днів перевищує базовий рівень (40 нових випадків на 100 000 населення):

- зелений — показник захворюваності на COVID-19 менший, ніж базовий;
- якщо показник захворюваності на COVID-19 більший, ніж базовий, то див. табл.

Рівень епідемічної небезпеки	Райони, міста обласного значення з кількістю населення менше 70 000 осіб, обласні центри, м. Київ, м. Севастополь	Райони, міста обласного значення з кількістю населення 70 000 осіб і більше
Жовтий	40–120	40–80
Помаранчевий	120–240	80–160
Червоний	> 240	> 160

Станом на 19.11.2021 в місті Южноукраїнськ, за офіційно підтвердженою інформацією, отриманою від лабораторного центру та інших офіційних джерел, зареєстровано 42 нових випадків COVID-19, із них вакцинованих – 0 осіб. Всього за період карантину зареєстровано 3332 підтверджених випадків COVID-19.

Станом на 19.11.2021 на лікуванні знаходиться 1019 осіб, хворих на COVID-19, із них:

- в Южноукраїнській міській багатопрофільній лікарні – 51 особа;
- хворі вдома на самоізоляції – 935 осіб;

Всього за період карантину вилікувалось 2221 особи, померли 92 особи.

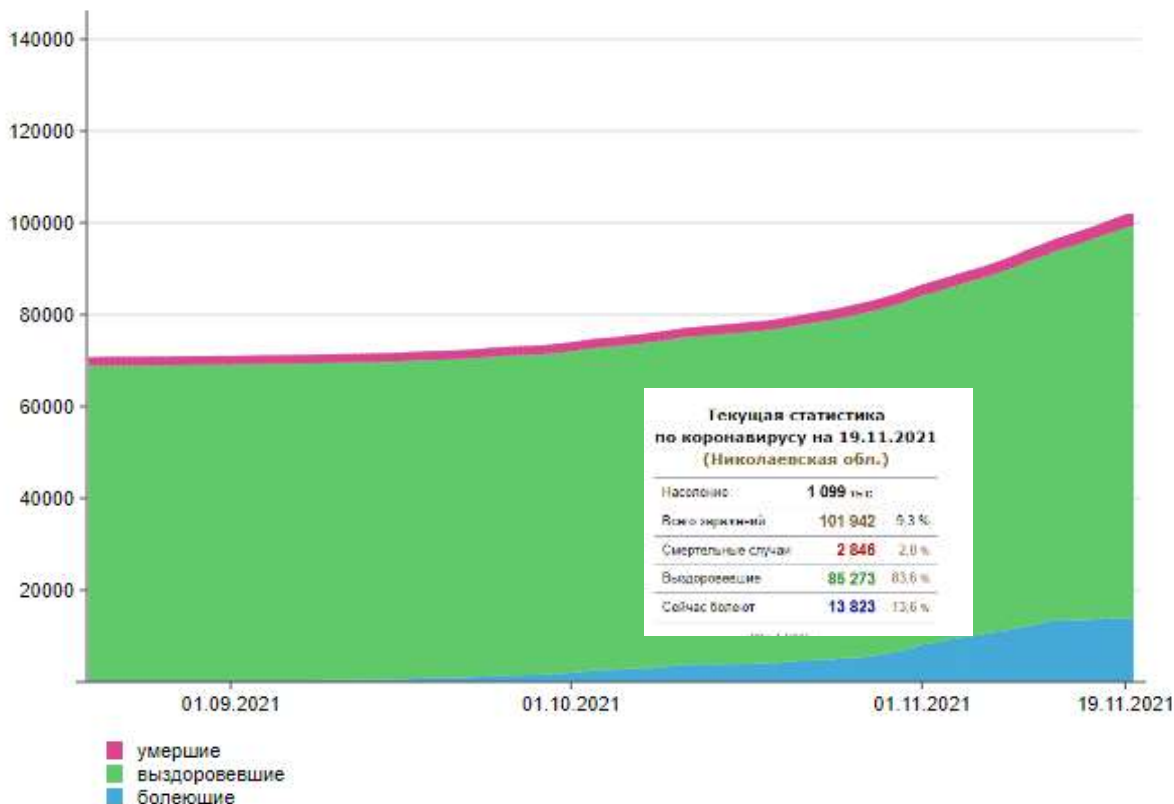
Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

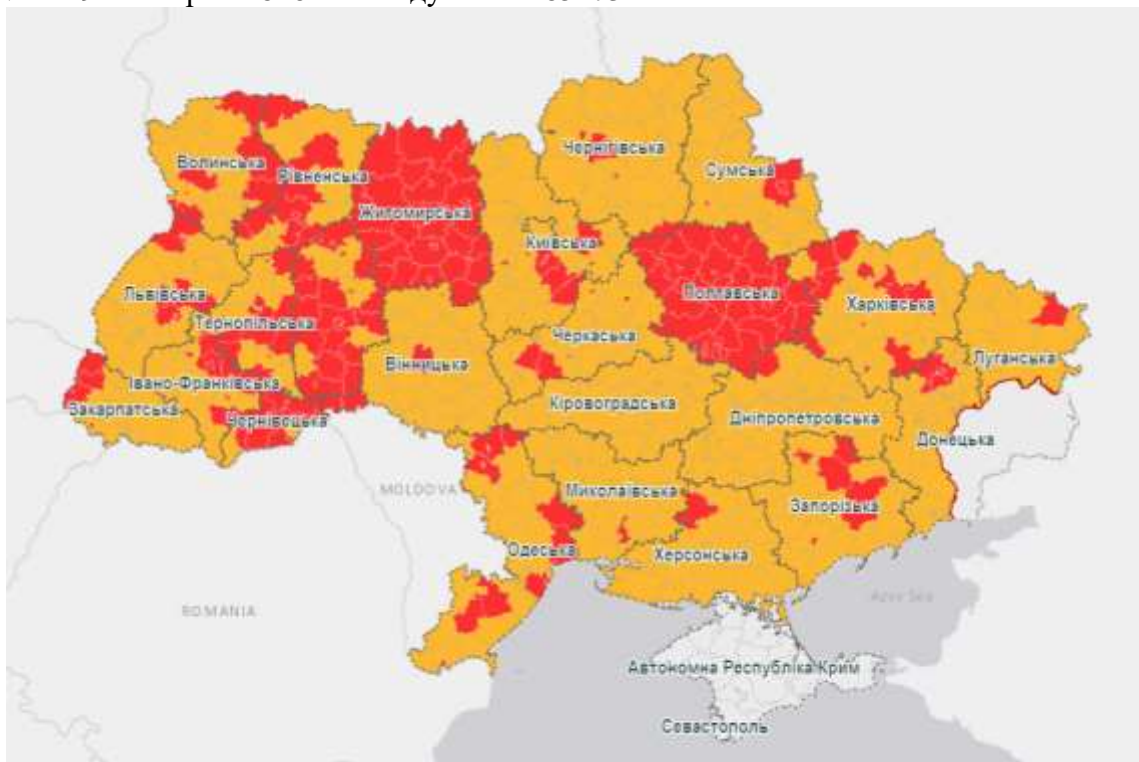
Лист

29

Рис.16. Графік по всіх категоріях інфікованих за останні два місяці та поточна статистика по захворюванню коронавірусною інфекцією в Миколаївській області станом на 19.11.2021 року (<https://index.minfin.com.ua/reference/coronavirus/ukraine/>)

Всього в регіоні від початку епідемії зафіксовано 101942 випадки захворювання на COVID-19. Померли 2846 осіб. Одужали – 85273 особи.

Рис.17. Візуалізація епідемічних показників на рівні районів та міст обласного значення

Інв № ори..	Зам. інв. №
	Підпис і дата

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

3. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Містобудівна документація на місцевому рівні (детальний план території) розробляється з врахуванням природо-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з дотриманням технологічних та санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язків основних та допоміжних споруд.

Розглядається вплив об'єкта проектування на наступні компоненти природного середовища:

- повітряне середовище;
- геологічне середовище і ґрунти;
- водне середовище;
- рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти.

Також, оцінюються позитивні та негативні фактори впливу об'єкта проектування на соціальне та навколишнє середовище. Враховується потенційний вплив об'єкта проектування на стадії будівництва та планової діяльності.

Прогнозні зміни: у разі незатвердження документу державного планування та не виконання відповідних заходів, що визначені у Звіті (Розділі), погіршення стану навколишнього середовища та здоров'я людей не очікується.

На момент розроблення проекту державного планування та розділу, будь-які дослідження території проектування не проводилися.

Інформація за адміністративними та статистичними даними відсутня.

Негативний вплив на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення в разі незатвердження проекту державного планування не очікується.

Відмова в затвердженні документу державного планування призведе до того що зона поховань розшириться в бік населеного пункту, поховання будуть проводитися хаотично, благоустрій території не буде проведено, облаштування кладовища буде проводитися без дотримання нормативних, санітарно-захисних зон.

Цей сценарій може розумітися як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля. За даним варіантом подальший стабільний розвиток населених пунктів є, очевидно, проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації та неефективного використання земельних ресурсів.

Негативного впливу на умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при здійсненні зазначеної діяльності не передбачається.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					Лист
			127/10-2021-ПЗ.ОНПС				
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата		

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, В ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Об'єкт планової діяльності не впливатиме на екологічну ситуацію району та не посилюватиме вже наявні екологічні проблеми даного регіону.

Основними екологічними проблемами є:

- деградація ґрунтів, що обмежує придатну для розвитку територію;
- накопичення твердих побутових відходів;
- забруднення ґрунтового середовища біосировиною (тіло, токсична бальзамічна рідина, що розкладається на органічні компоненти) та патогенною мікрофлорою;
- забруднення атмосферного середовища пахучими сполуками (сірководень, жирні кислоти, індол), токсичними летючими речовинами (альдегіди, спирти, кетони).

Водне середовище. Ризик забруднення ґрунтових вод невеликий, оскільки: Каналізування побутове та виробниче відсутнє (планується використання біотуалетів); Каналізування дощових стоків – при організації рельєфу із влаштуванням водовідвідних лотків з подальшим відведенням на облаштуванні кювет-резерви, в понижених на 0,5 м смузї озеленень вздовж господарського проїзду, які тимчасово концентрують поверхові води в вегетативний період.

Відходи. Згідно досліджень Житомирського національного агроекологічного університету, було проведено загальний аналіз складу сировини, що використовується для виготовлення товарів похоронного призначення та методів утилізації похоронної атрибутики. За період з 1990 по 2010 роки змінився сировинний склад товарів для поховання. До 2000 року використовували папір для виготовлення вінків 80%, пруті металеві 10%, парафін 5%, гілки дерев 5%. Для оздоблення труни використовували натуральні тканини з бавовни та льону.

Після 2000 року почали використовувати для виробництва вінків плівки кольорові ПВХ, каркас вінків з пластику, для трун - синтетичні тканини, оздоблення з пластмаси, що посилює вплив забруднення ґрунтів та підземних вод.

Розміщення, збирання, зберігання, оброблення, утилізацію та видалення, знешкодження і захоронення відходів планується здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про відходи».

Вивезення твердих побутових відходів з території проектування буде здійснюватися, згідно схеми санітарної очистки населеного пункту Южноукраїнськ.

Гарантування безпеки планованої діяльності для населення має бути забезпечено шляхом виконання вимог державних екологічних і санітарноепідеміологічних нормативів. Можливий вплив на здоров'я населення має бути визначений шляхом розрахунку індексу безпеки з врахуванням існуючих фонових забруднень місцевості і технічних умов санітарної служби району.

Повітряне середовище. На території, передбаченій під розміщення кладовища традиційного поховання, головним фактором, що забруднює повітряний басейн є вихлопні гази автомобілів, що рухаються близ території проектування.

В процесі планової діяльності в атмосферне повітря можуть виділяються пахучі сполуки (аміак, сірководень, меркаптани, жирні кислоти, індол та ін.), токсичні леткі речовини (альдегіди, кетони, спирти), які можуть створювати потенційну небезпеку для населення. Дані речовини (трупні гази - аміак і сірководень, які важчі за повітря) можуть накопичуватись і створювати серйозну небезпеку отруєння відвідувачів кладовища. Окрім

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист 32
			Зм.	Кіл.	Арк.	№		

цього дані гази мають дуже неприємний запах, який може розповсюджуватись на десятки метрів.

Детальним планом території передбачаються заходи по зниженню негативного впливу на повітряне середовище.

Ґрунти. В процесі планової діяльності, при похованні людей, в ґрунт періодично можуть виділятися концентрації шкідливих речовин - біосировина (тіло, токсична бальзамічна рідина, що розкладається на органічні компоненти) та патогенна мікрофлора.

Для підвищення рівня безпеки на території кладовища традиційного поховання та запобіганню негативного впливу на ґрунт повинні бути передбачені заходи щодо охорони навколишнього природного середовища, зокрема ґрунтів, а також розміщення будівель та споруд, виконаних з врахуванням вимог нормативної документації.

Біорізоманіття. Ділянка, яка відведена для розміщення кладовища традиційного поховання не відноситься до лісогосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг, до територій історико-культурного, рекреаційного чи оздоровчого призначення. На прилеглих територіях не було визначено цінних видів флори і фауни.

Таким чином, об'єкт планованої діяльності не матиме значного негативного впливу на екологічну ситуацію району та не посилюватиме вже наявні екологічні проблеми даного регіону.

Здоров'я населення. Територія, на якій передбачається розміщення кладовища традиційного поховання, розташована на відстані понад 500 м від сільбищної зони, тому негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається.

Шумовий режим. Джерела шуму на території кладовища традиційного поховання відсутні. До можливих джерел шуму можна віднести автомобільну дорогу загального користування державного значення Р-06 /Миколаїв-Уль'янівка/, що проходить на відстані близько 300 м на схід від території проектування.

Для забезпечення допустимих рівнів звукового тиску на території кладовища традиційного поховання, визначених будівельними та санітарними нормами і правилами, передбачаються заходи по зниженню можливих шумів і вібрацій, які можуть виникати близ території проектування:

- озеленення території;
- раціональне використання планувальних рішень.

Території з природоохоронним статусом:

У межах розробки містобудівної документації – «Детальний план території земельної ділянки площею 6,2827 га, розташованої за межами населених пунктів на території Южноукраїнської міської територіальної громади Вознесенського району Миколаївської області (кадастровий номер земельної ділянки 4820355700:03:000:0093)», відсутні території природно-заповідного фонду та території, зарезервовані до подальшого заповідання.

Ділянка, що розглядається, не відноситься до земель водного фонду, прибережних захисних смуг, лісогосподарських зон, територій історико - культурного, природо-заповідного, рекреаційного чи оздоровчого призначення.

Відповідно до Схеми планування території-внесення змін Миколаївської області (Схема прогнозованого стану навколишнього природного середовища) затвердженої ДП УДНДП «Діпромiсто» у 2019 році, територія проектування частково потрапляє в межі проєктованої сполучної території екологічної мережі – Інгулецького коридору.

Негативного впливу на стан територій з природоохоронним статусом, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається.

Інв № ори..	
Підпис і дата	
Зам. інв. №	

							127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
								33
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата			

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

I. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлених на міжнародному рівні, що стосуються ДДП

Починаючи з 1998 року, співробітництво між Україною та ЄС у сфері охорони навколишнього природного середовища спрямоване на боротьбу з погіршенням екологічних умов і охоплює, зокрема, питання ефективного моніторингу рівнів забруднення та оцінки екологічних умов; запобігання місцевому, регіональному та транскордонному забрудненню повітря та води, ефективне використання біологічних ресурсів та їх управління; глобальні зміни клімату; екологічну освіту; виконання положень Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті. Сьогодні співробітництво між Україною та ЄС у сфері охорони навколишнього середовища регулюється Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами. Зокрема, Глава 6 «Довкілля» розділу «Економічне і промислове співробітництво» цієї угоди передбачає, що сторони **зобов'язані** розвивати і посилювати співпрацю з питань навколишнього середовища і таким чином сприяти реалізації довгострокових цілей сталого розвитку і побудови зеленої економіки.

Зобов'язаннями України у сфері охорони довкілля є:

- розробка загальної стратегії щодо навколишнього середовища, що охоплює заплановані інституційні реформи для забезпечення впровадження та забезпечення дотримання природоохоронного законодавства;
- процедури сприяння інтеграції довкілля в інші сфери політики;
- розподіл компетенції для управління охороною навколишнього середовища на національному, регіональному та муніципальному рівнях;
- процедури прийняття рішень та виконання рішень;
- визначення необхідних людських і фінансових ресурсів і механізму перегляду;
- розробка галузевих стратегій щодо якості повітря, якості води та управління ресурсами, включаючи морське середовище тощо.

Співробітництво в галузі охорони навколишнього природного середовища здійснюється у таких формах:

- 1) здійснення спільних науково-технічних досліджень;
- 2) розробка проєктів співробітництва;
- 3) обмін науково-технічною інформацією та документами з науково-дослідницької діяльності та передовою практикою екологічного менеджменту;
- 4) обмін існуючими передовими екологічними технологіями;
- 5) обмін візитами посадових осіб високого рівня та експертів;
- 6) організація навчальних курсів, семінарів, конференцій і симпозіумів;
- 7) обмін досвідом, інформацією та відповідними матеріалами в сфері охорони навколишнього природного середовища.
- 8) планування наслідків стихійних лих.

а) Міжнародні зобов'язання з питань поводження з відходами.

Основними документами у сфері є:

- *УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;*

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

34

- Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19 липня 2008 року про відходи та скасування деяких Директив;
- Директива 1999/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 квітня 1999 р. про захоронення відходів із змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС);
- Директиви № 2006/21/ЄС Європейського парламенту та Ради від 15 березня 2006 р. «Про управління відходами видобувних підприємств, та якою вносяться зміни до Директиви 2004/35/ЄС»;
- Директиви 94/62/ЄС Європейського парламенту та Ради від 20 грудня 1994 р. «Про упаковку та відходи упаковки»;
- Директиви 2012/19/ЄС Європейського парламенту та Ради від 4 липня 2012 р. «Про відходи електричного та електронного обладнання (ВЕЕО)»;
- Директиви 2006/66/ЄС Європейського парламенту та Ради від 6 вересня 2006 р. «Про батареї та акумулятори та відпрацьовані батареї та акумулятори»;
- тощо.

Україна, ратифікувавши Угоду про асоціацію з ЄС, взяла на себе **зобов'язання** здійснювати поступову адаптацію законодавства України до асquis ЄС відповідно до напрямів, визначених в Угоді, та забезпечувати ефективне її виконання. Питання захисту навколишнього природного середовища, що висвітлені в преамбулі Угоди про 9 асоціацію, ст. 292, Главі 6 «Навколишнє середовище» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво», а також Директивах, які є невід'ємною частиною Угоди та закріплені в Додатку ХХХ до Глави 6, є одним із основних векторів співробітництва між Україною та ЄС щодо реалізації довгострокових цілей сталого розвитку і зеленої економіки. Вирішення завдання охорони навколишнього природного середовища неможливе без вирішення низки складних питань, одним із яких є питання поводження із відходами. Стале та раціональне поводження з відходами є одним із домінуючих напрямків діяльності європейських країн щодо охорони довкілля і ресурсозбереження. Цільова стратегія з попередження та рециклінгу відходів, прийнята у ЄС у 2005 році, визначає відходи як «природоохоронний, соціальний та економічний вибір європейців». Стратегія розцінює відходи як економічну можливість і як ресурси для промисловості.

До основних зобов'язань, які встановлюються Директивою 2008/98/ЄС «Про відходи та скасування деяких Директив», відносяться такі:

- інтеграція завдань захисту довкілля та здоров'я людей із заходами по максимальному використанню ресурсного потенціалу відходів;
- встановлення ієрархії пріоритетів щодо поводження з відходами (за критерієм від найекологічнішого способу до менш впливового): а) запобігання; б) підготовка до повторного використання; в) рециклінг; г) інша утилізація, зокрема, енергетичне відновлення; д) видалення);
- регламентація порядку віднесення відходів до категорії небезпечних;
- запровадження принципу розширеної відповідальності виробника;
- вимоги до планування управління відходами;
- ведення реєстрів.

Одним із найважливіших напрямків у вирішенні проблем поводження із сільськогосподарськими відходами на шляху адаптації до законодавства ЄС та виконання **Україною своїх міжнародних зобов'язань у цій сфері** є: упровадження у практику господарювання безвідходного агровиробництва, що дозволяє найбільш раціонально і комплексно використовувати сировину і енергію в циклі «сировинні ресурси – виробництво – споживання – вторинні сировинні ресурси» таким чином, що будь-які впливи на довкілля не порушують його нормального функціонування. Тобто, Україна має застосувати законодавчі, політичні, економічні інструменти з метою ефективного виконання міжнародних зобов'язань щодо поводження з відходами, в тому числі, сільськогосподарськими, взятих на себе згідно Угоди про асоціацію з ЄС.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

35

б) Міжнародні зобов'язання з питань якості атмосферного повітря.**Основними документами у сфері є:**

- УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

Директива 2008/50/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2008 р. про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи;

- Директива 2004/107/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 грудня 2004 р. про миш'як, кадмій, ртуть, нікель та поліциклічні ароматичні вуглеводні в атмосферному повітрі;

- Директива 2010/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 листопада 2010 р. про промислові викиди (комплексне запобігання і контроль забруднень);

- Конвенція про транскордонне забруднення повітря на великій відстані 1979 р;

- Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному аспекті 1991 р.;

- Директива № 98/70/ЄС про якість бензину та дизельного палива та внесення змін і доповнень до Директиви № 93/12/ЄЕС, що доповнена Директивами №№ 2000/71/ЄК, 2003/17/ЄК та 2009/30/ЄК і Регламентом (ЄС) № 1882/2003;

- Директива № 1999/32/ЄС про зменшення вмісту сірки у деяких видах рідкого палива та внесення змін і доповнень до Директиви № 93/12/ЄС зі змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003 та Директивою № 2005/33/ЄС;

- Директива № 94/63/ЄС про контроль викидів летючих органічних сполук (ЛОС) зі сховищ нафти та при її транспортуванні з терміналів до сервісних станцій зі змінами та доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003 57;

- Директива № 2004/42/ЄС про обмеження викидів летючих органічних сполук за рахунок використання органічних розчинників у певних фарбах і лаках та продукції полірування транспортних засобів та внесення змін і доповнень до Директиви № 1999/13/ЄС.

Міжнародні зобов'язання у цій сфері:

- запобігати і контролювати вплив токсичного забруднення повітря і забезпечувати захист від його шкідливих наслідків;

- розвивати освіту і підвищення обізнаності населення; надавати доступ до інформації; забезпечувати свободи вираження поглядів, свободи асоціацій і свободи зібрань; спрощувати масову участь в оцінці запропонованих проектів, стратегій і природоохоронних рішень; і своєчасне надання економічно доступних засобів правового захисту;

- заборонити будівництво нових електростанцій, що працюють на викопному паливі, і замінити діючі електростанцій такого типу поновлюваними джерелами енергії (до 2030 року - в країнах з високим доходом і до 2050 року - в інших країнах);

- сприяння зростанню розподільних систем виробництва відновлюваної енергії;

- вести моніторинг якості повітря і впливу на здоров'я людини; здійснювати оцінку джерел забруднення повітря; надавати публічну звітність, включаючи попередження, що стосуються здоров'я населення; розробити закони, регламенти, стандарти і стратегії, що стосуються якості повітря; скласти плани дій щодо забезпечення якості повітря на місцевому, національному та, якщо це необхідно, на регіональному рівні; займатися реалізацією плану дій щодо забезпечення якості повітря і дотримуватися стандартів; оцінювати хід виконання плану і при необхідності посилювати його положення, щоб забезпечувати дотримання стандартів;

- вживання заходів до того, щоб громадськість була повністю проінформована і мала можливість брати участь в процесах прийняття рішень, докладання додаткових зусиль для залучення жінок, дітей і інших вразливих осіб, думки яких занадто часто не враховуються при виробленні екологічної політики; звертати особливу увагу на

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
								36
			Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

захисників навколишнього середовища, чия діяльність спрямована на захист права на чисте повітря;

- проведення аналізу видів забруднення повітря і його основних джерел для визначення високопріоритетних і найбільш рентабельних заходів з контролю викидів в цілях охорони здоров'я населення, прав людини і навколишнього середовища;

- своєчасно та у доступній формі обмінюватися даними щодо атмосферного повітря між державами, підвищувати інформованість населення про ризики для здоров'я, пов'язаних з поганою якістю повітря, і розташовувати системи для поширення повідомлень у випадках, коли рівень забруднення стає вкрай небезпечним для здоров'я, особливо щодо вразливих груп населення;

- розробити змістовні екологічні стандарти, що мають недискримінаційний і нерегресивний характер або іншим чином сприяють повазі, захисті і здійсненню прав людини;

- співпрацювати у вирішенні екологічних проблем, що виходять за межі національних кордонів, включаючи транскордонне забруднення повітря;

- забезпечувати ефективне застосування екологічних стандартів з боку державних і приватних суб'єктів;

- забезпечити громадянам доступ до засобів правового захисту в рамках судових або аналогічних процедур у випадках, коли їх право дихати чистим повітрям знаходиться під загрозою або порушується, або коли не дотримуються інші юридичні зобов'язання, що стосуються якості повітря;

- регулярне проведення оцінки прогресу (або його відсутності) з відповідним переглядом стандартів і планів, що стосуються якості повітря. Крім того, ці процеси огляду і перегляду повинні супроводжуватися урахуванням нових наукових свідчень і участю громадськості;

- приділяти пріоритетну увагу захисту екологічних правозахисників, в ідеалі - шляхом створення інститутів і встановлення норм для боротьби з глибокими причинами насильства і переслідувань, вшановуючи і підтримуючи діяльність цих правозахисників, і забезпечувати торжество правосуддя, залучаючи винних у насильстві осіб до відповідальності за їх діяння;

- вимога від промислових підприємств зниження і припинення викидів шкідливих забруднювачів повітря;

- вимога від нафтогазової промисловості рекуперації та використання метану та інших газів, що вивільняються в ході розвідки, розробки і виробництва;

- приділення пріоритетної уваги зниження викидів з сильно забруднюючих промислових об'єктів, таких як коксові печі, металургійні комбінати, нафтопереробні установи, цементні і цегельні заводи;

- відмова у видачі дозволів на створення нових забруднюючих об'єктів або на забруднюючі види діяльності в районах з найбільш високим рівнем атмосферного забруднення, поки якість повітря в таких районах не буде відповідати національним стандартам і не продовжить відповідати цим стандартам не дивлячись на додаткове забруднення;

- заохочення планування компактних і багатofункціональних міських районів;

- захист та розширення зелених зон в містах;

- приділення пріоритетної уваги інвестиціям в безпечну інфраструктуру для піших і велосипедних прогулянок і в швидкісний громадський транспорт у порівнянні з інфраструктурою для приватних автомобілів;

- перехід на більш екологічні транспортні засоби шляхом жорсткості стандартів на викиди і норми паливної ефективності поряд з прискоренням переходу на автомобілі з нульовими викидами;

- впровадження будівельних кодексів, норм і стандартів, що забезпечують значне підвищення енергоефективності будівель;

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

37

- вдосконалення системи видалення відходів за допомогою введення заборони на відкрите спалювання сміття, недопущення інсінерації і вимоги щодо рекуперації метану на територіях звалищ сміття;

- прийняття законів, стратегій і програм для антистимулювання або заборони спалювання поживних залишків або сільськогосподарських відходів і надання фермерам сприяння в переході на більш екологічні види практики;

- зниження викидів аміаку з гною худоби і при використанні гною як добриво, зокрема завдяки переходу переважно на корми рослинного походження;

Конвенція «Про транскордонне забруднення повітря на великі відстані» має рамковий характер щодо боротьби із викидами конкретних забруднюючих речовин. Конвенція містить лише загальні принципи співробітництва держав з питань боротьби із забрудненням повітря.

в) Міжнародні зобов'язання з питань клімату.

Основними документами у сфері є:

- УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

- Паризька угода;

- Директива 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 р. про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства та внесення змін і доповнень до Директиви Ради 96/61/ЄС із змінами і доповненнями, внесеними Директивою 2004/101/ЄС;

- Регламент (ЄС) № 842/2006 Європейського Парламенту та Ради від 17 травня 2006 р. про певні фторовані парникові гази;

- Регламент (ЄС) № 2037/2000 Європейського Парламенту та Ради від 29 червня 2000 р. про речовини, які руйнують озоновий шар;

- Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату;

- Монреальський протокол про речовини, що руйнують озоновий шар;

- тощо.

Відповідно до положень Паризької угоди Україна, як сторона угоди, **зобов'язана** зробити свій національно-визначений внесок для досягнення цілей сталого низьковуглецевого розвитку всіх галузей економіки та підвищення здатності адаптуватися до несприятливих наслідків зміни клімату, зокрема шляхом скорочення обсягу викидів парникових газів. Основними джерелами викидів парникових газів в Україні є промисловість, енергетика і транспорт.

Пріоритетами державної політики у сфері біологічної безпеки та біологічного захисту є здійснення системних заходів із створення та ефективного функціонування національної системи біологічної безпеки та біологічного захисту, протидії проявам біотероризму, захисту населення від безконтрольного та протиправного поширення генетично модифікованих організмів, збереження безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища, створення системи раннього виявлення та швидкого реагування на поширення збудників особливо небезпечних хвороб та таких, що мають міжнародне значення, а також покращення матеріально-технічного стану лабораторій, установ та закладів, які здійснюють діагностику інфекційних хвороб, моніторинг циркуляції збудників інфекційних хвороб в об'єктах середовища життєдіяльності людини, задіяні в системі індикації біологічних патогенних агентів, визначають кількісний та якісний вміст генетично модифікованих організмів у продукції рослинного і тваринного походження, лабораторій, що працюють із збудниками особливо небезпечних інфекційних хвороб, визначенням їх впливу на навколишнє природне середовище, зокрема біологічного різноманіття, з урахуванням ризиків для здоров'я людини; створення системи оперативного реагування на прояви біотероризму.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

38

г) Міжнародні зобов'язання з питань біорізноманіття.

Основними документами у сфері є:

- УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

- Директива 2009/147/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 листопада 2009 р. про захист диких птахів;

- Директива Ради 92/43/ЄС від 21 травня 1992 р. про збереження природного середовища існування, дикої флори та фауни;

- Рамкова конвенція ООН про охорону біорізноманіття (1992);

- Бернська конвенція (Про охорону диких видів флори і фауни і оселищ Європи, 1992); Рамсарська конвенція (Про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних птахів, 1987);

- Угода про збереження китоподібних Чорного моря, Середземного моря та прилеглої акваторії Атлантичного океану (2003);

- Протокол про збереження біорізноманіття та ландшафтів Чорного моря до Конвенції про захист Чорного моря від забруднення (2002);

- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (2002);

- Стратегічний план з біорізноманіття на 2011-2020 роки та цільові завдання Аїті щодо біорізноманіття;

- тощо.

Низка міжнародних угод зобов'язує створювати природоохоронні території або інші механізми охорони видів в різних державах (що має відбуватись за єдиними в рамках такої угоди правилами).

Більшість міжнародних угод зобов'язують створити природно-заповідні території в межах національного законодавства держав. Території мережі Емеральд (визначені Бернською конвенцією) та водно-болотні угіддя міжнародного значення (визначені Рамсарською конвенцією), створюються у відповідності до вимог відповідних резолюцій Конвенцій, незалежно від того, чи зазначені території мають статус в рамках національного законодавства. Таким чином, саме «рамсарські угіддя» і території Смарагдової мережі є додатковими механізмами оголошення в Україні природоохоронних територій, крім ПЗФ.

Міжнародним союзом охорони природи (IUCN) було запропоновано універсальну міжнародну класифікацію природоохоронних територій, що в сучасній редакції передбачає категорій. Система категорій IUCN побудована відповідно до завдань та цілей природоохоронної території.

Емеральд (Смарагдова мережа, Emerald Network) – мережа територій, які становлять особливий інтерес з точки зору охорони європейського біорізноманіття на міжнародному рівні. Мережа будується в рамках процесів Бернської конвенції для організації природоохоронного менеджменту видів і оселищ, визначених резолюціями Конвенції як пріоритетні для охорони у Європі. В сукупності, всі території мережі Емеральд (та території Натура 2000 у країнах ЄС) повинні забезпечити виживання всіх пріоритетних видів і оселищ, а також охопити природоохоронним менеджментом понад половину чисельності популяції видів та понад половину площі оселищ у Європі. До реєстрів рідкісних видів і оселищ у відповідних резолюціях Конвенції включають такі, що визнані зникаючими на рівні Європи і для збереження яких потрібні зусилля кількох країн. Також, до реєстрів включені ендемічні види і оселища, що пропонуються окремими країнами, в разі, коли їх збереження для всієї Європи потребує особливих зусиль в межах лише однієї держави. Реєстри видів і оселищ поступово доповнюються, втілюючи пропозиції держав.

Міжнародні угоди з охорони біорізноманіття, що діють в Україні, передбачають створення природоохоронних територій, які в системі міжнародної класифікації IUCN відповідають категорії IV – Habitat Species Management Area. Ця категорія зобов'язує

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №							127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист 39
			Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата		

запровадження менеджменту для охорони певних біологічних видів чи оселищ. Таким чином, всупереч загальноприйнятій думці про те, що міжнародні природоохоронні угоди слід реалізовувати шляхом оголошення територій ПЗФ, обов'язковим є не заповідання, а надання їм статусу територій Емеральд.

д) Міжнародні зобов'язання з питань якості водних ресурсів.

Основними документами у сфері є:

- УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

- Закон України «Про приєднання України до Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер»;

- Протокол про воду та здоров'я до Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер;

- Конвенція про захист Чорного моря від забруднення;

- Конвенція щодо співробітництва по охороні та сталому використанню ріки Дунай;

- Договір між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про співробітництво у сфері охорони і сталого розвитку басейну річки Дністер;

- Директива 2008/56/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері екологічної політики щодо морського середовища (Рамкова Директива морської стратегії);

- Директива 200/60/ЄС Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики;

- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків і міжнародних озер 1992 р.;

- Тощо.

Конвенція прийнята у 1992 році в м. Гельсінкі, Фінляндія, слугує механізмом посилення національних заходів та міжнародного співробітництва, направлених на досягнення екологічно обгрунтованого управління та охорони траскордонних поверхневих вод.

Засадничою директивою для регулювання водних ресурсів виступає «Водна Рамкова Директива ЄС 2000/60/ЄС», а безпосередньо якість та безпека питної води регулюється Директивою 98/83/ЄС. Завданням Директиви 98/83/ЄС є захист людини від шкоди, завданої споживанням неякісної води, гарантуючи безпеку здоров'я шляхом встановлення нормативів та вимог до їх моніторингу.

Зобов'язання країн з моменту завершення ратифікації або долучення, є процес прийняття всіх відповідних заходів для досягнення результату, а саме:

- заходи з обмеження та зменшення кількості джерел забруднення в відповідній сфері або місцевості. Це повинно бути зроблено шляхом утворення технічних або адміністративних процедур для інформування інших країн, щодо факту забруднення;

- встановити граничні норми складу забруднювачів в скидах в поверхневі води на основі найкращої наявної технології, конкретно застосовані до окремих видів промисловості;

- визначити цільові показники якості води та затвердити критерії якості води;

- розробити програми моніторингу стану транскордонних вод;

- забезпечити надання інформації щодо стану транскордонних вод громадськості;

- забезпечити співробітництво;

- забезпечення державою необхідної кількості водних ресурсів належної якості для відновлення, оздоровлення й безперервного розвитку водних та навколо водних екосистем, що буде гарантією стійкого й збалансованого задоволення потреб людини у безпечній питній воді, санітарії та стане основою сталого соціального та економічного розвитку країни;

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

40

- досягнення «доброго» стану водних об'єктів України;
 - запровадження державою інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом та належного екологічного врядування в районах річкових басейнів з метою відновлення й сталого розвитку водо-ресурсного потенціалу України та природних водних екосистем.

е) Міжнародні зобов'язання щодо доступу до інформації з питань навколишнього середовища.

Основними документами у сфері є:

- УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

- Директива 2003/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 травня 2003 року Про забезпечення участі громадськості у підготовці окремих планів та програм, що стосуються навколишнього середовища, та внесення змін і доповнень до Директив Ради 85/337/ЄЕС та 96/61/ЄС про участь громадськості та доступ до правосуддя;

- Директива 2003/4/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 28 січня 2003 р. про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви Ради 90/313/ЄЕС;

- Конвенція про доступ інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ про правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція);

- Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя, що стосуються навколишнього природного середовища;

- тощо.

Україна **зобов'язується** від двох до трьох років наблизити своє законодавство до законодавства ЄС.

II. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлених на державному рівні, що стосуються ДДП

Згідно з Додатком ХХХ до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, Україна зобов'язується адаптувати своє законодавство до 26 директив і 3 регламентів ЄС у наступних секторах: управління відходами; зміна клімату та захист озонового шару; екологічний менеджмент та інтеграція екологічної політики в інші галузеві політики; якість атмосферного повітря; якість води та управління водними ресурсами, включаючи морське середовище; охорона природи; промислове забруднення та техногенні загрози; генетично модифіковані організми.

Зобов'язання: 1) впровадження міжнародних стандартів у сфері ресурсозбереження, охорони навколишнього природного середовища, надрокористування; 2) підвищення рівня екологічної безпеки; 3) реформування державної екологічної політики, приведення її у відповідність до вимог законодавства ЄС.

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом 2014 р. (далі – УА 2014 р.) слугує інтегральною складовою інтенсифікації інтеграційної взаємодії, включно у сфері охорони довкілля. Вона увібрала та відтворила основні критеріальні базиси євроінтеграційних перспектив України, оновила спільний інституційно-правовий механізм, інструментарій двостороннього співробітництва, сприяючи поглибленню політичної асоціації та посиленню економічної інтеграції між сторонами через закладені у ній взаємні права, а також взаємні та односторонні **зобов'язання**, у тому числі масив **зобов'язань України** щодо поступового наближення вітчизняного законодавства (і практики його застосування) до права та політики Європейського Союзу (далі – ЄС) у сфері охорони довкілля. З підписанням УА 2014 р. ЄС започаткував практику укладення нового типу угод про асоціацію з державами-сусідами, які за змістом охоплюють максимально широке коло питань, що становлять взаємний інтерес, регулюють

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

							127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
								41
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата			

поглиблене співробітництво на основі принципу обумовленості, базуються на досвіді ЄС, але виходять за його межі у частині сприяння політичним і економічним реформам, необхідним для досягнення європейських стандартів, які корелюються з критеріями набуття членства в ЄС. Розвиток і зміцнення співробітництва з охорони довкілля має здійснюватися з урахуванням інтересів України та ЄС, їх взаємозалежності у цій сфері, на основі рівності та взаємної вигоди, зокрема, сприяючи реалізації довгострокових цілей сталого розвитку. **Виконання екологічної складової зобов'язань** за УА 2014 р. може забезпечуватися, з-поміж іншого: обміном інформацією та досвідом, здійсненням спільної дослідної діяльності та обміном інформацією про екологічно чисті технології, плануванням подолання наслідків стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій, спільною діяльністю у сфері охорони довкілля (ч. 1 ст. 362). Водночас в УА 2014 р. визнано важливість міжнародного управління з питань охорони довкілля та угод як відповіді міжнародного співтовариства на глобальні й регіональні проблеми у сфері охорони довкілля (ч. 1 ст. 292); гарантовано, що екологічна політика ґрунтуватиметься на принципі обережності та принципах, які вимагають застосування превентивних заходів, відшкодування в пріоритетному порядку шкоди, заподіяної довкіллю, та сплати штрафу забруднювачем довкілля (ч. 4 ст. 292); передбачено співробітництво з метою сприяння обґрунтованому і раціональному використанню природних ресурсів відповідно до цілей сталого розвитку з метою зміцнення зв'язків у сфері екологічної політики та практики (ч. 5 ст. 292). Передусім з метою досягнення сталого розвитку в УА 2014 р. визнано важливість якнайповнішого врахування екологічних інтересів не лише свого відповідного населення, а й прийдешніх поколінь і гарантовано спільну підтримку економічного розвитку, екологічної та соціальної політики (ч. 1 ст. 289).

В жовтні 2018 року ввійшов у силу Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», який враховує вимоги Протоколу про стратегічну екологічну оцінку та Директиву 2001/42/ЄС.

а) Національні (державні) зобов'язання у сфері поводження з відходами.

Основними документами у сфері є:

- *Національна стратегія з управління відходами в Україні до 2030 року;*

- тощо.

Постановою Кабінету Міністрів України затверджено Національну стратегію поводження з відходами в Україні на період до 2030 р., яка є концептуальним документом, що включає: опис проблем і стан техніки в цій сфері; цілі та принципи політики, спрямовані на поводження з відходами, зміни, які необхідно внести в законодавчу систему України та структуру влади, а також їх фінансові наслідки.

У Національній стратегії управління відходами в Україні до 2030 р. констатується, що значні обсяги накопичених в Україні відходів та відсутність ефективних заходів, спрямованих на запобігання їх утворенню, утилізацію, знешкодження та видалення, поглиблюють екологічну кризу і стають гальмівним фактором розвитку національної економіки. Така ситуація обумовлює необхідність створення та забезпечення належного функціонування загальнодержавної системи запобігання утворенню відходів, збирання, перероблення та утилізації, знешкодження й екологічно безпечного видалення.

Аналізуючи Угоду про асоціацію з Європейським Союзом та низку Директив ЄС, котрі регулюють питання, пов'язані з переробкою відходів, варто відзначити, що Україна поступово вносить поправки до чинного законодавства та виходить на новий етап по переробці хімічних відходів. Тим самим намагається вирішити проблеми масового забруднення навколишнього середовища, плануючи усунути полігони та сміттєзвалища, а на їх території збудувати екологічно чисті заводи з переробки відходів.

Реалізація реформи здійснюється як на державному, так регіональному та місцевому рівнях. На основі Національного плану управління відходами розробляються Регіональні плани управління відходами з використанням єдиних методологічних підходів.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №							Лист 42
			127/10-2021-ПЗ.ОНПС						
			Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата	

Для ефективного управління відходами як на національному, так і на регіональному рівнях має бути розроблена інформаційна система із зручним доступом до даних щодо ліцензій, дозволів, розміщення полігонів та сміттєзвалищ, актуальної інформації про забруднювачів та переробні потужності.

б) Національні (державні) зобов'язання з питань якості атмосферного повітря.

Основними документами у сфері є:

- Стратегія низьковуглецевого розвитку України на період до 2050 року (проект);

- **КОНЦЕПЦІЯ** реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року;

- **ПЛАН ЗАХОДІВ** щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року;

- тощо.

27 червня 2014 року була підписана Угода про асоціацію між ЄС та Україною. У даному міжнародно-правовому документі велика увага приділяється захисту навколишньому середовищу. Так, розділ IV та V мають прямий та опосередкований вплив на довкілля, зокрема ст. 361 та ст. 365 містять положення про якість повітря. Варто також додати, що 29 директив та регламенті доповнюють екологічний вимір Угоди про асоціацію з ЄС. Що стосується якості атмосферного повітря, то налічується близько 6 директив ЄС, які поширюються на Україну.

Зобов'язання: встановлення зон ступенем забруднення атмосферного повітря; створення системи вимірювання та оцінки якості повітря; встановлення технічних вимог до фарб, лаків та продукції для транспортних засобів, що зокрема визначають граничні значення вмісту ЛОС (летючих органічних сполук) та встановлення цільових значень (стандартів якості) щодо миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю, і, маркування такої продукції до 2020 року; інформування громадськості; можливість доступу до інформації щодо якості атмосферного повітря, тощо.

Завдання наступні: встановлення зон ступенем забруднення атмосферного повітря до 2019 року (відповідний механізм щодо розподілу території країни на відповідні зони та агломерації мав би бути закріпленій у проекті Постанови Кабінету Міністрів України стосовно затвердження Порядку здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря до 31 жовтня 2018 р); створення систем вимірювання та оцінки якості повітря до 2020 року (проект Порядку здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря розглянуто на засіданні міжвідомчої робочої групи з питань імплементації положень); встановлення технічних вимог до фарб, лаків та продукції для транспортних засобів, що зокрема визначають граничні значення вмісту ЛОС (летючих органічних сполук) та встановлення цільових значень (стандартів якості) щодо миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю, і, маркування такої продукції до 2020 року (інформація відсутня); інформування громадськості до 2019 р. (на засіданні Уряду 25 квітня 2018 року схвалено план організації підготовки проектів нормативно-правових актів, але їх не було підготовлено); можливість доступу до інформації щодо якості атмосферного повітря до 2018 року (запроваджено механізм, за допомогою якого можна дізнатись про якість повітря. Наразі сервіс доступний в Львові, Києві та Дніпрі); можливість купувати якісне пальне до 2018 року (в Україні з 1 січня 2016 року введено стандарт екологічної безпеки, що регламентує кількість шкідливих речовин у викидах автомобілів, Євро-5). Також, прийнято Закон «Про оцінку впливу на довкілля», що дає можливість втілити прогресивну, оновлену та про європейську модель оцінки впливу на довкілля відповідно до вимог Директиви 2011/92/ЄС. Прийнято Закон «Про стратегічну екологічну оцінку», який враховує вимоги Протоколу про Стратегічну екологічну оцінку, а також Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

43

в) Національні (державні) зобов'язання з питань клімату.

Основними документами у сфері є:

- Закон України «Про ратифікацію Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату»;

- **КОНЦЕПЦІЯ** реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року;

- **ПЛАН ЗАХОДІВ** щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року;

- Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року.

Україна підписала й ратифікувала Угоду про асоціацію 16 вересня 2014 року, яка повністю вступила в силу 1 вересня 2017 року.

Зобов'язання: встановити процедури моніторингу, звітності та верифікації (МЗВ) викидів парникових газів від енергетичних та промислових об'єктів (підприємств);

Крім того, Україна ратифікувала Рамкову конвенцію ООН про зміну клімату, Кіотський протокол та Паризьку угоду. Для дотримання взятих **зобов'язань** за цими міжнародними договорами, Україна вживає певних заходів. По-перше, Кабінет Міністрів 7 грудня 2016 року ухвалив План заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року.

Зобов'язання:

- формування ефективної внутрішньої кліматичної політики, яка стала першим за багато років цілісним нормативним документом, який покликаний вдосконалити і систематизувати поточну політику у сфері зміни клімату);

- створення відповідної законодавчої бази та установ для забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку в умовах екологічної, економічної та енергетичної безпеки, вдосконалення державної політики у сфері зміни клімату для досягнення сталого розвитку держави, підвищення добробуту громадян.

Важливим кроком стало схвалення Кабінетом Міністрів України Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок 8 листопада 2017 року.

Зобов'язання: оптимізація викидів від великих спалювальних установок, виведення деяких з експлуатації, а також прогноз очікуваного скорочення викидів із чіткими термінами.

Для запобігання зміни клімату та захисту озонового шару 18 липня 2018 року Кабінетом Міністрів було схвалено Стратегію низьковуглецевого розвитку України до 2050 року. Також Україна подала до Секретаріату свій перший Національно-визначений внесок, відповідно до якого **зобов'язання:** не перевищувати викиди парникових газів на 60% до 2030 року, порівняно з базовим 1990 роком. З метою виконання **зобов'язань** України за Угодою про асоціацію було розроблено проект Закону України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів». Проект врахував основні положення Директиви № 2003/87/ЄС про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства, Регламенту Комісії № 600/2012 про верифікацію звітів про викиди парникових газів і звітів про тонно-кілометри та акредитацію верифікаторів, а також Регламенту Комісії № 601/2012 про моніторинг та звітність щодо викидів парникових газів. По-друге, в Україні було ухвалено декілька важливих законів, які мають безпосереднє відношення до сфери зміни клімату. У межах управління довкіллям та інтеграції екологічної політики до інших видів галузевої діяльності 23 травня 2017 року був прийнятий Закон України «Про оцінку впливу на довкілля».

Зобов'язання:

- запровадити достатньо прозору європейську модель процедури оцінки впливу на довкілля, визначити терміни та стадії її проведення і який стосується майже всіх підприємств реальної економіки;

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
			Зм.	Кіл.	Арк.	№		

Зобов'язання:

- прийняти національне законодавство та визначити уповноваженого органу (органів);
- провести оцінку видів птахів, для яких необхідно запровадження спеціальних заходів збереження, та видів регулярної міграції;
- визначити та позначити спеціальні зони захисту різних видів птахів;
- запровадити зберігаючі захисні заходи для захисту мігруючих видів;
- встановити загальну систему захисту всіх видів диких птахів зі спеціальною підкатегорією птахів, на які ведеться полювання, та заборону певних видів ловлі/забою птахів.
- прийняття національного законодавства та визначення уповноваженого органу (органів);
- підготовка реєстру місць, призначення цих місць та встановлення пріоритетів управління ними (включаючи завершення реєстру потенційних територій Смарагдової мережі та впровадження захисних заходів та заходів управління ними);
- запровадження заходів, необхідних для збереження таких місць;
- встановлення системи моніторингу природоохоронного статусу оселищ та видів;
- встановлення суворого режиму захисту видів, зазначених у Додатку IV Угоди, які стосуються України;
- встановлення механізму стимулювання освіти та надання/розповсюдження загальної інформації населенню.

На виконання **зобов'язань** України по Угоді про асоціацію Мінприроди розробило низку нормативно-правових актів, серед яких основним є проєкт Закону України «Про території Смарагдової мережі» і додатки до нього (зокрема і щодо переліку видів птахів, у тому числі, видів регулярної міграції, для яких визначаються території Смарагдової мережі). Ухвалення цього проєкту дозволить Україні виконати більшість своїх завдань за Угодою в частині охорони природи, а саме імплементувати норми Пташиної та Оселищної директив в національне законодавство.

В рамках Плану заходів Міністерством також було підготовлено низку проєктів указів Президента, зокрема «Про оголошення прибережної акваторії Азовського моря гідрологічним заказником загальнодержавного значення «Приморський», «Про зміну меж національного природного парку «Синевир», «Про створення національного природного парку «Нобельський» тощо.

Україна є активним учасником в міжнародному співробітництві у галузі міжнародного екологічного права, що стосується, насамперед, охорони навколишнього природного середовища. Завдання України щодо забезпечення екологічної безпеки та розв'язання екологічних проблем знайшли місце у міжнародних договорах, таких як Конвенція «Про охорону біологічного різноманіття» (1992 р.), більш ніж 40 двосторонніх угодах, а також рекомендаційних документах, таких як декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку (1992 р.), Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття (1995 р.). Становлення законодавства у сфері національної екологічної мережі розпочалося з прийняття Всеєвропейської стратегії збереження біологічного та ландшафтного різноманіття (1995), що започаткувало зміну курсу екологічної політики з локальної охорони об'єктів і територій природно-заповідного фонду на новітній курс формування й функціонування національної екологічної мережі України, з метою формування загальноєвропейської екологічної мережі, збереження та збалансованого використання біологічного та ландшафтного різноманіття. **Зобов'язання** України: подальше опрацювання, вдосконалення та розвиток екологічного законодавства відповідно до рекомендацій Всеєвропейської стратегії збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, щодо питання формування Загальноєвропейської екологічної мережі як цілісної системи територій країн Європи;

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
			Зм.	Кіл.	Арк.	№		

загальне покращення стану довкілля, а також умов життя людини та посилення здатності живої природи до самовідновлення.

Міжнародний документ Загальноєвропейської мережі передбачає створення єдиної цілісної у функціональному аспекті і неперервної системи природних територій, важливих у міжнародному відношенні, яка б забезпечила стабільне існування біосфери та функціонування природних систем задоволення життєдіяльності людини. У Законі України «Про екологічну мережу України» сформульовано основні принципи формування, збереження та використання екомережі. Одним з напрямів, які вимагають термінової розробки, є підготовка підґрунтя та втілення у життя механізмів, які б дозволили швидко та ефективно врахувати проблеми збереження біологічного та ландшафтного різноманіття при формуванні відомчих політик. Створення Національної екологічної мережі, яка буде складовою частиною Всеєвропейської екомережі, має саме таку мету.

Прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту фауни», а також Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження європейських екологічних норм для охорони територій, на яких живуть рідкісні тварини і рослини».

Прийнято Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації європейських екологічних норм про охорону середовища рідкісних видів тварин і рослин», метою якого є захист від знищення середовища перебування (зростання) видів тваринного та рослинного світу, занесених до Червоної книги України (Директиви 2009/147/ЄС та 92/43/ЄЕС).

Розроблено проєкт Концепції про реформування системи природоохоронних дозволів та технічну редакцію проєкту Закону України «Про систему природоохоронних дозволів» з метою імплементації положень Директиви 2010/75/ЄС.

Виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (УА), передбачає широке коло завдань в екологічній сфері. Важливим елементом виконання багатьох завдань у сфері охорони природи є розширення та вдосконалення Смарагдової мережі (Emerald Network) в Україні. Території Смарагдової мережі мають відповідати одному або декільком критеріям: значно сприяти виживанню видів, що знаходяться під загрозою зникнення, ендемічних видів або будь-яких видів, що перелічені в додатках I і II Конвенції; підтримувати значну кількість видів на території з високим видовим різноманіттям або підтримувати важливі популяції одного або декількох видів; містити важливий та/ або репрезентативний приклад типів оселищ, що знаходяться під загрозою зникнення; містити видатний приклад конкретного типу оселища або мозаїки різних типів оселищ; бути важливим місцем для одного або декількох мігруючих видів; іншим способом істотно сприяти досягненню цілей Конвенції.

В Україні Смарагдова мережа почала створюватись з 2009 р.; вона є частиною європейської мережі. Станом на початок 2016 р. мережа займала близько 8,88 % території України. Виконання екологічного блоку завдань УА сприяє розширенню мережі і вдосконаленню її функціонування. Зокрема, згідно до поставлених в УА завдань, розроблено проєкт Закону України «Про території Смарагдової мережі», який 12 березня 2018 р. було представлено для громадського обговорення.. **Зобов'язання** згідно Проєкту Закону передбачають:

- встановлення чітких критеріїв для відбору територій Смарагдової мережі, які ґрунтуються на науковому підході: для кожного пріоритетного виду флори чи фауни здійснюється інвентаризація та розробляється карта, де буде зазначено його місцезнаходження;

- визначити найбільш критичні точки для виживання видів, які ввійдуть до складу мережі після оцінки європейськими експертами на біогеографічних семінарах;

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

47

- передбачити оголошення на державному рівні територій Смарагдової мережі Європи в Україні для збереження рідкісних та зникаючих природних оселищ, видів флори і фауни, у тому числі птахів.

- постійне формування додаткового списку потенційних об'єктів Смарагдової мережі відповідно до проведених нових досліджень;

- створення бази даних та визначення тенденцій в динаміці популяцій видів і оселищ, за результатами яких будуть прийматися подальші управлінські рішення;

- розроблення менеджмент-планів для управління територіями Смарагдової мережі, що передбачає чіткі плани заходів для збереження і моніторингу кожного пріоритетного виду флори і фауни та природного оселища.

Важливим завданням є включення до проєкту Закону України «Про території Смарагдової мережі» положень щодо впровадження стратегічної екологічної оцінки впливу на території Смарагдової мережі планів та програм, відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»; впровадження оцінки впливу видів діяльності та об'єктів на території Смарагдової мережі відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»; впровадження у процесі експертизи проєктної документації на будівництво, порядок проведення якої передбачений с.2-5 статті 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» оцінки видів діяльності та об'єктів на території Смарагдової мережі для видів діяльності та об'єктів, що не підлягають оцінці впливу на довкілля.

г) Національні (державні) зобов'язання з питань якості водних ресурсів.

Основними документами у сфері є:

- *Формування правових засад здійснення державного моніторингу вод;*

- *Національна морська стратегія (підготовка);*

- *Стратегія водної політики України (підготовка);*

- *тощо.*

Основний прогрес у 2018 році у впровадженні екологічних реформ полягає у наступному: Прийнято Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом» відповідно до Водної рамкової Директиви 2000/60/ЄС. Також, цим законом запроваджено правові основи для впровадження Директиви 2007/60/ЄС про оцінку та управління ризиками затоплення. Ухвалено Закон «Про внесення 125 змін до Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», яким встановлюватимуться правові засади імплементації окремих положень Директиви 98/83/ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною та Директиви 91/271/ЄС про очистку міських стічних вод. Ухвалено перший транскордонний басейновий договір, спрямований на розвиток партнерства між державами щодо запровадження інтегрованого управління водними ресурсами. Проведено дослідження з оцінки екологічного стану Чорного Моря. Ця оцінка, зроблена відповідно до вимог Морської та Рамкової водної Директив ЄС, і стане основою Морської стратегії, яку розробляє Міненерго.

До основних нормативно-правових актів, якими регулюється право на питну воду та її якість в Україні, є Закони України: «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про питну воду та питне водопостачання», Водний Кодекс України, Кодекс законів про надра, «Про житлово-комунальні послуги». Нормування якості та безпеки питної води віднесено до сфери підзаконних нормативних актів, але в Україні діють одночасно два стандарти: ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» та ДСТУ 7525:2014 «Вода питна. Вимоги та методи контролювання якості». Таким чином, правовідносини у сфері централізованого водопостачання регулюються положеннями житлово-комунального законодавства, а правовідносини з видобування, очистки води – нормами водного, екологічного законодавства та законами про надра.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

48

В основному вони походять з міжнародного екологічного права. До основних конкретних **зобов'язань** забезпечити права на воду, які покладаються на державу в результаті ратифікації міжнародно-правових актів є:

- доступ до мінімальної необхідної кількості безпечної води;
- доступ до води і водних об'єктів без дискримінації;
- заходи попередження та контролю із захисту навколишнього середовища, пов'язаними з водою;
- фізичний доступ до водних систем;
- рівномірний розподіл води в рамках усіх наявних систем водопостачання;
- ухвалення національної стратегії та планів дій із водопостачання;
- моніторинг реалізації права на воду; ухвалення цільових програм для допомоги вразливим і знедоленим верствам населення; заходи попередження та контролю над захворюваннями, пов'язаними з водою тощо.

д) Національні (державні) зобов'язання щодо доступу до інформації з питань навколишнього середовища.

Основними документами у сфері є:

- Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Про затвердження Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 2011 р. N 771;
- тощо.

Відповідно до положень міжнародних угод, що визначають такий режим у галузі навколишнього середовища, **держава гарантує право на доступ до інформації з питань навколишнього середовища** задля сприяння захисту права кожної людини нинішнього і майбутнього поколінь жити в навколишньому середовищі, сприятливому для його здоров'я і добробуту. Доступ до інформації з питань навколишнього середовища – це один з видів міжнародно-правового режиму щодо доступу до інформації, яку за положеннями окремих міжнародних угод ще визначають як «екологічна інформація».

До неї відносять інформацію щодо:

- стану елементів навколишнього середовища (таких, як повітря і атмосфера, вода, ґрунт, земля, ландшафт і природні об'єкти, біологічне різноманіття та його компоненти, включаючи генетично змінені організми, та взаємодію між цими елементами;
- чинників (таких, як речовини, енергія, шум та випромінювання, а також діяльність або заходи, включаючи адміністративні заходи, угоди в області навколишнього середовища, політику, законодавство, плани і програми, що впливають або здатні вплинути на елементи навколишнього середовища, аналіз витрат і результатів і інший економічний аналіз і припущення, використані при прийнятті рішень з питань навколишнього середовища);
- стану здоров'я і безпеки людей, умов життя людей, стану об'єктів культури, будівель і споруд у тій мірі, у якій на них впливають або може впливати стан елементів навколишнього середовища, або через ці елементи, чинники, діяльність або зазначені заходи.

Йдеться про доступ до інформації яка, серед іншого, охоплюватиме наступне коло питань: зміни клімату; екологічне управління, освітню і навчальну підготовку, доступу до інформації з питань прийняття рішень; якість атмосферного повітря; якості водних ресурсів і управління водними ресурсами; управління відходами та ресурсами; охорони природи (збереження і захисту біологічного і ландшафтного різноманіття (екомережі)); промислове забруднення і промислові загрози; хімічні речовини; генетично-модифіковані організми; шумове забруднення; цивільний захист (стихійні лиха і антропогенні загрози); міське середовище; екологічні збори.

Зобов'язання України в цій сфері, і зокрема у питанні доступу до інформації, досить широко висвітлені у її національному законодавстві. Разом з тим, вони

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

49

відповідають вимогам Директив (Додаток ХХХ до Угоди), що знайшли закріплення у якості орієнтирів для сторін Угоди про асоціацію.

ІІІ. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлених на регіональному рівні, що стосуються ДДП

а) Регіональні зобов'язання з питань поводження з відходами.

Основними документами у сфері є:

- Комплексна програма охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки;

Зобов'язаннями є:

- розроблення Регіонального плану управління відходами з використанням єдиних методологічних підходів;
- вивезення з області всіх непридатних ХЗЗР на утилізацію, видалення;
- тощо.

Для ефективного управління відходами на регіональному рівнях має бути розроблена інформаційна система із зручним доступом до даних щодо ліцензій, дозволів, розміщення полігонів та сміттєзвалищ, актуальної інформації про забруднювачів та переробні потужності.

б) Регіональні зобов'язання з питань якості атмосферного повітря.

Основними документами у сфері є:

- Комплексна програма охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки.

Зобов'язаннями є:

- розроблення галузевих стратегій та програм;
- розроблення заходів з попередження погіршення атмосферного стану повітря;
- створення і реалізація програми моніторингу атмосферного повітря;
- обмін досвідом;
- тощо.

в) Регіональні зобов'язання з питань біорізноманіття.

Основними документами у сфері є:

- Комплексна програма охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки;
- Регіональна екологічна мережа Миколаївської області, тощо.

Зобов'язаннями є:

- Забезпечення збереження, біологічного і ландшафтного різноманіття;
- Створення репрезентативної системи територій і об'єктів ПЗФ та формування екомережі;
- тощо.

г) Регіональні зобов'язання з питань якості водних ресурсів.

Основними документами у сфері є:

- Комплексна програма охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки;
- Регіональна програма розвитку водного господарства Миколаївської області на період до 2021 року.

Зобов'язаннями є:

- Розроблення галузевих стратегій програм;
- Реалізація заходів з відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму водних об'єктів і заходів щодо ефективності роботи системи водовідведення в районах області;
- тощо.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
								50
			Зм.	Кіл.	Арк.	№		Підпис

д) Регіональні зобов'язання щодо доступу до інформації з питань навколишнього середовища.

Основними документами у сфері є:

- ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Про затвердження Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 2011 р. N 771;
- тощо.

Основні зобов'язання визначені в документах державного рівня.

IV. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлених на місцевому рівні, що стосуються ДДП

а) місцеві зобов'язання з питань поводження з відходами.

- Розроблення схеми санітарного очищення території громади;
- Забезпечити виконання вимог обласних галузевих програм або стратегій у сфері;

б) місцеві зобов'язання з питань якості атмосферного повітря.

- Забезпечити виконання вимог обласних галузевих програм або стратегій у сфері;

в) місцеві зобов'язання з питань біорізноманіття.

- Забезпечити виконання вимог обласних галузевих програм або стратегій у сфері;

г) місцеві зобов'язання з питань якості водних ресурсів.

- Забезпечити виконання вимог обласних галузевих програм або стратегій у сфері;

д) Зобов'язання щодо доступу до інформації з питань навколишнього середовища.

Основними документами у сфері є:

- ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Про затвердження Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 2011 р. N 771;
- тощо.

Зокрема Директива 2003/4/ЄС зобов'язує органи влади забезпечити: право на доступ до екологічної інформації, яка знаходиться у розпорядженні державних органів та визначення основних умов і практичних механізмів його реалізації та досягнення систематичної доступності та розповсюдження екологічної інформації серед громадськості.

До гарантій права на інформацію про екологію Директива відносить перелік прав громадян та обов'язки державних органів щодо доступу до інформації про навколишнє природне середовище за запитом; виокремлення винятків щодо доступу до інформації (умови, за яких запит про надання екологічної інформації може бути відхилений); грошовий збір (умови, за яких надання інформації може бути платним); доступ до правосуддя з питань доступу до інформації; стандарти якості інформації щодо навколишнього природного середовища.

Директива визначає мінімальний перелік видів інформації, яку **зобов'язані розповсюджувати органи влади.** Наразі можна констатувати, що практика з питань надання органи місцевого самоврядування інформації громадянам не відповідає стандартам демократичної європейської держави. Для налагодження ситуації потрібно: внести зміни до нормативно — правових актів щодо обов'язків та термінів звітування органів місцевого самоврядування перед громадою з питань охорони довкілля; приділити належну увагу екологічній тематиці в інформаційних ресурсах місцевого самоврядування (на сьогодні функцію висвітлення екологічної ситуації на місцях частіше беруть на себе екологічні неурядові організації); запровадити електронну систему екологічного врядування, з урахуванням європейських підходів до управління екологічною

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

51

інформацією, з метою усунення «розпорошеності» між різними рівнями органів місцевого самоврядування. Директива 2003/35/ЄС встановлює вимоги до органів влади щодо забезпечення участі громадськості в розробці планів і програм, що стосуються навколишнього середовища; підвищення участі громадськості у прийнятті рішень. Виходячи з положень Директиви, участь громадськості у питаннях, що стосуються прийняття планів або програм або внесення в них змін або перегляду, має бути забезпечена через такі форми інформування як офіційне опублікування, або за допомогою електронних засобів масової інформації, в разі їх наявності. Окрім того, громадськості має бути надана інформація про право на участь у прийнятті рішень і про компетентний орган влади, в який можуть бути представлені коментарі або питання. Деталі процедури інформування громадськості (наприклад через розповсюдження у певному радіусі оголошень або через публікації у місцевих газетах) та проведення консультацій з зацікавленою громадськістю (наприклад, шляхом подання письмових зауважень або шляхом громадського опитування) визначаються державами членами. Також, повинні бути встановлені розумно необхідні терміни, які передбачають достатній час для реалізації кожного з етапів участі громадськості в прийнятті рішень. На сьогодні Законодавство України частково відповідає вимогам Директиви 2003/35/ЄС щодо участі громадськості в підготовці певних планів та програм, що стосуються довкілля. Громадськість, маючи право впливати на прийняття рішень органу місцевого самоврядування в сфері екології, має активніше долучатися до цього процесу, насамперед завдяки участі в екологічній експертизі та ініціюванню проведення громадської екологічної експертизи. На сьогодні участь громадськості в процесі екологічної експертизи врегульована ст. 11 Закону «Про екологічну експертизу», відповідно до якої з метою врахування громадської думки суб'єкти екологічної експертизи проводять публічні слухання або відкриті засідання. Водночас, Постанова від 29 черв'ня 2011 р. № 771 «Про затвердження Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля», для органу місцевого самоврядування має рекомендаційний характер, встановлюючи при цьому такі форми залучення громадськості, як подання письмових зауважень, пропозицій і рекомендацій, включення представників громадськості до складу експертних комісій, груп по проведенню громадської екологічної експертизи. Рекомендаційний характер урядової постанови обумовлює потребу деталізації актами органів місцевого самоврядування порядку залучення громадськості до прийняття рішень в сфері екології, в тому числі проведення громадської екологічної експертизи. Адаптація національного законодавства в сфері екології до вимог зазначених Директив сприятиме зростанню ролі органів місцевого самоврядування у даній сфері, зокрема у вирішенні таких питань, як: забезпечення прав громадськості на безпечне для життя і здоров'я довкілля, забезпечення права особи на доступ до екологічної інформації та залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля.

Директиви ЄС у сфері охорони довкілля мають поступово зміцнити та посилити роль органів місцевого самоврядування, щодо реалізації їх повноважень у сфері охорони довкілля. Подальші розвідки даного питання мають стосуватися концептуального визначення впливу положень всіх директив ЄС у сфері екології на повноваження органів місцевого самоврядування у цій сфері, зважаючи на процес децентралізації.

Зобов'язаннями щодо доступу до інформації з питань навколишнього середовища на місцевому рівні є:

- здійснення громадських обговорень у процесі стратегічної екологічної оцінки питань щодо прийняття рішень у сфері охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів, виконання яких може спричинити негативні наслідки для довкілля;

- оприлюднення інформації у сфері охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів, виконання яких може спричинити

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

52

негативні наслідки для довкілля на веб-сайті та друкованих виданнях масової інформації відповідної адміністративно- територіальної одиниці або району;

- забезпечення доступу громадськості до інформації у сфері охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів, виконання яких може спричинити негативні наслідки для довкілля, тощо.

V. Шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

В процесі розроблення розділу охорони навколишнього природного середовища містобудівної документації було розглянуто значну кількість документів, що містять екологічні цілі а також відповідні завдання у сфері охорони здоров'я та соціально-економічного розвитку. Слід зазначити, що різні програми розвитку містять подібні, хоча і не завжди ідентичні, екологічні цілі. Наприклад, основні цілі та завдання визначені програмами з охорони навколишнього природного середовища, що на регіональному та місцевому рівнях повторюються в програмах Соціально-економічного розвитку місцевого і регіонального рівня, та в цільових програмах місцевого і регіонального рівня. Аналіз також включав цілі, які мають відношення до детального плану, та цілі, які можуть бути вирішені на іншому рівні планування. На основі аналізу змісту детального плану експерти/виконавці розділу оцінили рівень відповідності цілей, викладених у проєкті, екологічним цілям, встановленим на регіональному рівні, та ключовим відповідним цілям Програми соціально-економічного та культурного розвитку Миколаївської області. Згідно результатів аналізу були внесені пропозиції для врахування в містобудівній документації. Згідно результатів аналізу можна зробити висновок, що проєкт у достатньо високій мірі відповідає цілям екологічної політики, встановленим на національному та регіональному рівнях; враховує більшість з них і пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

На основі аналізу цих цілей можна зазначити, що цілі в галузі охорони атмосферного повітря, створені на регіональному рівні, будуть лише частково впроваджені в проєкті містобудівної документації, а саме:

- те, що стосується резервування ділянок певного функціонального використання в частині будівництва, вулиць та доріг, створення зелених насаджень в межах ділянки проєктування;

- реалізації цілей в сфері енергоефективності, отримання енергії з відновлюваних джерел, та скороченні викидів забруднюючих речовин від спалювальних установок можлива на етапі вибору конструктивно-технологічних рішень;

- у сфері водних ресурсів, будівництва водопровідних мереж і каналізаційних систем цілі визначені у декількох цільових програмах, з визначенням конкретних заходів з реконструкції чи будівництва інженерних мереж споруд та мереж, які передбачаються до реалізації у короткостроковій перспективі та повністю враховуються проєктом містобудівної документації;

- передбачаються заходи щодо інженерної підготовки та захисту території від несприятливих природних процесів, як на ділянках існуючої забудови, так і на ділянках перспективного містобудівного освоєння;

- однією з найважливіших питань для населеного пункту є видалення відходів, яке здійснюється на території поза межами населеного пункту і залежить від реалізації рішень, визначених програмами поводження з ТПВ на регіональному рівні. Рішення детального плану в сфері поводження з ТПВ повністю враховують цілі та проєкти передбачені регіональною цільовою програмою щодо об'єктів з переробки та утилізації ТПВ, розміщення яких передбачається за межами населеного пункту;

- у сфері біорізноманіття проєкт детального плану передбачає створення зелених насаджень на території проєктування.

Таким чином, аналіз цілей відповідних державних програм розвитку, змісту та проєктних рішень з просторового розвитку території населеного пункту, свідчить про те,

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
			Зм.	Кіл.	Арк.	№		

що цілі та заходи, визначені проектом, здебільшого відповідають регіональним та місцевим екологічним цілям. Але, низка екологічних проблем, таких як поведження з ТПВ та/або будівництво обхідних доріг можуть бути вирішені лише на регіональному або національному рівні.

Враховуючи, що дійсний ДДП не потребує здійснення стратегічної екологічної оцінки, консультацій та громадських обговорень не проводилося. Одночасно з цим, певні екологічні цілі враховуються.

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ – 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення - це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенний), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

За походженням екологічний вплив може бути первинним, тобто безпосередньо пов'язаним з впливом проекту на екосистему і вторинним, що є наслідком первинних змін в екосистемі.

Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови. Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом часу перевершують її можливість їх асиміляції або трансформації. На прилеглий території великі підприємства-забруднювачі відсутні.

Нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація планової діяльності призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей є меншою за незначну. Накопичення шкідливого ефекту від багаторазового впливу забруднювачів від проєктованого об'єкту по всій території відсутні. Тому можна вважати що кумулятивний вплив відсутній.

При дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу який супроводжуються негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин не передбачається.

Негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат, а також вплив фізичних факторів впливу на найближчу житлову забудову відсутні. Змін клімату і мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єкту відсутні значні виділення теплоти та парникових газів. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються.

Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

54

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів, їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту - відсутні. Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

Тимчасові наслідки для довкілля - загальні впливи будівництва (під час будівництва головних та допоміжних об'єктів проекту передбачаються такі впливи як: земляні роботи, пил, викиди в атмосферу від транспортних засобів та ін.)

Постійні наслідки для довкілля:

- викиди в атмосферу пахучих сполук (сірководень, жирні кислоти, індол), токсичних летючих речовин (альдегіди, спирти, кетони);

- забруднення ґрунтового середовища біосировиною (тіло, токсична бальзамічна рідина, що розкладається на органічні компоненти) та патогенною мікрофлорою.

До довгострокових наслідків відноситься питання утилізації відходів, пошук нової ділянки для розміщення кладовища.

Оскільки концентрація забруднюючих речовин на межі санітарно-захисної зони (300 м) не перевищуватиме допустимі норми, синергічні наслідки не очікуються.

Планова діяльність не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення за умови якщо Замовник детального плану території буде виконувати певні дії по зменшенню негативного впливу на навколишнє середовище для запобігання, скорочення чи зменшення негативних впливів даного проекту.

Табл.6.1. Можливі ефекти від запропонованих рішеннями розробленого документу державного планування змін до цільового використання ділянок

№ з/п	Функціональне використання/цільове призначення ділянки, місця розташування	Назва та функціональне використання ділянки згідно рішень детального плану території	Потенційний вплив на головні складові довкілля			
			Повітря	Водн. басейн	Ґрунти	Біорізноманіття
Об'єкти комунального призначення						
1	Вільна від забудови територія за межами населеного пункту (01.01 Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва)	створюється територія під розміщення кладовища традиційного поховання	0,-1	0,-1	0,-1	0,-1

Шкала оцінки: -2 суттєво негативний вплив, -1 помірний негативний вплив, 0 - очікуваний вплив відсутній, +1 помірний позитивний вплив, +2 суттєво позитивний вплив.

Можливість негативних кумулятивних ефектів

У даному підрозділі наведений короткий огляд оцінки ризиків кумулятивних ефектів. Для кожного ключового рішення детального плану території, що має потенційні негативні наслідки (впливи), які визначені у таблиці вище, надані пояснення потенціального кумулятивного впливу та надані пропозиції щодо їх пом'якшення.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

55

Табл.6.2. Оцінка екологічних ризиків кумулятивних ефектів та потенційних можливостей їх пом'якшення

Чи може реалізація проєкту ДДП		Негативний вплив		
		Так	Ймовірно	Ні
Повітря				
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			+
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			+
3	Погіршення якості атмосферного повітря		+	
4	Появу джерел неприємних запахів		+	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			+
Водні ресурси				
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			+
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			+
8	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			+
9	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			+
10	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			+
11	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			+
12	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод			+
13	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			+
14	Забруднення підземних водоносних горизонтів		+	
Відходи				
15	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів		+	
16	Спорудження екологонебезпечних об'єктів поводження з відходами			+
17	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки			+
18	Збільшення кількості відходів I- III класу небезпеки			+

Зам. інв. №
Підпис і дата
Інв № ори..

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

56

19	Утворення або накопичення радіоактивних відходів				+
Земельні ресурси					
20	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару		+		
21	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів				+
22	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу			+	
23	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель				+
24	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури				+
25	Виникнення конфліктів між ухваленнями цілями ДДП та цілями місцевих громад				+
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
26	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)				+
27	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві				+
28	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому				+
29	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин				+
30	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей				+
31	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини				+
32	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)				+
Населення та інфраструктура					
33	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території				+
34	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб				+

Інв № ори..	Зам. інв. №
	Підпис і дата

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

	у житлі			
35	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему, <u>зміни в структурі транспортних потоків</u>			+
36	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень		+	
37	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги			+
38	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			+
Екологічне управління та моніторинг				
39	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			+
40	Погіршення екологічного моніторингу			+
41	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			+
42	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			+
Інше				
43	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів		+	
44	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу			+
45	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії		+	
46	Суттєве порушення якості природного середовища			+
47	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому			+
48	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей			+

Зам. інв. №

Підпис і дата

Інв № ори..

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

58

**Табл.6.3.Спрощений розрахунок впливу різних діяльностей на клімат,
для документу державного планування**

№	Показник діяльності	Одиниця виміру	Кількість на початок ДДП	Кількість на закінчення ДДП	Різниця	Одиниця виміру	Коефіцієнт тон CO ₂ екв	Результат т CO ₂ -екв
1	Викиди ПГ від споживання палива транспортом							0
1.1	Бензин	т	-	-	-	т CO ₂ екв//т	3.1	0
1.2	Дизель	т	-	-	-	т CO ₂ екв//т	3.18	0
2	Викиди та поглинання ПГ від землекористування та лісового господарства							-7.9294
5.1	Оброблені землі CR	га	-	-	-	т CO ₂ /га	1.18	0
5.2	Пасовища GR	га	6,282 7	-	6,28 27	т CO ₂ /га	-0.03	0,1884
5.3	Лісові площі, зелені насадження загального користування та рекреація FO	га	-	1,6983	1,69 83	т CO ₂ /га	-4.78	-8,1178
5.4	Водно-болотні угіддя WE:	га	-	-	-	-	-	-
5.4.1	землі з видобутком торфу (кар'єри видобутку торфу) WE2	га	-	-	-	т CO ₂ /га	21.53	0
5.4.2	постійні води (ставки, річки, озера, болота) WE1	га	-	-	-	т CO ₂ /га	0	0
5.5	Поселення, забудовані території (сельбищна територія), внутрішньоквартальні проїзди та інше SE	га	-	5,1992	5,19 92	т CO ₂ /га	0	0
	Сумарний результат	га	6,282 7	6,2827	-	т CO ₂ /га	-	-7.9294

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

59

Табл.6.4. Характер впливу запланованої дії зміни землекористування на викиди та поглинання ПГ

Категорія земель	Коефіцієнт тон CO ² екв на 1 га	Стан А площа на 2021 рік, га	Викиди ПГ у 2021 році	Стан Б площа на 2041 рік, га	Викиди ПГ у 2041 році	Щорічна різниця викидів ПГ, т CO ² екв
1. Лісові площі, зелені насадження загального користування та рекреація FO	-4,78	-	0	1,6983	-8,1178	-8,1178
2. Оброблені землі CR	1,18	-	0	-	0	0
3. Пасовища GR	-0,03	6,2827	0,1884	-	0	0,1884
4. Водно-болотні угіддя WE	0	-	0	-	0	0
4.a постійні води (ставки, озера, болота) WE1	0	-	0	-	0	0
4.б землі з видобутком торфу WE2	21,53	-	0	-	0	0
5. Поселення, забудовані території (сельбищна територія), внутрішньо кварталні проїзди та інше SE	0	-	0	1,3017	0	0
6. Інші землі (промисловість, комунальна територія, інженерна інфраструктура, транспортна інфраструктура) OT	0	-	0	3,8188	0	0
Разом		6,2827	0,1884	6,2827	-8,1178	-7.9294

Таким чином, напрямок документу державного планування щодо землекористування земельної ділянки змінився (з інертного статусу природних газів до статусу поглинача природних газів (з 0,1884 до -8,1178 т CO² екв.)), збільшив кількість поглинаючих викидів CO² екв. При цьому, самі заходи зміни землекористування в цілому одноразово відбирають -8,1178 т CO² екв. викидів (таблиця нижче).

Табл.6.5. Характер перетворень по категоріям

Категорії перетворень	Коефіцієнт тон CO ² екв на 1 га	Площа перетворень за 2021-2041 рр., га	Викиди від перетворень за 2021-2041 рр., тон CO ² екв
Спланування озелених територій спеціального призначення:			
з пасовища в ліс (озеленення спеціального призначення) GR ->FO	-4,75	1,6983	-8,1178
Разом			-8,1178

Зам. інв. №

Підписі дата

Інв № ори..

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

60

Табл.6.6. Специфіка розгляду питань впливу на клімат, яка відрізняється від впливу на інші компоненти довкілля

Компонента розгляду	Специфіка
Питання впливу на клімат внаслідок виконання ДДП	Розглядаючи вплив на клімат, як компонент довкілля, окремо слід розглядати негативні наслідки, що збільшують вплив на клімат, а саме – збільшують викиди та зменшують поглинання ПГ, а також позитивні наслідки, що зменшують викиди та збільшують поглинання ПГ. Сумарний вплив оцінюється в одиницях тонн CO ₂ еквіваленту.
Додаткові джерела інформації, що мають бути розглянуті для належної оцінки впливу на клімат.	Для проведення стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) по ДДП слід додатково залучати дані земельного кадастру, дані статистичних звітностей щодо використаних видів енергії, палива та матеріалів, дані енергетичних, паливних та інших матеріальних балансів.
Особливості розгляду заходів, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП	Слід враховувати можливий зворотній вплив клімату на виконання ДДП (як зміна клімату та наслідки такої зміни можуть вплинути на ефективність та спроможність такого виконання). Для цього необхідно проаналізувати вразливість самого плану або програми (в тому числі містобудівних планів), їхніх цілей, очікуваних результатів, цільових показників, викладених у ДДП, або, навпаки, стійкість до очікуваної зміни клімату, оцінити спроможність планів бути досягнутими при загостренні несприятливих наслідків зміни клімату. Тому є сенс враховувати і можливі регіональні кліматичні наслідки (зміну погодних умов, економічних умов, водокористування, енергоспоживання, кліматичну міграцію, появу інвазивних видів, надзвичайні ситуації природного та техногенного характерів).

Табл.6.7. Елементи для здійснення оцінки впливу на клімат для ДДП

Елемент	Напрямок	Варіант	Ознаки
-	пом'якшення (mitigation)	зменшення суммарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП	зменшення енерго-, ресурсо- та водокористування; збільшення території лісів, луків, водноболотних угідь; збільшення громадського транспорту у порівнянні з індивідуальним; оптимізація транспортних мережевих і розподільчих витрат та розміщення ресурсів; зменшення або відмова від використання викопного палива; збільшення використання відновлювальних джерел енергії; перехід на низьковуглецеві технології
+		збільшення суммарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП	збільшення енерго-, ресурсо- та водокористування; зменшення території лісів, луків, водно-болотних угідь; збільшення індивідуального транспорту; збільшення використання викопного палива; збільшення неефективних витрат
t		одноразові великі	великі витрати матеріальних та енергетичних ресурсів;

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

Елемент	Напря́м	Вари́ант	Ознаки
		викиди ПГ під час проведення ДДП	масштабні земельні роботи
+	адаптація (adaptation)	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП	енергонезалежність, енергоефективність, водозбереження, матеріалозбереження, зменшення витрат та транспортних потреб, перехід на ефективні в умовах зміни клімату технології, забезпечення комфортних зон (тінь, вода, контрольована температура та вологість), підготовка до надзвичайних ситуацій природнього та техногенного характеру (в т.ч. запаси та запасні джерела), перевага місцевих ресурсів, збільшення території лісів, луків та водноболотних угідь
-		зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП	збільшення потреб в усіх видах ресурсів та енергії, в першу чергу води, збільшення непродуктивних втрат, зменшення критичних запасів та запасних джерел, деактуалізація інформації для прийняття критичних рішень,

Таким чином, оцінка впливу ДДП на клімат складається із комбінації п'яти елементів: М-, М+, Мt, А+ та А-. Для отримання кількісних значень елементів М+ та М- потрібно розрахувати поточні середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ від території чи регіону та оцінити середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ після завершення ДДП. Наразі кількісний вплив на клімат оцінюється в тоннах CO₂-еквіваленту.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

З метою охорони й оздоровлення навколишнього середовища у документі державного планування рекомендовано виконати ряд планувальних і технічних заходів. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоуправління та виконання заходів, передбачених державними, обласними та районними цільовими програмами щодо охорони та відтворення довкілля.

Розміщення кладовища традиційного поховання здійснюється на вільних територіях в межах проектною земельної ділянки. Розпланування території кладовища традиційного поховання повинно бути здійснено, згідно ДБН Б.2.2-1:2008 «Кладовища, крематорії та колумбарії. Норми проектування».

Для забезпечення нормативного стану навколишнього середовища передбачено комплекс заходів, який включає:

а) заходи для покращення санітарно-гігієнічного стану території:

- дотримання нормативних вимог щодо режиму використання територій в СЗЗ, що діють на проектну територію;

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

62

- інженерний захист, інженерна підготовка проєктної території в складі території детального планування території;

- дотримання нормативних параметрів поперечних профілів при створенні дорожньої мережі;

- санітарне очищення території проєктованого об'єкту.

б) заходи щодо охорони атмосферного повітря:

- дотримання вимог технологічного регламенту, вимог пожежної безпеки;

- упорядкування санітарно-захисної зони;

- створення захисних смуг озеленення по периметру кладовища традиційного поховання (20 м) та між зонами і декоративних насаджень на основних алеях і місцях поховання з урахуванням забезпечення провітрювання та інсоляції території;

- здійснення відповідних заходів та дотримання визначених обмежень, не перевищуватиме нормативно встановлених вимог щодо стану атмосферного повітря та характеризуватиметься як екологічно допустимий.

в) заходи щодо охорони водного басейну:

- забезпечення відведення поверхневих вод відкритою системою дощової каналізації з використанням лотків проїзної частини, з відведенням найбільш забрудненої частини стоку на облаштувані кювет-резерви, в понижених на 0,5 м смузі озеленення спецпризначення;

- організація локальної (самостійної) технічної водопровідної мережі з влаштуванням свердловини (технічної);

- влаштування самостійної системи для поливу зелених насаджень;

- не допускати скупчення водяних мас на території кладовища, не допускати підтоплення чи затоплення поховань.

г) заходи щодо охорони ґрунтів:

- мінімізація використання в траурних церемоніях пластику та інших штучних матеріалів з довгим періодом розкладання;

- благоустрій і озеленення території;

- проведення інженерних та екологічних вишукувань;

- проведення геохімічного обстеження території;

- виконання вимог державних екологічних і санітарно-епідеміологічних нормативів.

д) заходи по охороні оточуючого середовища:

- максимально зберегти оточуючий рельєф;

- озеленити територію (20% від загальної площі території проєктування);

- виключити забруднення ґрунтів і підземних вод;

- виключити витікання із водогінних комунікацій.

е) заходи з попередження впливу на геологічне середовище в процесі функціонування об'єктів проєктування:

- виконання вертикального планування території, впорядкування поверхневого стоку;

- встановлення та організація санітарно-захисної зони (300 м);

- використання обладнання з високими екологічними характеристиками;

- додержання вимог технологічного регламенту, вимог пожежної безпеки.

ж) заходи щодо створення більш сприятливого освоєння території та використання її за призначенням:

- влаштування в'їздів/виїздів на територію кладовища традиційного поховання;

- влаштування внутрішньої мережі проїздів та майданчиків на проєктній території;

- влаштування парковок для тимчасового зберігання легкового автомобільного транспорту;

- влаштування освітлення проєктної території;

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
								63
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата			

- влаштування озеленення проєктної території декоративними насадженнями на основній алеї, а також влаштування смуги спец озеленення по периметру території кладовища традиційного поховання (згідно п.4.2.27 ДБН Б 2.2-1:2008);

- влаштування майданчиків для збирання сміття в закритих контейнерах.

з) заходи спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на об'єкти тваринного світу під час провадження планованої діяльності, у відповідності до вимог статей 9, 37, 39, 40 Закону України «Про тваринний світ»:

- збереження умов існування видового і популяційного різноманіття тваринного світу в стані природної волі;

- недопустимість погіршення середовища існування, шляхів міграції та умов розмноження диких тварин;

- збереження цілісності природних угруповань диких тварин;

- запобігання загибелі тварин під час здійснення технологічних процесів;

- охорону середовища існування, умов розмноження і шляхів міграції тварин;

- недоторканість ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного світу;

- розроблення і здійснення заходів, які будуть забезпечувати збереження шляхів міграції тварин.

и) заходи з санітарного очищення території:

- відповідність заходів з санітарного очищення території Схеми санітарного очищення Южноукраїнської територіальної громади (у разі наявності);

- заходи з благоустрою території проєктування;

- облаштування спеціальних місць для встановлення контейнерів для збору зів'ялих квітів, вінків, сміття (передбачити окремі контейнери для скла, пластмаси, харчових відходів);

- розроблення технологічної схеми, відповідно до якої буде здійснюватися періодичне вивезення побутових відходів;

- заходи, щодо регулярного очищення території кладовища (згідно п.4.11 ДСанПіН 2.2.2.028-99 «Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України»);

- заходи з видалення та вивезення твердих побутових відходів – передбачається з використанням полігону твердих побутових відходів в районі м. Южноукраїнськ з півдня. Також, передбачається використання сміттепереробних комплексів (сортувальних станцій), що плануються на території Миколаївської області, відповідно до наявної регіональної містобудівної документації.

Накопичення небезпечних відходів на території культової споруди не передбачається.

к) організаційно-господарські заходи:

- раціональне розміщення і будівництво дорожньої мережі;

- влаштування бортового каменю вздовж дорожнього покриття для відведення дощових і талих вод з проєктної території;

- будівництво огорожі по периметру кладовища;

- раціональне планування використання прилеглої території.

л) охоронні заходи:

- охоронні заходи містять, головним чином, проведення багаторічного (постійного) моніторингу в районі ділянки проєктування кладовища традиційного поховання з узагальненням його результатів і з подальшим впровадженням заходів по обмеженню та недопущенню негативного впливу діяльності на навколишнє середовище.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

64

Рис.18. Проектний план поєднаний зі схемою проектних планувальних обмежень

м) заходи по попередженню аварійних ситуацій:

При умові виконання всіх запобіжних заходів, рівень забруднення ґрунтового покриву не буде перевищувати гранично допустимих рівнів. Для забезпечення заходів з пожежної безпеки документом державного планування передбачені вимоги нормативних документів: - ДБН В.1.1- 7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», НАПБ А.01.001-2015 «Правила пожежної безпеки в Україні» та іншими нормативними документами.

Також для протипожежного захисту має бути передбачено застосування пожежно-рятувальної техніки, системи автоматичної пожежної сигналізації, системи оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей.

Перелічені заходи дозволяють мінімізувати можливість виникнення надзвичайних ситуацій та негативного впливу на довкілля як під час будівництва, так і під час експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Для забезпечення пожежної безпеки містобудівною документацією передбачається використання проектного пожежного депо II типу на 5 постів, що розташоване в м. Южноукраїнськ.

Згідно з вимогами ДБН А.3.1-5-2009 будівництво зовнішньої системи протипожежного водопроводу повинно бути передбачено на етапі підготовчих робіт будівництва об'єктів містобудування.

Витрати води на зовнішнє пожежогасіння складського комплексу та кількість одночасних пожеж прийнята згідно ДБН В.2.5-74:2013 і складе 2,5 л/с на 1 пожежу.

Розрахункова кількість одночасних пожеж – 1. Розрахунковий час гасіння пожежі – 3 години.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

65

На подальших стадіях проектування будуть деталізовані рішення стосовно влаштування пристрою для відбору води автоцистернами та пожежними машинами зі з'єднувальними головками діаметром не менше ніж 80 мм, згідно п.13.2.3 ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди» з технічного водопроводу.

н) заходи щодо захисту здоров'я населення:

Для зменшення ризику розповсюдження епідемії потрібно дотримуватись норм та правил експлуатації кладовища:

- проводити поховання та здійснювати догляд за кладовищем має спеціалізована організація з кваліфікованими працівниками зі спеціальним спорядженням;
- дотримуватись нормативних розмірів могил, глибини поховання;
- вести облік поховань та причини смерті похованих.

о) щодо фізичних факторів впливу на навколишнє середовище (шум та електромагнітне навантаження):

Шумозахисні заходи

- озеленення території кладовища традиційного поховання.

Електромагнітне забруднення:

Для забезпечення функціонування об'єкту необхідно живлення від електромереж. Електропостачання проектованої території передбачається від існуючої лінії електропередач 35 кВ.

Облік електроенергії здійснюється електронними лічильниками класу точності 1.0, які розташовуються у виносних шафах обліку на фасаді будинків. Лічильники передбачається встановлювати з інтерфейсом передачі даних для можливості влаштування автоматичної системи комерційного обліку електроенергії (АСКОЕ).

Блискавкозахист будівель та споруд повинен відповідати вимогам ДСТУ Б В.2.5-38-2008.

Всі інші конкретні питання по електропостачанню території детального плану території вирішуватимуться на наступних стадіях проектування.

Повітряна лінія зовнішнього освітлення проектується самонесучим ізолюваним проводом, що складається з нульового і трифазних провідників та мають ізоляцію важко-спалюваного світло-стабілізованого синтетичного матеріалу стійкого до ультрафіолетового випромінювання і дії озону.

Заходи щодо охорони навколишнього природного середовища:

- охорона і раціональне використання водних ресурсів;
- охорона і раціональне використання земельних ресурсів, захист і реабілітація ґрунтів, підземних і поверхневих вод;
- збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, розвиток природно-заповідного фонду та формування екомережі;
- охорона атмосферного повітря;
- удосконалення державної системи моніторингу навколишнього природного середовища в Миколаївській області;
- виконання науково-дослідних, проектних робіт, пропаганда екологічних знань, видання поліграфічної продукції з екологічної тематики, підготовка кадрів, екологічна експертиза, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

66

8. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ РОЗДІЛ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ)

1. Перший альтернативний варіант - «Нульовий» сценарій – якщо сценарій не складається і не затверджується, ДДП, цей сценарій може розумітися як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля. Це призведе до неефективного використання земельних ресурсів, додатковому навантаженню на ґрунтове середовище на існуючому кладовищі, хаотичному розширенню зони поховання та погіршення ландшафту. Отже, приходимо до висновку, що при «нульовому» варіанті подальший стабільний розвиток території детального плану є очевидно проблематичним.

2. Другий альтернативний варіант - «Розміщення кладовища традиційного поховання». Суспільна потреба в розширенні території існуючого міського кладовища, що розташоване зі сходу від території проектування. Це дозволить визначити габарити існуючого кладовища, сформувавши нормативну СЗЗ від кладовища, передбачити необхідні заходи щодо благоустрою кладовища та території детального планування в цілому.

3. Третій альтернативний варіант - «Проведення інших способів поховань». Можливість розміщення адміністративних будівель і споруд на зазначеній території: (адміністративно-побутовий будинок, будинок трауру, крематорій, колумбарій).

Опис способу, в який здійснюється СЕО:

1. Аналіз проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано природні умови території для розміщення планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;

- визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності, обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва культової споруди, надано прогноз впливу на оточуюче середовище;

- проаналізовано склад ґрунтів, особливості гідрогеологічних умов майданчика;

2. Консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3. Розглянуто заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків.

При підготовці Звіту про СЕО були виявлені наступні ускладнення:

- відсутність у відкритому доступі даних щодо здоров'я населення на території проектування;

- відсутність методик, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об'єкту на довкілля;

- обмежений рівень сприяння обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, в наданні вихідних даних для виконання стратегічної екологічної оцінки документів державного планування;

- відсутність геохімічних обстежень території існуючого кладовища;

- відсутність обстежень стану підземних вод на території проектування.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата	

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

67

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Згідно ст.17 п.1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені «Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року №1272.

Заходи, що передбачені для здійснення моніторингу, розробляються у процесі стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проекту документа державного планування та затверджується органом місцевого самоврядування – Южноукраїнською міською радою, який затвердив документ державного планування.

Моніторинг - це система постійного спостереження за явищами і процесами, що проходять в навколишньому середовищі і суспільстві, результати якого слугують для обґрунтування управлінських рішень.

Моніторинг здійснює замовник документу державного планування. З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник у разі необхідності може створювати моніторингові групи та визначати склад та напрямок їх роботи. Також, може бути залучена акредитована лабораторія, яка має право на виконання лабораторних досліджень різних аспектів довкілля: поверхневих вод, повітря, ґрунтів, парникових газів тощо.

Замовником визначені основні засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, а саме: проведення натурних обстежень, складання протоколів вимірювань вібрації, протоколів проведення дослідження еквівалентного рівня звуку та рівнів звукового тиску в октавних смугах частот, протоколів вимірювань вмісту забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених місць, протоколів дослідження проб води, розробка стратегії сталого розвитку Степанівської ТГ.

Наразі, для професійного та якісного результату моніторингу наслідків виконання документу державного планування на довкілля, в тому числі на здоров'я населення **передбачені наступні заходи для здійснення моніторингу:**

- встановлення показників та їх цільових значень, відповідно до кожного із визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення планування можливо здійснювати за показниками у тому числі, що приведені нормативними документами, а саме:

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №							Лист
			127/10-2021-ПЗ.ОНПС						
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата				

Таблиця 9.1. Якість ландшафтно-рекреаційної та озелененої території

Екологічна ціль	Індикатор	Джерело даних	Періодичність моніторингу	Ціль
Надавати, підтримувати та покращувати стан суміжного озеленення спецпризначення	Відсоток існуючого озеленення хорошого стану (%)	Натурні обстеження	безперервно	Збереження якомога більше існуючого озеленення хорошого стану

Таблиця 9.2. Населення та здоров'я людини

Екологічна ціль	Індикатор	Джерело даних	Періодичність моніторингу	Ціль
Обмежити негативний вплив на якість життя населення	Кількість місць поховань (тис.місць)	Натурні обстеження	безперервно	Забезпечити покращені можливості для отримання послуг

Таблиця 9.3. Якість повітря та кліматичні фактори

Екологічна ціль	Індикатор	Джерело даних	Періодичність моніторингу	Ціль
Обмежити негативний вплив на якість повітря	Кількість легкових автомобілів (машин на 1	Натурні обстеження	щорічно	Мінімізувати залежність від особистого автомобіля

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №
-------------	---------------	-------------

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

69

	тисячу населення)			
	Вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі: (мг/куб. м)	Протокол вимірювань вмісту забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених місць	щорічно	Якість повітря не повинна перевищувати допустимих значень, що передбачені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 року №52 «Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць»
	Викиди забруднюючих речовин у повітрі:			
	Газоподібних: - азоту діоксид - вуглецю оксид - сірчистий ангідрид			
	Твердих: - суспендовані тверді частки	Протокол вимірювань вмісту забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених місць	щорічно	Якість повітря не повинна перевищувати допустимих значень, що передбачені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 року №52 «Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць»
	Вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі: (мг/куб. м)	Протокол вимірювань вмісту забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на території планової діяльності	щорічно	Якість повітря не повинна перевищувати допустимих значень, що передбачені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 року №52 «Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць»
	Викиди забруднюючих речовин у повітрі:			
	Викиди парникових			

Інв № ори..	
Підпис і дата	
Зам. інв. №	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

	газів: - вуглецю діоксид			
--	--------------------------------	--	--	--

Таблиця 9.4. Якість ґрунту

Екологічна ціль	Індикатор	Джерело даних	Періодичність моніторингу	Ціль
Обмежити негативний вплив на якість ґрунтів	Кількість контейнерів для зберігання твердих побутових відходів (одиниць)	Натурні обстеження	щорічно	Запобігання неналежного рівня накопичення та зберігання твердих побутових відходів
	Охоплення території послугами із роздільного збирання побутових відходів (%)	Натурні обстеження	щорічно	Запобігання неналежного рівня накопичення та зберігання твердих побутових відходів
	Охоплення території послугами із збирання та перевезення побутових відходів приватними компаніями (%)	Натурні обстеження	щорічно	Запобігання неналежного рівня накопичення та зберігання твердих побутових відходів

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

71

Таблиця 9.5. Якість поверхневих та підземних вод

Екологічна ціль	Індикатор	Джерело даних	Періодичність моніторингу	Ціль
Обмежити негативний вплив на якість підземних вод	Ступінь забезпечення мережами дощової каналізації (%)	Натурні обстеження	щорічно	Запобігання причин забруднення навколишнього середовища, ускладнень санітарно-епідеміологічної небезпеки, створення некомфортних умов проживання в житлових кварталах, що мають перспективу на подальше розширення та розбудову

*Заходи щодо поліпшення стану навколишнього природного середовища визначаються після результатів здійснення моніторингу.

- встановлення показників та їх цільових значень для оцінки ефективності та достатності заходів із запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування.

Процедура встановлення показників та їх цільових значень для оцінки ефективності та достатності заходів із запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування та звітування про результати залежить від конкретного компоненту довкілля та регламентується нормативними документами, ДСТУ та галузевими стандартами.

- встановлення методів визначення кожного із показників, які дозволять швидко і без надлишкових витрат їх вимірювати.

Залучена акредитована лабораторія, яка має право на виконання лабораторних досліджень різних аспектів довкілля: поверхневих вод, повітря, ґрунтів, парникових газів тощо.

- встановлення періодичності вимірювання показників, їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями.

Проводити щорічно та складати звітність в результаті їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями.

- встановлення засобів і способів виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення з урахуванням можливості виявлення наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Якщо при здійсненні моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, необхідно вжити заходи для їх усунення, а також порушити питання про зупинення дії документа державного планування у частині, яка призвела до таких наслідків, та/або прийняти рішення про внесення змін до документа державного планування з метою їх усунення. Після чого зніщувати здійснення

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

72

стратегічної екологічної оцінки документу державного планування до якого внесено зміни.

Інформаційна взаємодія

Суб'єктами ДСМД створені, або розробляються відомчі бази даних моніторингової інформації. Існуюча система інформаційної взаємодії відомчих підсистем моніторингу довкілля передбачає обмін інформацією на загальнодержавному та регіональному рівнях. Організаційна інтеграція суб'єктів моніторингу довкілля на всіх рівнях здійснюється Мінприроди та його територіальними органами.

Для упорядкування процесу обміну інформацією за показниками та термінами надання екологічної інформації між Мінприроди та суб'єктами ДСМД укладено двохсторонні угоди про співробітництво у сфері моніторингу навколишнього природного середовища, до яких розроблені відповідні регламенти обміну екологічною інформацією.

Оперативна моніторингова інформація передається територіальними органами суб'єктів ДСМД до регіональних центрів моніторингу довкілля, або державних управлінь охорони навколишнього природного середовища в регіонах. Узагальнена аналітична інформація надається міністерствами та відомствами-суб'єктами ДСМД Мінприроди. Отримані дані передаються до Інформаційно-аналітичного центру Мінприроди та накопичується у банках екологічних даних.

На основі отриманої щомісячної та щоквартальної інформації Мінприроди видається інформаційно-аналітичний огляд «Стан довкілля в Україні», який розповсюджується серед заінтересованих користувачів. Функціонування Інформаційно-аналітичного центру Мінприроди забезпечує інформаційний обмін з регіональними центрами моніторингу довкілля, суб'єктами державної системи моніторингу довкілля, створення уніфікованого банку екологічних даних, проведення комплексного аналізу стану довкілля, тощо.

Здійснення моніторингу впливів на довкілля щодо реалізації пропозицій документу державного планування, у тому числі на здоров'я населення, за запропонованими показниками із введенням щорічної звітності, дасть можливість органу місцевого самоврядування своєчасно виявляти порушення і недоліки, відхилення від нормативних показників та своєчасно опрацьовувати заходи та терміни по їх усуненню, складати звіти та щорічно інформувати мешканців громади про стан реалізації документу державного планування та результати моніторингу на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування – Южноукраїнської міської ради. Моніторинг впливу на довкілля є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності. Постановою Кабінету Міністрів України від 05.12.2007 № 1376 затверджено Державну цільову екологічну програму проведення моніторингу навколишнього природного середовища. Програма спрямована на поєднання зусиль усіх суб'єктів системи моніторингу щодо виключення дублювання та включення додаткових функцій з моніторингу, створення єдиної мережі спостережень після оптимізації її елементів та програм спостережень, вдосконалення технічного, методичного, метрологічного та наукового забезпечення функціонування єдиної мережі спостережень. З метою забезпечення інтеграції інформаційних ресурсів суб'єктів системи моніторингу довкілля передбачено створення та забезпечення функціонування єдиної автоматизованої підсистеми збору, оброблення, аналізу і збереження даних та інформації, отриманих в результаті здійснення моніторингу.

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №
-------------	---------------	-------------

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

73

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Проектом «Детальний план території земельної ділянки площею 6,2827 га, розташованої за межами населених пунктів на території Южноукраїнської міської територіальної громади Вознесенського району Миколаївської області (кадастровий номер земельної ділянки 4820355700:03:000:0093)» передбачається розміщення кладовища традиційного поховання.

Кладовище не матиме суттєвого впливу на довкілля, територіально ділянка розташована на значній відстані від межі сусідніх держав.

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Містобудівну документацію розроблено на підставі - Рішення Южноукраїнської міської ради № 535 від 30 червня 2021 року «Про надання дозволу на розроблення детального плану території земельної ділянки площею 6,2827 га, розташованої за межами населених пунктів на території Южноукраїнської міської територіальної громади Вознесенського району Миколаївської області».

У Звіті про стратегічну екологічну оцінку, що виконаний у складі документу державного планування «Детальний план території земельної ділянки площею 6,2827 га, розташованої за межами населених пунктів на території Южноукраїнської міської територіальної громади Вознесенського району Миколаївської області (кадастровий номер земельної ділянки 4820355700:03:000:0093)», проведено оцінку впливів на довкілля об'єкту планованої діяльності в регіоні його розміщення.

Даний документ - Резюме нетехнічного характеру (РНХ) - містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності. Також надаються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Відповідно до ст.2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», містобудівна документація підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку». Розділ «Охорона навколишнього природного середовища», що розробляється у складі проекту містобудівної документації, **одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».**

Під час розроблення детального плану території враховано містобудівну документацію регіонального рівня: Схема планування території Миколаївської області, затвердженої рішенням обласної ради від 21.11.2008 №21, містобудівної документації «Схема планування території Миколаївської області – внесення змін», затвердженої рішенням обласної ради від 16.05.2019 №29, розроблена ДП УДНДП «Діпромiсто»; «Генеральний план міста Южноукраїнськ», (розробник – ДП «Укрндпiцивiльбуд» у 2014 році, затверджено 03.06.2016 р.)

Детальний план території розробляється для уточнення планувальної структури і функціонального призначення території, параметрів забудови та ландшафтної організації частини території **за межами населеного пункту**; визначення її функціонального призначення та параметрів забудови з метою розширення **території існуючого міського кладовища, шляхом розпланування території сусідньої ділянки під розміщення проєктного кладовища традиційного поховання**; виявлення та уточнення територіальних ресурсів для всіх видів функціонального використання території; визначення всіх планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними нормами та санітарно - гігієнічними нормами; визначення параметрів

Зам. інв. №					
	Підписі дата				
Інв № ори..					
	127/10-2021-ПЗ.ОНПС				
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата
					Лист
					74

забудови окремої земельної ділянки; визначення містобудівних умов та обмежень за відсутності плану зонування; обґрунтування потреб зміни цільового призначення земельної ділянки з ведення товарного сільськогосподарського виробництва на будівництво та обслуговування закладів комунального обслуговування; зображення існуючої земельної ділянки та її функціонального використання; інших об'єктів, що підлягають охороні відповідно до законодавства, визначення напрямів, черговості та обсягів подальшої діяльності на території Южноукраїнської міської ради Вознесенського району Миколаївської області.

Площа території, що підлягає детальному плануванню – 6,2827 га.

Загальна орієнтовна площа території опрацювання – 15,00 га.

Проектна територія вільна від забудови та має ґрунтове покриття з природною трав'янистою рослинністю.

У межах території проектування відсутні об'єкти житлового, громадського, чи промислового призначення.

В межах території детального плану природні водні об'єкти відсутні.

Документ державного планування розроблений з урахуванням природно-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з додержанням технологічних і санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язку основних та допоміжних споруд.

Для забезпечення функціонування об'єкту необхідно живлення від електромереж. До початку проектних робіт необхідно отримати технічні умови не електропостачання.

Для забезпечення пожежної безпеки містобудівною документацією передбачається використання проектного пожежно-рятувального підрозділу II типу на 5 пожежних автомобілі, що розташоване у м. Южноукраїнськ.

Згідно з вимогами ДБН А.3.1-5-2009 будівництво зовнішньої системи протипожежного водопроводу повинно бути передбачено на етапі підготовчих робіт будівництва об'єктів містобудування. Витрати води на зовнішнє пожежогасіння та кількість одночасних пожеж прийнята згідно ДБН В.2.5-74:2013 і складе 2,5 л/с на 1 пожежу.

Під час обслуговування кладовища традиційного поховання будуть утворюватися побутові відходи. Відходи передаватимуться спеціалізованим підприємствам та підлягають захороненню або переробленню.

Згідно інформації регіональної містобудівної документації (Схеми прогнозованого стану навколишнього природного середовища. Охорона довкілля «Схеми планування території Миколаївської області – внесення змін») та даних публічної кадастрової карти, в межах території, що підлягає детальному плануванню та в безпосередній близькості відсутні території природно-заповідного фонду, але територія, що підлягає детальному плануванню, частково потрапляє в межі сполучної території екологічної мережі – Інгулецького коридору.

Ділянка, що розглядається, не відноситься до земель водного фонду, прибережних захисних смуг, лісгосподарських зон, територій історико-культурного, природо-заповідного, рекреаційного чи оздоровчого призначення.

Основні принципові рішення детального плану території:

1. Вирішення питання водопостачання території;
2. Організація руху транспорту і пішоходів на території кладовища традиційного поховання (внутрішньомайданчикові проїзди та під'їзди до території проектування);
3. Передбачення технологічної мережі;
4. Передбачення інженерних мереж електропостачання;
5. Створення озеленення спецпризначення по периметру території проектування;
6. Встановлення санітарно-захисних зон та санітарних розривів;

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв № ори..	

Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата

127/10-2021-ПЗ.ОНПС

Лист

75

2. Другий альтернативний варіант - «**Розміщення кладовища традиційного поховання**». Суспільна потреба в розширенні території існуючого міського кладовища, що розташоване зі сходу від території проектування. Це дозволить визначити габарити існуючого кладовища, сформулювати нормативну СЗЗ від кладовища, передбачити необхідні заходи щодо благоустрою кладовища та території детального планування в цілому.

3. Третій альтернативний варіант - «**Проведення інших способів поховань**». Можливість розміщення адміністративних будівель і споруд на зазначеній території: (адміністративно-побутовий будинок, будинок трауру, крематорій, колумбарій).

Інв № ори..	Підпис і дата	Зам. інв. №					127/10-2021-ПЗ.ОНПС	Лист
								78
Зм.	Кіл.	Арк.	№	Підпис	Дата			